De Flygtede

22 fortællinger om at være
ung flygtning i Danmark

UNGDOMSBUREAUET

De Flygtede

22 personlige fortællinger om at være ung flygtning i Danmark

De Flygtede – 22 personlige fortællinger om at være ung flygtning i Danmark

UNGDOMSBUREAUET

Ungdomsbureauet er en non-profit organisation, der laver pop-up initiativer, som understøtter unges deltagelse i samfundet i forsøget på at skabe danmarkshistoriens mest samfundsengagerede ungdom. Det sker gennem bøger, konferencer, workshops, undervisning, analyser, festivaler og happenings om samfundsproblematikker, hvor unge bør inkluderes. Ungdomsbureauet står blandt andet bag Danmarks første demokratifestival for unge; Ungdommens Folkemøde. *De Flygtede* indgår i *De*-serien sammen med *De Frafaldne* og *De Engagerede*, der undersøger ungdomslivet i Danmark.

Se mere på www.ungdomsbureauet.dk

De Flygtede
22 personlige fortællinger om at være ung flygtning i Danmark

© 2017 Første og eneste udgave

Udgiver: Ungdomsbureauet
Ansvarshavende redaktion: Olav Hesseldahl
Projektledelse: Sara Ridder
Redaktion: Olav Hesseldahl, Martin Fehr Therkildsen og Sara Ridder
Oplag: 2.000 på dansk og 2.000 på engelsk og netversion:
www.ungdomsbureauet.dk/de-flygtede
Grafisk tilrettelæggelse: Spine Studio (www.spine-studio.com)
Korrektur og oversættelse: Morten Hjertholm og Nicola Hjertholm
(www.storyboardfilm.dk)
Trykkeri: Specialtrykkeriet Viborg
ISBN: 978-87-997405-9-8

Finansieret af: EU-Kommissionens Erasmus+ program
og Spar Nord Fonden

Medfinansieret af Den
Europæiske Unions program
Erasmus+

spar NORD FONDEN

Denne publikation forpligter kun forfatterne,
og EU-Kommissionen kan ikke drages til ansvar for indholdet.

Samarbejdspartner: Ungdommens Røde Kors

DANISH RED CROSS YOUTH

Indholdsfortegnelse

10 **Forord: Ungdomsflugt**
Olav Hesseldahl & Sara Ridder, Ungdomsbureauet

12 **Step Up**
Samir Hassan, Syrien. Skrivementor: Sille Schmidt

18 **Kan du høre, når jeg kalder, mor?**
Amanuel Solomon, Eritrea. Skrivementor: Benedikte Møllegaard Raft

24 **Mit våben**
Jomana Salem, Irak. Skrivementor: Sine Lund Mortensen

30 **Livets Lærdom**
Ahmad Hood, Syrien. Skrivementor: Lina Ventzel Pedersen

36 **Hjertet i hjertet i Jasmin**
Jasmin Bishara, Syrien. Skrivementor: Alberte Zacho

42 **At forandre verden gennem dans**
Lokua Mabweni, Den Demokratiske Republik Congo. Skrivementor: Anni Lyngskær

50 **De siger, jeg er kriminel. Er jeg det?**
Idil Ibrahim, Østafrika. Skrivementor: Louise Kofod Thomsen

56 **Frihed er det eneste, jeg mangler**
Siavash Aria, Iran. Skrivementor: Mads Gjørup Hansen

62 **Her er mit danske liv**
Mohamed Hassan, Syrien. Skrivementor: Louise Holst Andersen

68 **Livet stopper jo ikke**
Aras Omar, Syrien. Skrivementor: Anette Lilleøre

74 **Frihed**
Tomi Faniel, Eritrea. Skrivementor: Emil Bock Nielsen

80 **En rejse for livet**
Tameem Al Shami, Syrien. Skrivementor: Sofie Damgaard Pedersen

86 **Jeg elsker mit land, som jeg elsker min mor**
Mohammad Ahmadi, Afghanistan. Skrivementor: Karl H. Olsen

94 **Drømmetræet**
Ahmed Rahim, Syrien. Skrivementor: Thea Karoline Marx

100 **Videre, videre, videre**
En 18-årig dreng, Syrien. Skrivementor: Trine Nørgaard Pedersen

106 **Når det ikke er muligt at tie stille**
Muhammed Shareef, Sydvestasien. Skrivementor: Mads Ejsing

112 **Livet begynder igen**
Mehdi Ahmadi, Iran. Skrivementor: Albert Tim Glahn-Abrahamsen

116 **Min flugt**
Hakoma Aldnmarki, Syrien. Skrivementor: Troels Pedersen

122 **At tage chancer**
Nana Mansour, Zanzibar. Skrivementor: Natasha Jackowski

128 **Min vej mod frihed**
Amlesom Teklemariam, Eritrea. Skrivementor: Rikke Jakobsen

134 **Musik er min udvej**
Nailah Saeed, Ægypten. Skrivementor: Nicoline Ankerhjerte

140 **Forfulgt af en frygtsom forsigtighed**
Kashif Bahtti, Pakistan. Skrivementor: Stinna Dommerby

146 **Efterord: Det unge sind kan ikke undertrykkes**
Rosalinde Mynster

150 **Tak til**

Ungdomsflugt

I 2014 udgav vi bogen *De Frafaldne*, hvor 20 unge, der var droppet ud af en uddannelse, fortalte om baggrunden for deres frafald. Efter bogens udgivelse blev vi inviteret til European Youth Week i Bruxelles for at fortælle om projektet og møde andre unge europæere. Selvom bogen handler om unge danskeres hverdag og tanker, oplevede vi, at dens beretninger om tvivl, nysgerrighed, usikkerhed, håb og fremtidsdrømme også vakte genklang hos unge fra resten af Europa.

Selvom Ungdomsbureauets primære mission er at skabe danmarkshistoriens mest samfundsengagerede ungdom, blev vi nysgerrige på at få mere at vide om alt det, som unge i andre lande oplever og tænker.

Mens vi gik med disse overvejelser, begyndte der at komme flere og flere flygtninge til Europa fra hele verden; både børn og voksne, men også mange unge mennesker. Vi kendte ikke meget til deres historier, men vi regnede med, at de nok reflekterede over mange af de samme spørgsmål, som også optager unge i Danmark; Hvor kommer jeg fra? Hvem er jeg? Hvad vil jeg med mit liv? Betingelserne for ungdommen er selvfølgelig forskellige fra land til land og fra kontinent til kontinent, men i al vores ungdommelige naivitet tror vi på, at alle er født lige; at ungdommen er en universel tilstand.

Hvad sker der, når ungdomstilstanden pludselig bliver udfordret ved, at basale ting i livet som personlig sikkerhed og et tag over hovedet forsvinder? Hvad tænker de unge om deres fortid, nutid og fremtid, når de bliver nødt til at flygte fra deres hjem?

De Flygtede er derfor en udforskning af ungdomstilstanden, når du er flygtet fra dit hjemland og havner et helt andet sted i verden.

Forfatterne er mellem 16 og 30 år gamle, og de er alle flygtet inden for de seneste år fra deres hjemland til Danmark. Nogle bor på asylcentre, nogle har fået opholdstilladelse, mens andre – i løbet af processen med at fortælle deres historie til bogen – har fået afslag på asyl og er blevet sendt ud af landet igen.

Vi har matchet den enkelte forfatter med en ung dansker, som har været deres frivillige skrivementor. De har snakket med forfatteren om, hvordan det er at være ung, og om hvordan det er at flygte. Mentoren har hjulpet med at finde ordene, når sproget har drillet, og med at få historien skrevet ned så den formidles bedst muligt. Det har i alt ført til 22 forskellige historier om det at være ung flygtning i Danmark.

Men hvad vil det egentlig sige at være flygtning? I følge FN's flygtningekonvention er en flygtning en person, der har fået asyl i et andet land end personens hjemland. Vi anvender en lidt anden definition, nemlig at en flygtning er en person, der er flygtet fra sit hjem, uanset hvor de er i den juridiske asylproces – det

være sig når de er i ansøgningsfasen, når de venter på svar, eller når de har fået asyl. Alle er de nemlig flygtet fra deres hjem, fordi de håbede på at få en bedre fremtid.

De 22 unge flygtninge, der fortæller deres historie i denne bog, kommer fra Eritrea, Iran, Irak, Afghanistan, Syrien, Pakistan, Zanzibar, Den Demokratiske Republik Congo og Ægypten.

Da vi ville sikre os, at deres åbenhjertige beretninger ikke ville kunne bruges imod dem, har vi anonymiseret dem alle, så det kun er skrivementorernes navne, der fremgår, men vi er bekendte med deres rigtige navne. Nogle har derudover ikke lyst til at oplyse navnet på deres hjemland af frygt for at deres familie kommer i fare eller bliver eftersøgt af hjemlandets myndigheder, så hér har vi skrevet den geografiske region i stedet for det specifikke land.

De Flygtede er først og fremmest en række individuelle fortællinger, men – i sagens natur – er det også en bog om den aktuelle flygtningesituation. I 2015 søgte flere end to millioner mennesker asyl i Europa – mere end tre gange så mange som året før. Det har påvirket indbyggerne i Europa og er også grundlaget for en lang række forestillinger og fordomme om flygtninge.

Vi kan godt forstå, at der kan opstå frygt for flygtninge generelt, fordi situationen er forbundet med så megen usikkerhed, men samtidig er det også tvingende nødvendigt, at man gør sig umage med at forstå de vilkår, som flygtningene kommer fra og lever under. Det er rigtigt, at der på det seneste er kommet flere flygtninge til Europa end tidligere, men det er med god grund, da folk flygter fra en umulig tilværelse og drømmer om at skabe en bedre fremtid under sikre forhold.

Verden er i forandring, og vi må forstå, at Europa har noget, som mennesker uden for Europa også ønsker sig. Det skal vi være stolte af som europæere. Verden er åben og global, og fremtiden tilhører ungdommen. Unge har generelt en fantastisk evne til at kigge op, rundt, ud og hen – og så videre ud i fremtiden.

Ahmad, én af bogens forfattere, sagde over en kop kaffe, da vi snakkede om projektet: "Min hjerne er kun 23 år gammel, men mit hjerte tilhører en på 100 år". Ligesom de andre forfattere har Ahmad oplevet langt mere, end hvad mange andre unge har på samme tidspunkt i livet.

Og det er barsk læsning, men samtidig også bevægende og opløftende at læse om 22 unge menneskers ukuelige tro på fremtiden og at høre om deres drømme om at skabe en bedre tilværelse end den, de er flygtet fra.

God læselyst!

Sara Ridder og **Olav Hesseldahl**
Ungdomsbureauet

Ahmed og Samir.

Step Up

Af Samir Hassan, Syrien
Skrevet i samarbejde med skrivementor Sille Schmidt

2001 – september
Børnehaven ligger i gåafstand fra vores hjem. Obada plejede at gå der, så jeg har været forbi før, men det er stadig spændende, at skulle gå der selv. Mor siger, at hun vil følge mig de første dage, men jeg er fire år og kan godt gå det stykke selv. Det er et sikkert nabolag, vi bor i, siger far, og jeg kender godt vejen.

Der er mindst en million børn i min klasse, selvom mor siger, at der kun er tyve. Jeg er ikke helt sikker på, hvor mange tyve er. Jeg tror, at jeg har set nogle af de andre børn før, når jeg har leget på gaden, men det er stadig lidt overvældende.

Den dreng, jeg skal sidde ved siden af, når vi øver bogstaver, hedder Ahmed. Mens jeg er ved at koncentrere mig – jeg har næsten fået både ا og ب helt rigtige – rækker Ahmed over og skubber til min hånd, så det hele bliver ødelagt. Jeg vender mig vredt mod ham, klar til at blive rigtig sur, men Ahmed smiler kæmpestort og flabet. Jeg kan ikke lade være med at komme til at grine også, og jeg rækker over og tegner en fed sort streg lige hen over Ahmeds hæfte, dér hvor han er i gang med at skrive. Ahmed prøver at skubbe min hånd væk, men det hele bliver bare tværet endnu mere ud. I stedet begynder han lynhurtigt at skrible kruseduller overalt på mit hæfte, og det kommer endda ud på bordet, mens vi ler, skubber, hiver i hinanden og slås. Læreren skælder ud.

Jeg er sikker på, at vi nok skal blive de bedste venner.

تصعيد

Ahmed bor tæt på børnehaven, og vi kan følges hjem. Det går meget langsommere, når vi går sammen, men det er ok for jeg spæner resten af vejen, så mor ikke bliver sur.

En af dagene er jeg endnu langsommere til at sige farvel, da vi når Ahmeds hus. Vi er midt i en leg og har det lige så sjovt, og det er bare rigtig dumt at skulle hjem til sin mor og sine brødre, når Obada er 6 år og ikke gider lege, og Mohammad er 2 år og ikke kan finde ud af noget. Ingen af dem er lige så seje som Ahmed.

"Jeg tænkte på, at vi kunne jo også bare gå ind til mig. Min mor er ikke hjemme, og jeg ved, hvor maden er". Ahmed lyser op over sin gode idé, og jeg har virkelig lyst til at lege og gøre, hvad vi vil, i stedet for at være derhjemme hvor det altid enten er mor eller Obada, der bestemmer. Uden at tænke for meget over det, giver jeg Ahmed en albue og spæner hen mod døren: "Den, der kommer sidst, er en rådden tomat". Ahmed råber op om, at det er snyd, men løber alligevel efter mig.

تصعيد

Mine forældre finder mig først, efter at det er blevet mørkt. Far råber og råber, og mor er næsten grædefærdig. De har været ude og lede i næsten fem timer. Jeg har lidt dårlig samvittighed, men da Ahmeds blik fanger mit, kan jeg alligevel ikke lade være med at skære et ansigt tilbage, som svar på Ahmeds vrængende mund og skeløjede blik. Jeg dukker nakken for at skjule mit smil.

2014 – juni
Klokken halv syv ringer vækkeuret. Jeg ruller om på maven med en klagende lyd og forsøger forgæves at begrave mig selv i min hovedpude. Bag mig kan jeg høre Obada røre på sig, mens Mohammad endnu ikke har reageret. Han er sikkert slet ikke vågnet. Jeg skubber mig modvilligt op at sidde på kanten af sengen; "Første". Min stemme bliver forvrænget af et gab halvvejs igennem ordet. Obada fnyser i protest, men han har en T-shirt halvvejs nede over hovedet, så der er ikke meget, han kan gøre.

Mor er i køkkenet, da jeg kommer ud fra badeværelset. Hun plejer at stå op en halv time før resten af familien, så hun kan nå at få Shahd op og i gang med dagen og lave morgenmad til os alle syv. Far går ind på badeværelset efter mig, og Obada skuler til den låste dør, da han får slæbt sig ud fra værelset. Hanan er også kommet ud fra pigernes værelse, og stiller sig i toiletkøen efter Obada.

Alle er klar til morgenmaden i tide, og mens vi spiser, bliver der talt om dagens planer. Onkel er hjemme hos sig selv de næste dage og kan ikke give et lift i sin bil, så vi er alle sammen nødt til at gå i skole. Det tager kun 10 minutter, men alligevel. Shahd skal i børnehave og er nem at få til at surmule og flæbe lidt, når jeg driller hende med, at nu skal hun gå hele vejen hen til børnehaven helt alene, og så skal hun sidde stille og arbejde hele dagen. Hun kan egentlig godt lide børnehaven, men jeg er god til at ramme det helt rigtige tonefald, så alt kommer til at se sort ud. "Samir, lad din søster være", vrisser mor.

تصعيد

Jeg når lige ind i klasselokalet, to minutter før timen starter klokken halv otte. Det føles som rigtig lang tid, før vi får den første pause. Mens vores arabisklærer er ved at finde nogle ark frem, spørger Ahmed, om jeg har tid til at hænge ud, når vi har fri. Jeg tænker på alle de lektier, jeg helt sikkert skal have lavet til i morgen; vi har både kemi, matematik, sport, kunst og arabisk om fredagen. Ahmed får et thumbs-up under bordet, hvor læreren ikke kan se det. Vi kan bare lave lektierne sammen.

تصعيد

Vi laver ikke lektier. Ahmed har sit værelse for sig selv, så vi kan finde hans film frem. Han har alle *Step Up*-filmene, og vi har set dem nok gange til at kunne recitere skuespillernes replikker. Dansescenerne er stadig pissefede.

"Har du ikke nogle snacks eller sådan noget?". Jeg har en fornemmelse af, at min mave er ved at spise sig selv. Der er mange gode ting ved at være alene hjemme hos Ahmed, men det dårlige er, at hans mor ikke er der til at lave mad. Ahmed graver en pose chips ud af sit skab, og efter kun et øjebliks tøven følger vandpiben efter med en dåse Double Apple-tobak. Jeg kan ikke lade være med at smile stort. Film, vandpibe og chips. Det bliver ikke meget bedre.

تصعيد

Halvvejs gennem *Step Up 2: The streets* begynder lektierne igen at trænge sig på. Jeg sparker Ahmed i siden for at få hans opmærksomhed.

"Hey, hvad gør du med lektier?".

Ahmed sparker tilbage; "Hvorfor skal du ødelægge den gode stemning?". Han skubber vandpiben over mod mig. "Tag et sug og luk munden. Tænk på noget godt i stedet."

"Som Amira og hendes smukke øjne?", foreslår jeg med et smørret grin. Ahmed ler.

"Ah, Amira og de smukke øjne. Jeg kommer til at savne hende, når vi er færdige med gymnasiet."

"Hvis ikke vi laver lektier, bliver det ikke noget problem, for så bliver vi ikke færdige." Det er kun halvvejs en joke.

Ahmed smiler med, men hans ansigt er lidt mere alvorligt, da han svarer: "Hvis de så bare ville lade os blive et år til og prøve igen, men nej – vi har kun i år. Én chance for at være fucking fantastiske og få den plads på uni, vi vil have".

"Jeg tror ikke, jeg ville blive, hvis jeg kunne. Jeg er så klar til at komme på universitetet og flytte hjemmefra og klare mig selv." Jeg prøver at lyde mere sikker, end han er. Det er rigtigt nok, at jeg glæder mig til at være færdig på gymnasiet, men det er også lidt skræmmende at tænke på, specielt sådan som tingene ser ud i Aleppo lige nu. De sidste år er begravelser blevet en lige så normal ting at bruge weekenden på, som at lave en aflevering til skolen eller besøge familie.

"Du er så voksen, hva'?". Ahmed griner lidt for højt af det, og tager vandpiben tilbage. Som om *han* er mere moden.

2014 – oktober

Jeg prøver at ignorere, hvor våd min sweatshirt er. Der er ikke flere rene trøjer, og det er

for koldt til, at jeg kan tage den af, lige meget hvor klam den føles.

Mit første indtryk af Danmark er ikke meget andet end vand på ruderne, vand på vejene og vand i øjnene. De mennesker, der tog imod min far og mig på 'Centralasylcenteret', virker søde nok, men jeg ved ikke helt, hvad jeg skal tænke. Vi er endelig nået frem, men de sidste måneders konstante vagtsomhed sidder i kroppen, og det er som om, min fornuft ikke kan fortrænge den igen.

Der er også så meget andet at bekymre sig om nu; ting, der ikke havde nogen plads i mit hoved, da det var fyldt op med smuglere, pas og politi. Hvordan kan jeg tænke på at bo i det her fremmede land, hvor jeg ikke forstår, hvad folk siger til mig, og hvor jeg ikke kender nogen? Alle de mennesker, jeg normalt ville støtte mig til, er 4.000 kilometer væk i Aleppo, hvis de overhovedet stadig er i live. Den eneste, jeg kan tale med, er far, men han ved heller ikke, hvad der vil ske.

For fire måneder siden var jeg i gang med at planlægge min fremtid. For tre måneder siden blev en helikopter fyldt med bomber skudt ned over vores gade. Der var så mange af mine naboer og mine venner, der døde, og det eneste rigtige at gøre var at flygte. Hele familien var også enige om det.

Far havde ret i, at vi ikke kunne blive, og han havde også ret i, at jeg nok alligevel ville blive hvervet til militæret, før jeg overhovedet fik en chance for at komme på universitetet. Måske var mine ambitioner aldrig realistiske. Det var ikke som om, at krigen lige var indtruffet, men det føltes stadig pludseligt, overvældende og uvirkeligt.

Jeg prøver at lade være med at tænke på mor og de andre, som ikke kunne komme med – som stadig bor dernede midt i død og ødelæggelse. Det er umuligt at holde de tanker væk. Mor og far sendte alle vores penge med os, for at vi kunne klare rejsen så hurtigt som muligt.

Vi fik at vide, at i Danmark skal man kun vente tre måneder, før man får familiesammenføring. Hvis bare det er rigtigt – hvis bare, hvis bare, hvis bare ...

2016 – august
Ahmed kommer til Skjern med toget. Det er ikke første gang, han er her. Siden han kom til Danmark, har han været på besøg hos mig mange gange. Han skal være her i fire dage denne gang, men bagefter skal han ikke tilbage til Sønderborg, hvor han ellers har fået at vide, at han skal bo; han har fået plads på en højskole.

Hele min familie venter på os, men det er godt, at det bare er os to sammen først. Ahmed har altid været min bedste ven, men efter alt det vi har været igennem, er vi blevet mere som brødre.

Ahmed kom alene til Danmark i 2015. Min familie er hans familie nu – også fordi de

andre ankom til Danmark næsten samtidigt med ham. Far og jeg ventede i Danmark i næsten et år, før min mor og mine søskende kunne komme. Obada var på vej op til os på egen hånd, men han blev taget i Tyskland. Han bor nu i Berlin, og jeg skriver tit med ham på Facebook.

Men de er her nu; mor, Mohammad, Hanan, Shahd og min bedste ven.

"Hvad så, tager du ikke en af taskerne?". Ahmed skubber en tungt-udseende pølsetaske over mod mig. Jeg samler den op, og sætter den straks ned igen. "Du har givet mig den tungeste, ikke sandt?". Jeg hiver tasken op over skulderen med et støn, og vi lunter væk fra stationen.

Skjern er sådan en lille by, og man kan gå rundt til alting. Det er underligt at bo et sted, hvor der altid er stille, når nu man kommer fra en storby.

"Hey, hvad var det, du sagde, den højskole, du skal gå på, hedder?", spørger jeg henkastet.

"Silkeborg Højskole. Du ved, den by toget kører igennem, når man skal til Aarhus."

Ahmed trækker på skuldrene; "Hvorfor spørger du?".

"Nårh, det er bare fordi ... jeg tilfældigvis også skal gå på Silkeborg Højskole." Jeg kan ikke lade være med at grine af Ahmeds ansigtsudtryk.

"Fucker du med mig? Hvordan?".

"Nej, det er rigtigt, jeg sværger".

"Hvor er det vildt!".

Ahmed smiler også stort nu, og vi behøver ikke sige højt, hvor vigtigt det føles. Vi har været sammen i hele vores skoletid, og selvom det er svært at vide præcis, hvad en højskole er, kan det kun blive endnu bedre, når vi begge går der.

Det er hårdt at tænke på, hvordan de næste år kommer til at se ud. Vi har begge allerede været gennem én skoletid, men i Danmark skal man starte forfra – eller sådan føles det i hvert fald.

Men livet stopper ikke, og man kan ikke bare sidde derhjemme og ikke gide noget. Vi må kæmpe for at få et godt liv alligevel; komme videre, fortsætte. Jeg knuger remmen på Ahmeds taske hårdere, og lover mig selv at det nok skal blive godt – at jeg ikke stopper, før alt er godt. Jeg kommer aldrig til at glemme, hvor jeg kommer fra – hverken vores hjem i Aleppo eller min families tid i Palæstina. Det kommer bare ikke til at forhindre mig i at have det bedste fucking liv, jeg kan få.

Illustrationen til denne fortælling er tegnet af Sille Schmidt.

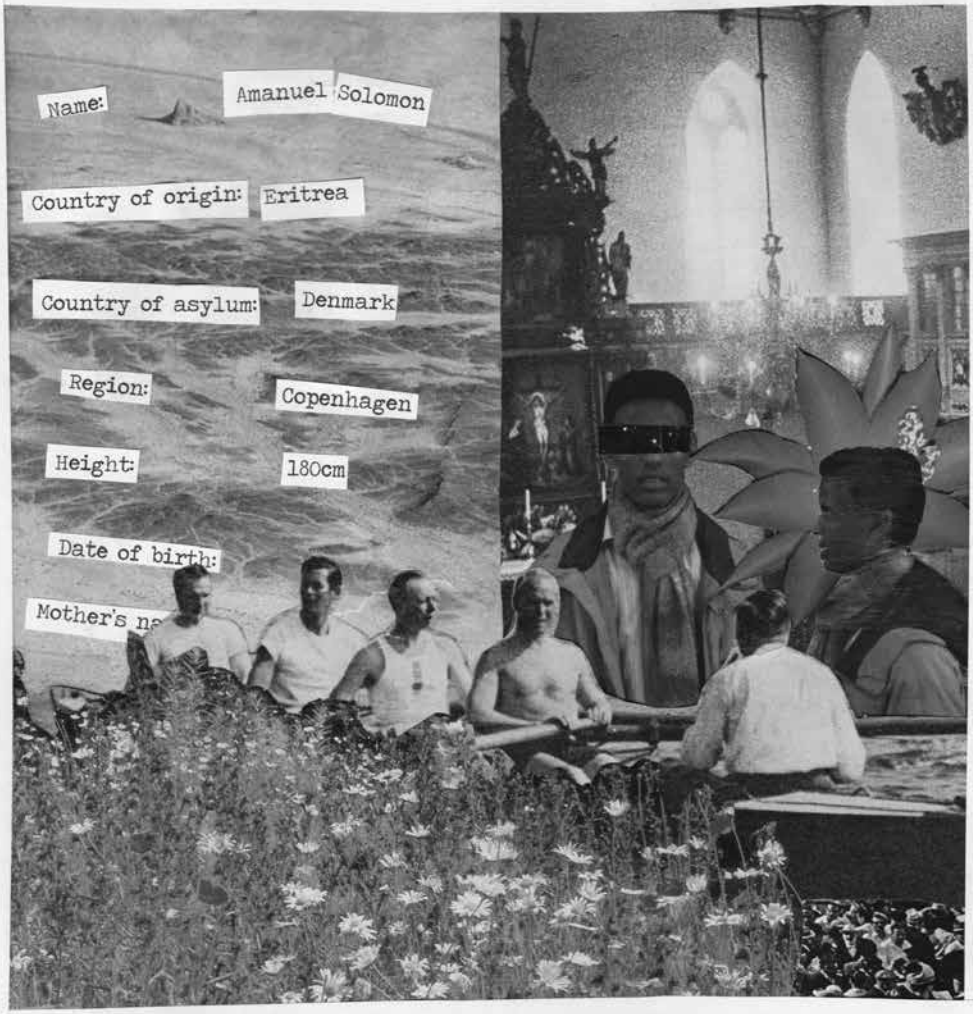
Name:
Amanuel Solomon
Country of origin:
Eritrea
Country of asylum:
Denmark
Region:
Copenhagen
Height:
180cm
Date of birth:
Mother's na

Kan du høre, når jeg kalder, mor?

Af Amanuel Solomon, Eritrea
Skrevet i samarbejde med skrivementor Benedikte Møllegaard Raft

Kære Gud.
Vil du hjælpe mig med at blive dygtig i skolen, så jeg kan tage 9. klasse? Hjælpe mig til at blive god til dansk, så jeg kan blive automekaniker og tage et kørekort? Give mig styrke til at vinde i tennis og fodbold, så jeg kan vise mine danske venner, at jeg er god og stærk? Give mig mod til at hjælpe andre mennesker og også hjælpe alle med at blive fri for krig? Kære Gud, vil du hjælpe med at få krigen stoppet i Eritrea? Vil du også hjælpe dem, som ingen penge har? Vil du hjælpe med at alle børn kan gå i skole? Eritrea er et farligt land, og det er ikke sikkert at bo der. Vil du ikke nok hjælpe med at få stoppet krigen, så mennesker kan leve i fred?

Tak, fordi du har hjulpet mig med at blive god til dansk og med at få et liv i Danmark. Tak for det lys du sender mig, og at du giver mig mod til at fortsætte, selvom det alt sammen er lidt svært lige nu. Send din kærlighed til alle mennesker. Tusind tak, Gud.

Amanuel

Kyllingefingre

Jeg placerer mit rejsekort på den lysende blå, runde kortlæser. Det er svært at få rejsekortet op ad lommen, da mine fingre er lige så frosne som de billige kyllingelår fra REMA 1000. "Check ind", siger stemmen. Det rykker i mig hver gang, damen i kortlæseren taler til mig. Det er som om, hun godt ved, at jeg skulle have taget cyklen i stedet for bussen. Jeg kigger op og fortryder lidt mit valg af transportmiddel. Det er for dyrt, og jeg burde egentlig bare cykle. Jeg kigger på buschaufføren, og hun signalerer med sit blik, at jeg skal skynde mig. Hun har travlt, og hun har ikke tid til, at jeg står her og bliver forskrækket over en talende maskine. Der er flere mennesker, hun skal hente og aflevere.

Med tunge skridt bevæger jeg mig ind i bussen. Jeg prøver at spotte to tomme sæder, for i Danmark sætter man sig ikke ved siden af hinanden. Man taler stort set aldrig med folk,

man ikke kender. Jeg har min store tennisketcher på ryggen og prøver ihærdigt at undgå damen med den mørkeblå barnevogn. Der er mange mennesker i bussen. De har alle sammen vinterfrakker på, som får dem til at ligne store boksepuder fra fitnesscenteret, og de bærer lange halstørklæder, der ligner tykke slanger, som er i gang med at kvæle deres bytte.

Jeg bliver opmærksom på mine kolde fingre. Jeg skulle have taget mine nye handsker med, som jeg næsten lige har fået af den flinke dame i supermarkedet. For små tre uger siden stod jeg i en Meny på Frederiksberg og kiggede længselsfuldt på et par handsker. Selv efter at have boet i Danmark i snart to år, har jeg stadig lidt svært ved at finde ud af, hvilke priser der passer til hvilke varer. Da jeg så stod der i Meny i en tåge af forvirring, kom en dame hen imod mig, og jeg spurgte hende, om hun kendte prisen på handskerne. "Ja, de handsker er billige, de koster kun 40 kr.", svarede hun. Jeg kiggede ned i hendes indkøbskurv og tænkte straks, hvor sjovt det var, at vi havde købt den samme type mælk. "Okay, fint tak" svarede jeg, men indeni tænkte jeg, at det godt nok var mange penge at bruge på et par handsker.

I Danmark er alting meget dyrt, og når man skal klare sig for cirka 3.000 kr. om måneden, er 40 kr. for et par handsker en hel del. "Jeg kan godt købe dem til dig, hvis du vil?", sagde damen med indkøbskurven. Sådan fik jeg de handsker, jeg nu havde glemt at tage med. Jeg må huske at have dem med i morgen.

Boksekamp

Danskerne i bussen kigger på mig. Det er underligt, at man i Danmark både kan føle sig velkommen, men samtidig også så anderledes og fremmed. Der er ledige pladser bagerst i bussen, og jeg sætter mig godt til rette, for jeg ved, at turen til kirken kommer til at tage lidt tid. Bussen kører mod det indre København.

Jeg kigger ud af vinduet og fanger korte glimt af cykler og biler, som flyver afsted for os i bussen. Jeg føler mig som en tilskuer til det travle liv uden for vinduet. Fra min højre bukselomme kommer der pludselig en høj, og lidt pinlig, brummen. Med mine kolde REMA 1000-fingre fisker jeg mobilen op. På skærmen står der: "2 nye opkald fra Ade".

Det er lang tid siden, jeg sidst har snakket med min mor. Det er søndag i dag, så hun ringer sikkert for at give mig Guds velsignelse. Jeg føler, at en tung boksehandske rammer mig lige midt i maven og slår mig bevidstløs: "Otte, ni, ti, ude!". *Ade*, *mother*, *mor*. Bare hendes navn kan få min krop til at føles som gelé.

Jeg føler mig sendt tilbage i tiden, til den nat i 2014 hvor jeg forsigtigt pakkede mine ting og listede ud i mørket. Dén nat, hvor jeg forlod min familie, min landsby, mit land og mit liv – kun 16 år gammel. De vidste ikke, at jeg tog af sted. De havde ingen ide om, at det var dét, jeg ville.

De vidste godt, at mange andre unge mænd og kvinder gjorde det, men de havde ikke i de-

res vildeste fantasi forestillet sig at deres søn, Amanuel, ville gøre det samme. Gennem hele min barndom gjorde min mor og far deres bedste for at skabe et lykkeligt liv for os, men vi vidste alle sammen godt, at vores livssituation aldrig ville ændre sig. De barske realiteter – sult, krig og frygt – var altid tilstede.

Maskinpistoler til aftensmad

Min far passede kvæg, og min mor passede os. Jeg hjalp min far med at passe vores fem får og fem geder, og jeg hjalp min mor med at passe min søster og mine tre små brødre. Vi var fattige og boede på landet i en lille by sammen med andre fattige familier. Det var dyrt at gå i skole, så det kom jeg aldrig til. Folk bliver som vilde dyr, når de ikke har nogen penge. Mit land var som en jungle, hvor alt var tilladt for at få fat i penge eller mad. Hver eneste dag var en kamp for overlevelse.

Mens befolkningen ude på landet sloges om basale varer og kæmpede for at overleve, konkurrerede de rige mennesker i storbyen om penge og magt. Krigen for frigørelse fra Etiopien havde varet i 31 år. Vi havde været underlagt fremmede magter i i alt 101 år. Først frarøvede italienerne os vores rettigheder under koloniseringen, og derefter blev vi kvalt under det etiopiske styre.

Efter befrielsen har det eritreiske militær fået en helterolle og er nationens store stolthed i medierne og hos landets regerende klasse. Militæret ses som en majestætisk stensøjle – fundamentet for et nyt Eritrea, der bevæger sig mod bedre tider. Der er obligatorisk værnepligt i 18 måneder for både mænd og kvinder, der alle bliver tvunget til at kæmpe for fædrelandet. Nægter man at kæmpe, anses man som landsforræder og havner enten i et af Eritreas brutale fængsler, eller også bliver man landsforvist.

Jeg er en af dem, som nægtede at kæmpe. En af dem, som mener, at had ikke kan bekæmpes med had, og at krig aldrig løser nogen konflikter. Jeg valgte et statsløst liv uden min familie – et liv fri for militæret og for undertrykkelse. Jeg kunne ikke se nogen grund til at blive, da jeg var overbevist om, at jeg kunne få et bedre liv et andet sted. Hellere drukne midt ude på Middelhavet end gå til grunde i fattigdom og krig hjemme i Eritrea.

Kuldekys

Barnet i den blå barnevogn begynder at græde. Moren bøjer sig hurtigt ned og løfter babyen op af liften. Hun holder forsigtigt om den lille krop, mens hun langsomt svinger fra side til side som en levende vugge. Det minder mig om kvinderne hjemme i landsbyen. Babyen falder straks til ro i sin mors arme, og boksehandsken rammer samtidigt min mave igen. Jeg savner min mor, min far og mine fire søskende. Det er hårdt at være væk fra sin familie, og det er hårdt at være alene. Det er også hårdt at leve med skyldfølelsen, når nu de ofrede så meget for min lykke og mit velfærd.

Jeg husker tydeligt en af de første dage, hvor jeg stod i et stort, fremmed supermarked, og

skulle finde ud af hvad jeg skulle købe for mine penge fra kommunen. Det var det første supermarked, jeg nogensinde havde sat mine fødder i. Aldrig har jeg følt mig så anderledes og fremmed, som da jeg stod og kiggede på hundredvis af æggebakker, og jeg blev panisk og havde mest lyst til bare at grave mig ned i et hul.

Bussen svæver videre gennem Københavns gader. Jeg har mistet orienteringen og kan ikke følge med i, hvor vi er. Jeg har en kæmpe knude i maven og mine indre organer føles som om de vrides, ligesom en våd karklud.

Jeg lever et liv nu, som mange familier i Eritrea stræber efter – med muligheder, jeg aldrig har haft før. Men hvordan kan det så være, at jeg stadig føler mig så alene? Jeg kigger på kvinden med barnevognen. Babyen sover og er blevet lagt tilbage i liften. Da bussen stopper, og dørene åbnes, strømmer kulden ind, og jeg kan mærke den kolde luft på mine hænder og kinder. Damen med barnevognen går ud i vintermørket, og bussen kører videre.

Intet signal

Jeg drømmer tit, at jeg ser min familie. I drømmen går jeg op ad en bakke, hvor de står oppe på toppen. Min mor bryder ud i gråd, og vi sætter i løb for at omfavne hinanden, men lige før jeg når hende, vågner jeg pludseligt op i mit værelse på Frederiksberg og opdager, at det hele bare var en drøm.

Andre gange drømmer jeg, at jeg igen går op ad bakken, men når jeg når til toppen, er der ikke nogen. Af mine lungers fulde kraft råber jeg, "Ade", og jeg bliver ved i, hvad der føles som, en uendelighed. Da jeg så endelig holder op med at råbe, venter jeg; lytter efter om hun mon svarer igen, men det gør hun ikke. Det er kun vinden, der svarer – vinden, som blæser gennem mit hår og græsset på bakken.

Jeg stirrer på min telefonskærm og de to ubesvarede opkald. "Hold op med at klynke, Amanuel", siger jeg til mig selv. Jeg har det liv, jeg drømte om. Jeg bor i et demokrati, hvor jeg kan sige, hvad jeg vil, uden at blive dræbt eller sat i fængsel. "Din familie er glad for, at du er i sikkerhed, så hold op med at klynke, Amanuel". Jeg prøver at ringe til min mor, men efter tre lange sekunder kommer der blot en klar bip-tone; intet signal.

Næste stop

Varmeblæserne i bussens loft starter op. Buschaufføren blev sikkert også ramt af kulden, da dørene blev åbnet. Jeg begynder at få varmen igen, og nu genkender jeg bygningerne udenfor; om få minutter vil jeg være ved kirken.

Uden Gud havde jeg ikke haft det nødvendige mod. Jeg taler med Gud om de ting, som gør mig ked af det, og han er altid med mig på min vej – både her i bussen, men også i de tre måneder, hvor jeg var på flugt for at nå til Europa. Han beskyttede mig.

Det lyder underligt, men jeg var faktisk ikke bange for at dø på rejsen. Selvom jeg ikke fik noget ordentligt at spise i flere uger af gangen,

og selvom jeg sejlede på et livsfarligt hav, var jeg ikke bange, for jeg vidste, at Gud altid var hos mig. Det kan godt være, at jeg kan føle mig alene her i Danmark, men når jeg er i Guds hus, føler jeg mig hjemme.

Jeg er i gang med at bygge en bro – en bro til et nyt liv. For hvert skridt jeg tager, og for hver dansker jeg snakker med, lægger jeg en ny sten til min bro. Nogle gange går broen selvfølgelig i stykker, men det er okay. For Gud er med mig, og han hjælper mig med at bygge broen op igen. Jeg så engang et billede af en bro, som kun var bygget halvt færdig. Sådan håber jeg ikke, at det ender med min bro. Min bro skal nå hele vejen over til den anden side, over til mit nye liv.

Jeg genkender kvarteret tæt ved kirken. "Næste stop, Roskildevej", siger stemmen fra højtaleren. Denne gang bliver jeg ikke forskrækket. Jeg trykker på den røde stopknap og stiger ud af bussen. Kulden rammer min kind, men denne gang fryser jeg ikke. Jeg kigger til højre og så til venstre, og så krydser jeg forsigtigt vejen.

Illustrationen til denne fortælling er lavet af Benedikte Møllegaard Raft.

Jeg fejrer min uddannelse som diplomingeniør på det Tekniske Institut i Bagdad.
Om lidt skal jeg starte i 9. klasse i Danmark.

Mit våben

Af Jomana Salem, Irak
Skrevet i samarbejde med skrivementor Sine Lund Mortensen

Du lærte mig at læse, da jeg var fire.
"Uddannelse er en kvindes bedste våben".
Sådan sagde du altid.
Uddannelse gør en kvinde stærk og uafhængig af manden.
Men vejen til uddannelse blev ikke, som jeg forventede.
Alle de år, jeg har tilbragt i skolen, er tabt.
De er forgæves.
Jeg må starte forfra.
Jeg tænker på mit våben, når jeg føler mig svag. Når jeg er tilbage ved nul.
Hedder det *en* billede eller *et* billede?
Og hvilken form er *gav* og *giver*?
Alt er svært i begyndelsen. Det bliver lettere.
Sproget er det sværeste. Men jeg vil kæmpe, indtil jeg når mit mål.
Kære mor. Jeg håber, at vi snart mødes igen.

Irak, april 2010
Buketten er blå med små gennemsigtige gummidråber på de syntetiske blade. Mit tørklæde er blåt. Omkring mig danser mine veninder. Vi tager billeder med vores telefoner og digitalkameraer. Vi er alle blå. Det er holdets farve. Vi danser på den røde jord, mens vi følger et orkester rundt på universitetet og ender foran dekanatet. Her stiller vi op til et fællesfoto med personalet. Min veninde står ved siden af mig. I midten sidder dekanen og ved siden af ham institutlederen. Dagen efter har vi udklædningsfest på universitetet. Så begynder de afsluttende eksaminer. Verden ligger åben.

Irak, juli 2010
"Alsalam Aleikom Ustad". Jeg hilser på institutlederen på hans kontor. Han bærer briller, har en hvid skjorte og gråt overskæg. Eksaminerne er veloverstået. På mit bevis står der, at jeg er færdiguddannet diplomingeniør med den fjerdebedste placering blandt mine 61 medstuderende. Jeg har knoklet hver dag i to år med tegninger af stålkonstruktioner, videnskabelige eksperimenter

og læsning – masser af læsning. De seks bedste studerende kan gå videre på en bacheloruddannelse.

"Jeg vil gerne bede om mit adgangsbrev til universitetet", siger jeg til ham. Det er ren formalia, jeg er jo blandt de 6 bedste. Han kigger op fra skrivebordet: "Du har ikke ret til at gå videre på universitet", siger han. Jeg kan ikke bevæge min krop. Hvad?

"Jamen, jeg er den fjerdebedste på instituttet, og der er seks studerende, der går videre!", siger jeg til ham.

"Ja, men du går ikke videre. Jeg har allerede givet adgangspapirerne til de studerende, der har ret til at fortsætte".

Jeg har lyst til at råbe, men i stedet går jeg ud af kontoret uden at sige noget. Jeg er skuffet og vred, og jeg forstår ingenting, mens jeg forlader de gule universitetsbygninger. Det er et chok. Hvorfor? Og hvad nu? Hvor er det uretfærdigt. Jeg har slidt og har ikke holdt en pause. Intet kunne stoppe mig.

Mine drømme forsvinder hurtigere, end jeg når at indse, at min fremtid er styret af et nepotistisk system. I 14 år har jeg gjort, hvad jeg skulle. Jeg regner med, at en studerende med de rette forbindelser i staten har fået pladsen på universitetet i stedet for mig, og jeg er magtesløs.

Danmark, november 2016

"Prisskilte – alarmer – maling – staffeli – farve – papir". Jeg gentager: "Staffeli – farve – papir". En kunde kigger spørgende på mig over en reol. Jeg forklarer, at jeg er ny – jeg er praktikant. Dagen efter lykkes det mig at hjælpe en kunde med at finde en farvespray.

Om aftenen skriver jeg en stil om, hvorfor så mange danskere bor alene. På stuevæggen hænger der et billede af vores søn Younis og hans ældre halvsøster. Over dem hænger portrætter af George Bush og Tony Blair. Min mand siger, at de reddede os. Han har hængt dannebrog og et amerikansk flag over fjernsynet, hvor *Ramasjang* kører på skærmen. Sommetider snakker han om, at hvis vi får en søn mere, skal han hedde George Bush. Jeg siger, at det kan han godt glemme. Et lille barn uden forbindelse til politik skal ikke blandes ind i alt det.

I vores bogreol står *Tusind og én nat* side om side med H. C. Andersens og Dostojevskijs samlede værker. Min mand har *En Piges Erindringer* af Simone De Beauvoir og *Kvinde Kend din Krop* stående. Jeg læser *Klinkevals*. Younis læser *Klodshans*.

University Physics og *Mat B til A* har fået plads på reolen. Jeg håber, jeg snart får lov til at dykke ned i dem. Jeg drikker sød irakisk te, mens Younis kravler rundt på den hvide lædersofa under et ikonisk foto fra New York. Der er ikke meget plads til, at han kan lege. Vi har kun 50 kvadratmeter i alt, men jeg har boet på meget mindre plads.

Irak, 2007

Min far finder et brev i forruden på bilen for-

an vores hjem i en forstad til Bagdad. I brevet ligger der en geværpatron. Samme nat rejser vi – mine forældre, min søster og mine tre brødre. Vi har pas og identifikation på os, mens alt andet bliver efterladt.

Vi bor hos min mormor i en anden og mere sikker del af Bagdad. Ni mennesker i et hus på 35 kvadratmeter. Mine brødre sover under min mormors seng. Min far plejede at importere bælter og sko, som han solgte videre til små butikker, men der er økonomisk krise i Irak, og forretningen er lukket. Dagene er lange.

Jeg afslutter snart min eksamen i gymnasiet. Jeg går direkte hjem efter skole, for det er risikabelt at blive ude. Når jeg kommer hjem, er det svært at finde ro til lektierne. Fjernsynet larmer, børnene skriger, og der er mennesker over alt. Mine klassekammerater får privat lektiehjælp og undervisningen forudsætter, at vi har private lærere efter skole. Men min far er arbejdsløs, og vi har ikke råd til at købe lektiehjælp. Jeg har svært ved at forstå undervisningen. Flugten og krigen fylder i mit hoved. Jeg har altid klaret mig godt i skolen, men nu er jeg bange for at dumpe. Til min overraskelse består jeg studentereksamen, men mine karakterer er lave.

Jeg læser selvudviklingsbøger om at tænke positivt, og jeg læser kærlighedsromaner. I de romantiske historier rejser jeg til en anden verden. Hér åbner verden sig i modsætning til den begrænsede virkelighed, der møder mig i det lille hus. Bøgerne fører mig væk.

Irak, marts 2011
Jeg skriver med min fars fætter på Facebook og via e-mail. Han har boet i Danmark i 13 år og hedder Faisal. Han vil høre, hvordan det går med vores fælles familie i Irak; Hvem lever endnu, og hvem er gået bort? Interesseret spørger han ind til udviklingen i Irak og til mit liv. Vi skriver sammen om uddannelse og vores fælles bekendte, og det er dejligt at skrive med ham.

Når en e-mail fra Faisal tikker ind, banker mit hjerte ekstra hurtigt. Ligesom med bøgerne, kommer jeg væk fra den ensformige dagligdag. Jeg har ikke noget arbejde, og der bliver set skævt til, at man går ud alene som ugift kvinde, så jeg kan kun forlade huset med mine forældre eller mine brødre. Faisal og jeg begynder at ringe sammen og har lange samtaler. Jeg må ikke være venner med en mand, men Faisal er familie, så mine forældre undrer sig ikke over, at vi ringer sammen. Hvad de ikke ved er, at vi gennem telefonsamtalerne udvikler et kærlighedsforhold.

Syrien, september 2011
Faisal ankommer til en lejlighed, vi har lejet i Damaskus. Jeg har ikke set ham, siden jeg var helt lille, og jeg er glad, men også spændt og bange. Min familie, Faisal og jeg drikker te i lejligheden og snakker sammen, og det er hyggeligt. Han er, som jeg forventede, en fin mand.

Vi bruger dagene på at gå ture i Damaskus, spise sammen og hygge os, hele tiden i selskab med min familie. Han lytter til mig som en

ligeværdig partner og deler mine holdninger til ligestilling mellem kønnene. Han er åben, nysgerrig og belæst. På arabisk kalder jeg ham for *mothakaf*, som Google Translate oversætter til *kulturperle* på dansk.

En uge senere kører vi sammen med min familie til rådhuset, og jeg bliver gift med Faisal. Jeg har taget en nederdel dekoreret med perler og en lyserød blazer på. Mit hår sidder løst og krøller, og jeg nyder at være væk fra Irak og kunne gå uden tørklæde.

Vi er sammen i Damaskus i ti dage i alt, så rejser han tilbage til Danmark. Han vil sende vores papirer til Udlændingestyrelsen i Danmark og søge om familiesammenføring.

Da jeg rejser tilbage til Irak, rejser jeg tilbage til en tilværelse, der føles som et fængsel. Jeg kan ikke studere, jeg kan ikke arbejde, og jeg er spærret inde i huset. Men nu ved jeg, at der er en vej ud.

Libanon, april 2012
Faisal og jeg lejer en lejlighed med altan og udsigt til stranden og mødes i Libanon. Jeg har glædet mig til at se ham. Her er smukt – det er næsten som i en kærlighedsroman. Jeg mærker, at mit nye liv er ved at begynde.

Vi har et halvt år sammen i Libanon, og så skal Faisal hjem til Danmark igen, mens jeg tager tilbage til Irak. Min mave er allerede vokset en del; jeg er gravid i sjette måned. Jeg savner ham, og Irak er ikke mit sted.

Tyrkiet og Danmark, september 2014
Vi mødes i Tyrkiet, og nu kan jeg endelig blive familiesammenført med Faisal i Danmark. 24-års reglen har forhindret os i det indtil nu. Det er frustrerende ikke at kunne bo sammen, og Faisal har endnu ikke set vores søn Younis, som nu er et år og otte måneder, for det er farligt for Faisal at rejse til Irak.

Jeg længes efter bare at være en familie, men der er problemer med ambassaden i Tyrkiet. Lille Younis har ikke fået et dansk pas, selvom han er dansk statsborger, og vi må søge visum til ham. Ventetiden er lang, men endelig lykkes det. Faisal, Younis og jeg flyver fra Tyrkiet til Danmark. Jeg er glad, men også nervøs; hvordan vil Danmark være? Jeg er sammen med min mand og søn, men jeg er langt væk fra min familie i Irak. Det er endegyldigt – nu kan jeg ikke rejse tilbage til Irak.

I Younis' snart 2-årige liv har vi indtil da konstant befundet os hjemme i mine forældres lille hus. De bor med mine brødre på 50 kvadratmeter. Det er farligt at bevæge sig længere væk end den nærmeste købmand. Med en dansk far tror folk, at Younis er mange penge værd. I Danmark er det anderledes – hér kan vi leve et åbent og frit liv.

Rejsen til Danmark er min store chance. I fire år har jeg ikke kunnet flytte mig fysisk, og hverken kunnet tage en uddannelse eller et arbejde, men nu kommer jeg væk fra en udsigtsløs fremtid. Hvis jeg havde giftet mig i Irak, var jeg endt som mange andre kvinder

i mit hjemland med en hverdag med madlavning og børnepasning dagen lang. Som hjemmegående husmor i Irak ville sæbeoperaerne i fjernsynet være det nærmeste, jeg ville komme på mine drømme. Nu kan jeg arbejde og uddanne mig, og jeg glæder mig. Min mand har reddet mig – Gud har sendt Faisal til mig.

Danmark, maj 2016

Hver dag skriver jeg med og ringer til min mor.

"Hvordan går det med Younis, hvad har han lavet i børnehaven?", spørger hun.

"De spiller teater, og Younis skal være en bjørn i forestillingen".

"Åh min *habibi*. Hvor er det spændende!".

Jeg nyder at sende Younis i børnehaven. Han leger og lærer så meget. Børnehaver er en fantastisk opfindelse. Min mor siger, at hun beder for os, og håber at Gud vil hjælpe mig med at nå mine drømme. De savner os forfærdeligt, men de ved, at der ikke er et liv for os i Irak.

I Irak skal en kvinde spørge manden om lov til at gå ud. Faisal derimod spørger kærligt, hvornår jeg kommer hjem, fordi han savner mig. Faisal sætter mig fri og støtter mig. Han ejer mig ikke.

En dag i sprogskolen gennemgår vi matematik. Jeg kan da godt genopfriske lidt matematik, tænker jeg. Men så siger min lærer: "Jomana, det her er ikke for dig. Du er jo ingeniør." Jeg bliver glad, fordi min lærer ved, hvad jeg kan, men også forlegen; for hvad er jeg egentlig? I Irak var jeg diplomingeniør. I Danmark har jeg ikke nogen uddannelse.

Jeg har sendt mit eksamensbevis fra Det Tekniske Institut i Bagdad til Uddannelses-og Forskningsministeriet i Danmark. Min uddannelse er blevet godkendt i Danmark som en videregående uddannelse, men alligevel skal jeg tage 9. klasse og derefter dansk, engelsk, matematik, kemi og fysik på gymnasieniveau for at læse videre på DTU. Hele mit liv betyder ikke noget – det er et stort nul.

Men min uddannelse hjælper mig med at lære. Jeg terper gloser, når jeg cykler rundt i København. Hvornår hedder det *heldig*, og hvornår er det *heldigvis*? Jeg analyserer diagrammer om det danske samfund, og jeg ved, at jeg er målrettet. Inderst inde ved jeg godt, at min uddannelse har betydning, men nogle gange kommer jeg i tvivl. Det er seks år siden, at jeg blev færdig som diplomingeniør, men jeg har endnu ikke haft mulighed for at bruge mine uddannelse, og om lidt skal jeg starte i 9. klasse.

Uddannelse er stadig mit våben.

Fotografiet til denne fortælling tilhører Jomana Salem.

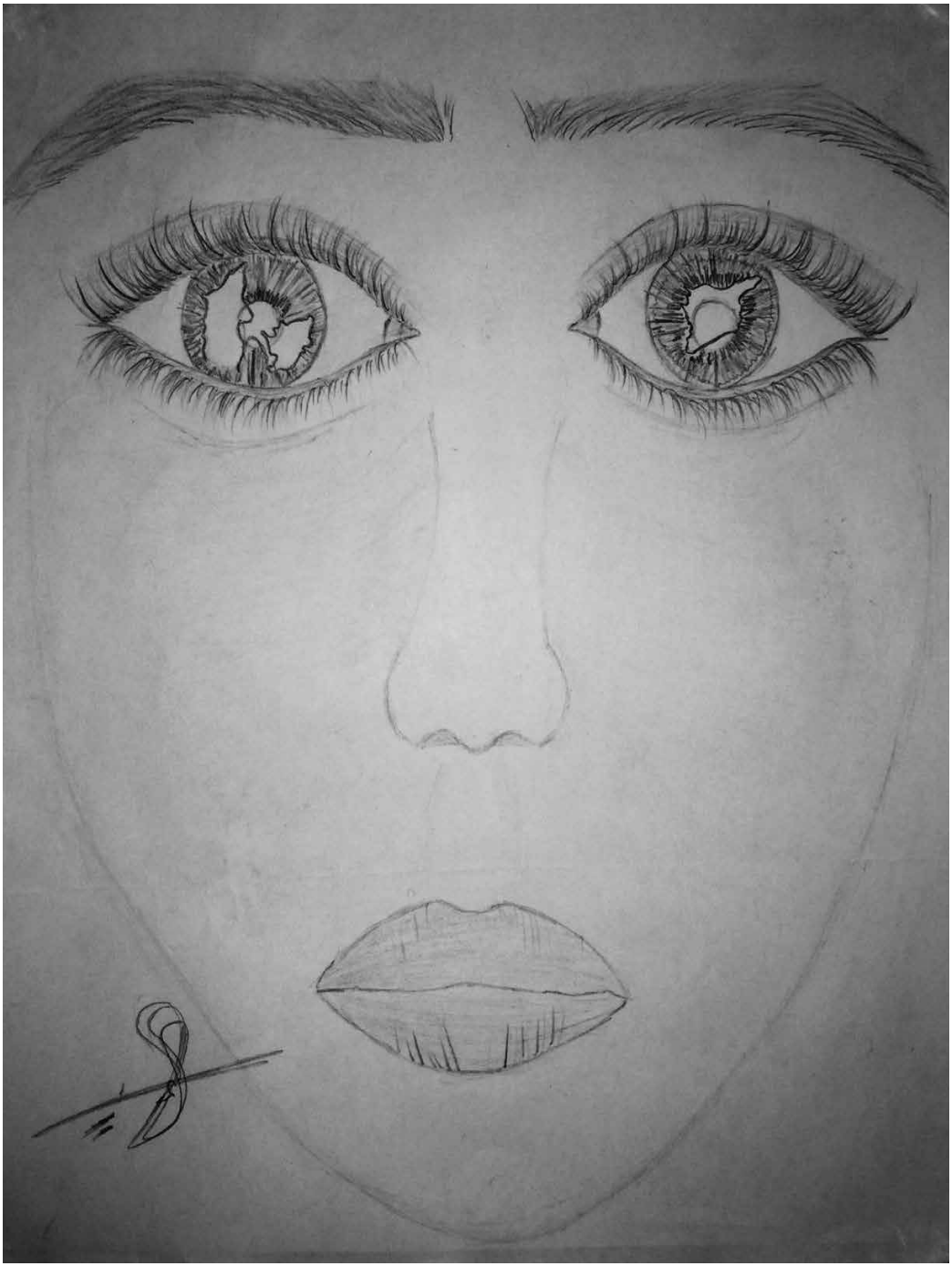

Livets lærdom

Af Ahmad Hood, Syrien
Skrevet i samarbejde med skrivementor Lina Ventzel Pedersen

Vi bor på jorden – under mangfoldige himmelhvælvinger. Vi lykkes – vi fejler. Vi lever det liv, vi er blevet givet.

Jeg blev født i et godt land – et sted, der føltes som en moder for mig – fyldt med ømhed. Hun elskede mig, og jeg elskede hende. Civilisationens vugge og landet med den varme sol. Men også et land, som senere udviklede sig til et stort, koldt fængsel; mit elskede fødeland, Syrien.

Jeg hedder Ahmad Hood, og jeg boede engang i Latakia i Syrien. Jeg vil gerne fortælle dig min historie. Historien om, hvordan jeg forlod det land, som stadig i mit hjerte er mit hjemland. Hvordan jeg oplevede, at mit liv blev forvandlet til noget helt andet, end jeg havde planlagt. Det er en historie om en ung mand, hvis liv egentlig ligner andre unge mænds liv på mange områder, men som også – på samme tid – er meget forskelligt fra deres.

Jeg er ligesom andre unge mænd; masser af energi og storslåede drømme, og med et hjerte der banker med kærlighed til livet. Jeg er sikker på, at du ved, hvad jeg mener. Selv når livet er svært, har vi en energi inden i os, som holder os – og vore drømme og håb – i live. Jeg levede et normalt liv, men så kom krigen, og langsomt, men sikkert, ændredes mine livsvilkår. Og jeg var ikke ene om at blive ramt; størstedelen af Syriens befolkning har lidt under krigen og lider stadigvæk på mange forskellige måder. Vi har alle vores egen historie at fortælle, men vi deles om både smerten og drømmene. Der er mange grunde til, at man vælger at forlade sit krigshærgede land, og det er aldrig et let valg med en simpel årsag. Det er heller ikke nemt at forklare hurtigt eller på en måde, som gengiver oplevelserne og følelserne autentisk. Det er blodige fortællinger om store tab, og beretninger om liv som er blevet vendt fuldstændigt på hovedet. Alt, hvad vi kan gøre, er at forsøge at fortælle, hvad der

skete, og så håbe at der er nogen, som forstår, hvad vi har været igennem.

At lære om skolen

Jeg var lykkelig, da jeg begyndte mine studier på Tishreen Universitetet i Latakia. Desværre kunne jeg ikke få et stipendium af staten, da mine karakterer ikke var gode nok. Dette skyldtes forskellige forhold i mit liv. Men det var hurtigt glemt, da jeg var blevet optaget på universitetet. Min familie støttede mig lidt økonomisk, og så skaffede jeg mig også et job, som kunne hjælpe mig i gang med min akademiske løbebane. Jeg var parat til at arbejde hårdt. Mit studie foregik på instituttet for fransk oversættelse, men for at være helt ærlig var det ikke lige dér, jeg havde ønsket at studere. Jeg har altid elsket det engelske sprog, og det var mit første valg, men fransk oversættelse var den mulighed, der blev givet mig. Mange af mine venner var allerede begyndt på deres videre uddannelse, og jeg ville også gerne i gang. Jeg har altid godt kunne lide at gå i skole, og jeg elsker at læse bøger. Min mor har altid støttet mig i mine studier, og det var et stort ønske for hende, at jeg kom på universitetet – noget, hun altid selv havde haft lyst til at gøre – men på denne måde kunne hun få opfyldt sin drøm gennem mig.

At lære om nederlag

Krigen startede i 2010, og efterhånden blev hele Syrien påvirket. Mit liv blev langsomt, men sikkert, reduceret til bare at bestå af studier og arbejde. Jeg tjente ikke særligt meget – kun nok til lige at dække mine studieudgifter. Så mistede jeg mit job og var nødt til at tage et andet arbejde, der ikke gav det samme i løn. Det første semester begyndte, og jeg var fast besluttet på at udmærke mig på studiet – og det gjorde jeg også.

Da jeg startede på det andet studieår, begyndte mine trængsler. De syriske universiteter var blevet ramt af voldsom korruption. Det var blevet dyrere at studere, og lærerne og administrationen var ikke til megen hjælp. Jeg havde svært ved at overkomme både mine studier og mit job. Jeg følte mig stresset, var træt og bekymret og fik ikke meget søvn. Mange af mine medstuderende havde det på samme måde. Jeg var frustreret og tømt for kræfter, og det endte med, at jeg ikke bestod eksamen ved afslutningen af det andet studieår.

Jeg havde mistet troen på universitetet og på, at der var nogen, der ville hjælpe mig. Det var ikke rart at dumpe, og jeg følte mig som en fiasko. Jeg havde en mistanke om, at ledelsen på universitetet havde gjort alt dette med vilje; at de håbede på, vi ville dumpe, så vi blev nødt til at betale for flere kurser – eller fordi de dermed kunne få overført nogle af de unge mandlige studerende til militæret. I Syrien kan du få udsættelse for din militærtjeneste, hvis du allerede studerer på universitetet. Så det var sådan, jeg havde det; jeg følte mig langt nede. Nogle af mine venner havde allerede succes i livet med en god uddannelse, ægteskab, osv., og så stod jeg bare dér – som et hvedeaks på marken, som vidste, at den stærke blæst på et tidspunkt ville knække mig.

Jeg ledte efter et autentisk liv – et liv, hvor andre havde tillid til mig – men i Syrien blev livets store mangfoldighed ædt op af krigen.

At lære om vanskelige valg

Jeg begyndte derfor seriøst at overveje at forlade Syrien. Jeg kunne ikke længere se, at jeg havde en fremtid hér, og jeg havde ikke lyst til en dag at se tilbage på et liv, hvor jeg ikke havde opnået noget eller gjort noget vigtigt.

Min mor besluttede sig også for at rejse sammen med mig, og vi tog min lillesøster og hendes tre børn med. Derimod valgte min far og min ældste søster at blive. Det var nødvendigt at sælge huset og alle møblerne for at skaffe penge til rejsen. Et andet familiemedlem, Ali, ville også gerne flygte sammen med os. Han var ældre end mig, og han havde nogle venner i Tyrkiet, som vi kunne mødes med, når vi var nået så langt. Det var dejligt at få noget hjælp. Så nu var vi en hel gruppe, som rejste afsted. Det var meget svært at tage afsked. Min ældste søster græd, og det billede blev siddende på min nethinde under hele rejsen. Hun er stadig i Syrien, og jeg savner hende forfærdelig meget.

Vort første mål var Libanon. Vi havde ikke planlagt hele rejsen i detaljer, og jeg vidste ikke, hvor vi ville ende henne. Jeg tænkte ikke over det – jeg ville bare afsted. Jeg var nervøs på turen til den syrisk-libanesiske grænse, og mit hjerte var fyldt med vemod. Det gik pludselig op for mig, mens jeg kiggede ud på landskabet – på mit elskede Syrien – at jeg måske aldrig ville se det igen. Dén følelse er gemt i mit hjerte den dag i dag.

Jeg elsker stadig Syrien. Det er mit hjemland, og jeg tror aldrig, at den følelse vil forsvinde. Selvfølgelig vil jeg lære nye steder at kende, som jeg også vil holde af, men de vil aldrig give mig den samme følelse som det sted, hvor jeg voksede op. Jeg tror, at de fleste af os har det på den måde.

Jeg var ved at forlade mit fødeland på vej mod et bedre liv, men jeg var bange. Vi stod over den første alvorlige udfordring ved den syrisk-libanesiske grænse, hvor de ikke ville lade Ali forlade landet, da hans pas åbenbart var udløbet. Hvis bare han havde fortalt mig det, før vi ankom til grænsen, så kunne jeg måske have hjulpet ham, men nu kunne vi intet gøre. Resten af os var nødt til at fortsætte rejsen uden ham, så vi forlod Syrien og tog afsted ud i det ukendte.

For at komme til Tyrkiet måtte vi sejle, så jeg ventede i havnen en lang, udmattende dag, og jeg kunne ikke holde tårerne tilbage. Jeg tænkte på min fremtid, og jeg var meget bange for bådturen – bange for at én i min familie skulle drukne. Jeg havde hele tiden været klar over, at det var en risikabel rejse, men når man forlader sit land på den måde, så tænker man kun ét træk frem af gangen; hvad du vil gøre den næste time eller bare det næste minut. Du bliver nødt til at tage nogle hurtige beslutninger, selvom du føler dig meget sårbar. Tanken om at vende tilbage til Syrien rumsterede i mit

hoved, men jeg vidste godt, at det ikke var muligt. Jeg var nødt til at være stærk og fortsætte – på trods af at jeg var bange og usikker.

At lære om ansvar

Da vi nåede frem til Tyrkiet, følte jeg mig igen fortabt. Vi var kommet til byen Izmir, og alt var totalt kaos. Jungleloven rådede. Jeg følte et stort og tungt ansvar for at passe på min familie, og den følelse er blevet hos mig lige siden. Det var en hård tid, og det var også svært for os at komme videre til Grækenland. Vi ventede lang tid i kulden på menneskesmuglerne, og derefter i endnu længere tid, hvor vi sad stuvet sammen med andre flygtninge i lastbiler og dårligt kunne få vejret. Jeg har ikke lyst til at gå mere i detaljer. Jeg er sikker på, at det er ganske tydeligt for enhver, at vi alle var bange for at dø. Skulle du nogensinde komme ud for noget lignende, er jeg sikker på, at du også ville være bange. Til sidst lykkedes det for os at krydse havet fra Izmir til Grækenland i en gummibåd. Vi var så glade for, at vi havde overlevet. Nu var vi endelig nået til Europa, og vores plan var bare at fortsætte rejsen.

Turen op gennem Europa var lang og hård, og den tog atten dage i alt. Det, vi oplevede, står stadig krystalklart i min hukommelse. Jeg husker Røde Kors-lejrene og tusindvis af mennesker samlet på ganske små områder. Der var soldater, som råbte af os og behandlede os som om, vi var forbrydere. Og jeg husker, at vi gik i timevis i kulden og ikke fik meget søvn. Vi lå udenfor på gaden ved grænserne og ventede på, at de ville åbne. Min nevøs tænder klaprede i munden på ham. Jeg bliver ked af det, når jeg sidder her og tænker tilbage. Det var en svær tid og et stort, tungt ansvar at skulle passe på min mor, min søster og hendes børn. Jeg tænkte konstant på min nevø og nieces fremtid. De betyder meget for mig, og jeg ønskede, at de ville få et godt liv i sikre omgivelser. Men det er svært at bekymre sig om andre, når du samtidigt føler dig så sårbar indeni. Mit hjerte har været udsat for meget mere, end man normalt ville have oplevet som 24-årig, og jeg føler mig som en gammel mand indeni. Jeg håber, at du aldrig vil opleve noget lignende.

Til sidst kom vi til Tyskland, og jeg talte med en ven, som boede i Danmark. Han fortalte mig om landet og sagde, at danskerne var gode mennesker; de ville byde os velkommen. Det gav mig fornyet håb på et tidspunkt, hvor jeg virkelig havde brug for det. Han fortalte mig også, at det burde være muligt for mig at færdiggøre mine studier i Danmark – og også at studere engelsk. Desuden fik jeg at vide, at de fleste danskere er gode til engelsk, hvilket også ville gøre mit liv lettere.

At lære et nyt liv at kende

Nu er min fortælling næsten slut. Jeg søgte mod Danmark på grund af min vens gode råd, og det er jeg glad for. Jeg har nu boet i Danmark i otte måneder. Jeg kan gå frit rundt, og jeg kan smile igen. Jeg har fået min fremtid igen, og jeg planlægger den ud fra de håb og de drømme, jeg havde tilbage i Syrien. Min mor, min søster og hendes tre børn bor sam-

men med mig, og jeg er glad for, at vi valgte at forlade Syrien. Men jeg savner samtidig også mange af de mennesker, der stod mig nær, og jeg bærer stadig Syrien i mit hjerte. Intet sted kan nogensinde erstatte Syrien, og forhåbentlig kan jeg en dag vende tilbage.

Men nu er vi i Danmark, og drømmene inde i mig er vakt til live igen. Jeg kunne godt tænke mig at studere medievidenskab og blive journalist, så jeg kan lære, hvordan man videreformidler vores oplevelser til andre. Mit håb er, at folk rundt omkring i verden vil komme til at forstå og kere sig om krisen i Syrien, så den fastlåste situation, det syriske folk er i, kan blive afhjulpet. Jeg vil gerne være med til at skabe mere retfærdighed og politiske forandringer i verden. Politikerne skal lære at lytte mere til befolkningen.

Jeg lærte meget på min rejse, bl.a. kun at stole på mig selv. Jeg lærte, at i visse situationer bliver du nødt til at lade som om, du er stærk, selvom du føler dig svag – og at du nogen gange bliver nødt til at give andre kontrollen, også når du ikke selv har den. Jeg har lært, at vi alle er brødre og burde være lige. Og endelig har jeg lært, at man aldrig skal give op.

Tak, fordi du har læst min beretning. Jeg håber, at du har lært noget af den og fundet det interessant at læse mine overvejelser om, hvorfor jeg forlod Syrien og tog til Danmark. Efter min mening skal man aldrig holde op med at lære nyt – om det så er fra bøger eller fra hinanden. Vi er ikke så forskellige, og vi bor alle under den samme himmel på den samme planet. Vi ved alle, hvordan kærlighed føles. Men vores oplevelser er meget forskellige, og vi har så mange forskellige historier at fortælle.

Illustrationen til denne fortælling er tegnet af Ahmad Hood.

Hjertet i hjertet i Jasmin

Af Jasmin Bishara, Syrien
Skrevet i samarbejde med skrivementor Alberte Zacho

Midt i det arabiske hjerte ligger landet Syrien. Og midt i det syriske hjerte ligger byen Homs. Jasmin blev født af Mama dér. Midt i hjertet i hjertet. Dengang var hun lige så lille som alle andre babyer, og hun kunne næsten rulles ind i et let og luftigt fladbrød. Men det gjorde Mama aldrig.

Mama var nemlig sød. Men også flot. I Syrien udelukker de to ting nemlig ikke hinanden. Når man er sød, er man også flot. Og på det syriske sprog hedder sød og flot det samme. Mama var *helwe*. Hver morgen drak hun en lillebitte kop kulsort, tyk kaffe. Den var så stærk, at de, der kommer fra den nordlige verden ville hoste noget så kraftigt, hvis de drak den. Men Mama drak den uden at give lyd fra sig, og bagefter spiste hun et æble, der var plukket i hjertet i hjertet.

Jasmin er *helwe* ligesom Mama. Hvis folk skulle nævne noget særligt ved Jasmin, måtte det blive hendes mund. Først og fremmest fordi hun har læber, som de læber, man tegner, når man tegner en kvinde. Den slags læber, der er så smukke, at man tænker, at de ikke findes i virkeligheden. Men det gør de altså. Og de læber har Jasmin.

Nu forestiller du dig måske, at Jasmin er en *helwe*-pige, der altid sad pænt og viste sin kyssemund frem. Men det gjorde hun aldrig. Hun åbnede munden hele tiden. Faktisk strømmede der tusindvis af ord ud af den. Jo ældre hun blev, jo flere ord spyttede hun ud. Hun kunne både råbe som torden og hviske som sne. Og når ordene ikke var nok, så havde Mama også givet hende en stærk krop. Nogen sagde, at den var stærkere end en lille elefant, og det kan sagtens passe, for en dag skete der store forandringer i hjertet i hjertet. Så store forandringer, at Jasmin var nødt til at bruge sin særlige mund og sin særlige elefantstyrke, hver dag.

Store forandringer i hjertet i hjertet
Forandringerne startede, da mange mennesker begyndte at gå på gaden. De var vrede på landets hersker, fordi han havde fængslet nogle drenge, der havde lavet drengestreger på en mur. Inde i fængslet havde drengene ikke kun fået tørt brød og stribet tøj på. Rygterne sagde, at en betjent havde sat en tang på en af drengenes fingernegle og hevet en-to-tre-fire-fem negle af på den ene hånd og en-to-tre-fire-fem negle af på den anden. De sagde, at blodet kunne sprøjte.

En dag var Jasmin på vej hjem fra skole, da hun opdagede en af de menneskemængder, der var forsamlet på gaden. Med det samme fik Jasmin lyst til at sige nej til herskerens ondskab sammen med de andre. Hendes mave kildede. Måske fordi hendes hjerte nærmest trommede en rytme, der sagde, "Gør-det-gør-det-gør-det". Hun vidste godt, at var farligt at være med. Hun havde jo hørt alt om drengene. Og blodet der kunne sprøjte. Men hendes krop kunne ikke holdes tilbage. Det var den indre trommerytme, der førte hendes fødder frem: "Gør-det-gør-det-gør-det". Og med ét stod hun i den tætte menneskemængde.

De andre i gruppen var på samme alder som Jasmin. Ikke børn, men heller ikke voksne. De var i den alder, hvor pigerne fniser af drengene, og drengene fniser af pigerne. De var i den alder, nogen kalder for puberteten, og dét ord betyder bare, at det er tiden lige inden, hele livet starter.

Nu gik de sammen og stod sammen. De havde bundet flag om skuldrene sammen. Og de havde ord i munden: "Frihed for alle!" råbte de. Det var den helt rigtige følelse. Alt kunne lykkes.

Men pludselig kom politimændene. Og de brugte ikke ord, men pistoler, til at få Jasmin og de andre væk.

Pumpende puls, tung skoletaske, beskidte knæ. Jasmin gemte sig. Én time bag muren: støj. Lyden af brag, skrig, gråd. To timer bag muren: stilhed. Lyden af død? Hun var løbet fra politimændene og pistolerne. "Jasmin, skab orden i dine tanker" sagde tankerne.

Men hun havde jo set kroppe på asfalten. Livløse. Lige inden hele livet starter.

Var kroppene kommet i himlen nu? Eller lå de stadig på asfalten? Kan kroppe være to steder på én gang?

Uden Mama med grin og glemsel
Forandringerne i hjertet i hjertet fortsatte. Selvom ondskaben sneg sig mere og mere ind i hjertet i hjertet, ville Jasmin ikke give op. Hun tog stadig et flag på skuldrene, hun havde stadig ord i munden, og hun løb stadig, når politiet kom.

Mama var bange. Hun mente, at det var alt for farligt at risikere sprøjtende blod. For at finde et sted uden ulykke hver dag måtte Mama flygte nordpå. Hendes verden mistede al sin glans, da hun forlod Jasmin. Men der var intet at gøre:

Mama måtte finde et lille kongerige med fred og rugbrød og mælkebøtter til dem begge to.

Imens var Jasmin stadig i det arabiske hjerte. Dér skulle hun færdiggøre sin skole, inden hun kunne komme op til Mama. Jasmin tænkte på Mama hele tiden. Hun savnede hende, så det stak i hjertet. Men Jasmin elskede også sit hjem. Hun elskede vennerne, og hun elskede skolen. I skolen kunne hun pjatte og tale i uendeligheder. I hvert fald på nogle dage.

Den dag lærer-Adam blev taget af fremmede, sagde hun ikke noget. Nogle timer senere kom lærer-Adams krop tilbage. Der var blod, og han bevægede sig ikke. Jasmin kiggede væk og tog en smøg i munden. Det var Maya, der havde dem i lommen. Ingen af dem havde prøvet røg før. Men nu røg de smøgerne helt ned til fingrene. Man er voksen, når man gør det.

Og man er også voksen, hvis man ikke har sin mor, når man kommer hjem fra en ond skoledag. Jasmin vidste ikke helt, hvorfor hun grinte, så lungerne næsten ikke kunne følge med. Det var hun begyndt på, når der skete noget slemt. Måske skræmte hendes grin alle tankerne væk? De tanker, der ikke er rare at være alene med. Og hvad skulle hun også med tanker? Jasmin overlevede jo. Hele tiden.

Hun overlevede i dét hjerte, der nu var blevet så knust, at der begyndte at komme snu mennesker. Jasmin havde ellers aldrig mødt dén slags mennesker før, men nu var alt forandret. De snu var de farligste, for de vidste, at man kan dræbe uden at gøre det rigtigt. Jasmin knyttede sin hånd, så neglene borede sig ind i håndfladen, da de snu omringede hende. Hun slog med sin knyttede næve, sparkede med sine ben og skreg med sine lunger. Hun kæmpede med sin elefantstyrke, men de snu var fem mod én, og de rørte hende alle sammen med deres fingre. Ikke som de fingre der aer til dejlige kuldegysninger af kærlighedsfølelse. Fingrene og særligt ordene var grimme. Så grimme, at de ikke skal siges eller høres.

Nu kan det være svært at fortælle, hvad der så skete mere. For at kunne stå på fødderne igen, kan en krop have brug for at glemme. Jasmins krop havde brug for at glemme.

Kongeriget med fred og rugbrød og mælkebøtter

Midt i Jasmins grin og glemsel kom dagen, hvor flyet stod klar. Mama havde kæmpet flere år på at få sin pige væk fra det knuste hjerte i hjertet. Det kaldes "familiesammenføring", men ordet er lige meget, for nu skete det. Jasmin havde aldrig været over skyerne før, og alt under skyerne var også nyt. Især kongeriget med fred og rugbrød og mælkebøtter, hvor hun landede. Det var stedet, hun skulle bo, og det var stedet, hvor Mama var.

"Åh min Gud! Jasmin, jeg elsker dig!", græd Mama, da hun så Jasmin komme rullende med kuffertvognen. Det nye land, de varme kram og Mamas mor-duft fik Jasmin til at tænke på, hvor alene hun havde været, og at alt var anderledes nu.

Faktisk føltes det hele som et grumt og ondt eventyr, når hun tænkte på det, der var sket. Jasmin håbede, at hun bare ville vågne op fra det grumme og onde eventyr tilbage i hjertet i hjertet. Så ville Mama sidde inde i deres gamle stue med en lillebitte kop kulsort, tyk kaffe og spise et æble bagefter.

Før de store forandringer havde de jo alt: "Vi har falafel og falmede efterårsblade; solskin og søer; bjerge og borge", forklarede hun lykkeligt, hver gang nogle fra den nordlige verden spurgte til Jasmins savnede hjem. Hjertet i hjertet var det bedste sted i hele verden. Nu var det revet i tusinde stykker.

Og nu boede Jasmin jo i kongeriget med fred og rugbrød og mælkebøtter. Men fred fandtes ikke rigtigt, tænkte hun. Jasmin havde vænnet sig til at skulle bruge sin særlige mund og sin særlige elefantstyrke hver dag. Ellers ville hun ikke overleve. Og måske var det nye land heller ikke så fredeligt, som alle sagde.

Jasmin havde hørt om mennesker, der klædte sig ud som klovne og tog økser i hænderne for at skræmme andre. De sagde, at det var for sjov, men Jasmin stolede ikke på dem. Hun stolede så lidt på klovnene, at hun købte en kniv. Den var grøn og havde en knap, man kunne trykke på. Når man gjorde det, sprang bladet frem, og så kunne man stikke. Jasmin lagde den grønne kniv i lommen. Bare for en sikkerheds skyld. Og især i mørket. Hun var pludselig begyndt at føle sig så bange og alene.

Et blottet hjerte og en verden under vand

Jasmin følte sig alene, selvom alle i den nordlige verden elskede hende. Ingen kunne rigtig få nok af hende. "Vil du være med til at lave musik?", spurgte rapperen. "Vi kunne lave film", foreslog kameramanden. "Du skal være med i vores bog!", sagde skrivekvinden.

Jasmin nikkede ja til det hele. Alle så hendes særlige mund og særlige elefantstyrke. "Du kan jo alt!", udbrød de! Jasmin elskede også at være sej. Det var meget vigtigt for hende, at alle i hendes nye verden kunne lide hende. Hun brugte uendelige timer sammen med dem. Følelsen af at være bange og alene var ikke så overvældende, når hun lavede ting med vennerne. Især hjalp det at huje og hoppe i kædedans under regnbuelys.

En aften, da regnbuelysene var blevet slukket, og Jasmin skulle hjem gennem mørket, tog Elias hendes hånd. Han var en af vennerne fra klubben, og de kunne følges hjem til ham. Det havde været en lang dag, så hun lagde sig ned helt sammenkrøbet. Elias lagde sig ved siden af hende med sine arme hen over hende. Jasmins ryg mod Elias' mave. De lå bare der, ligesom rigtige voksne ligger. Ligesom rigtige kærester. Ligesom mand og kone. Ligesom dem, der elsker hinanden.

Jasmin mærkede en strøm af varme. Det var næsten som om, at der groede blomster omkring madrasserne på det slidte trægulv, hvor de lå. "Jeg har mine arme omkring dig", hviskede han ind i Jasmins øre. "Jeg passer på dig". Hun lukke-

de sine øjne og blomsterne, der lige var blomstret op, dryssede en døs af træthed og tryghed ned over hende. Selvom hun ikke sov, følte hun, at hun drømte. Det var rare drømme. Og hun kunne høre sit eget dybe åndedræt. Hun følte sig ligesom smør, der har stået på køkkenbordet natten over. "Nu er jeg i sikkerhed. Endelig er der ingen, der gør mig noget", tænkte hun.

Måske kunne Elias mærke, at hun var blød som smør, for pludselig tog han sine hænder ned mod hendes hofte og rullede hendes trusser af. "Elias, jeg er jo bare en pige", hviskede Jasmin. Hun vidste godt, hvad Elias ville gøre nu. Men hun ville ikke. Ikke nu og ikke hér. Hendes drøm var at blive gift. Men lige nu var hendes krop helt ude af sig selv, og hun kunne ikke røre sig. Hun lå, som hun hele tiden havde ligget, og hun kunne ikke flytte sig. Hendes ryg mod hans mave. Men Elias kunne sagtens komme til. "Jeg vil ikke have dig", stønnede han. "Jeg ved, at du vil giftes med mig, men jeg vil ikke giftes med dig", sagde han, og fortsatte mens blomsterbladene sortnede, og åndedrættet stoppede i Jasmins hals.

Det gjorde ondt i hende, når hun tænkte på det. Hun havde fået en stor bamse af Mama. Den var brun og blød og havde en sløjfe om halsen. Hun puttede sig ind til den, når hun græd. Jasmin græd, fordi hun var ked af, at Elias ikke lyttede. Og hun græd, fordi hun tænkte, at hun alligevel var blevet forelsket i ham. Men hun græd kun, når hun var alene.

Jasmin var blevet bange for at åbne til sit inderste hjerte, når der var andre til stede. Hvis hun gjorde det, ville hun sikkert græde så meget, at hele verden ville komme til at stå under vand. Og det var uendeligt farligt at gøre; Tænk, hvis der ikke var nogen, der så hjertet i hjertet i Jasmin, og at verden var under vand. Så ville Jasmin jo drukne helt alene.

Og Elias havde holdt om hende. På en måde i hvert fald.

"Jeg har brug for, at nogen holder mig i hånden. Jeg har brug for, at nogen krammer mig og elsker mig, selvom jeg græder", sagde Jasmin, da hun sad på caféen med skrivekvinden, der var ved at nedskrive fortællingen om hende.

"Må jeg godt give dig et kram?", spurgte hun, da Jasmin sad og kiggede ned i bordet. Det måtte skrivekvinden godt. De sad helt musestille og holdt om hinanden. Imens fortsatte alt rundt om dem på caféen. Der var kager og høje kaffekopper med kakaodrys – og kyssende kærestepar. Men Jasmin gav ikke slip. Hendes tårer løb ned ad skrivekvindens hår. Og pludselig så skrivekvinden hjertet i hjertet i Jasmin. Og faktisk havde skrivekvinden sjældent set et hjerte så dyrebart som dette: "Min kære Jasmin. Tak, fordi du kom til mig og kongeriget med fred og rugbrød og mælkebøtter. Hjertet i hjertet i dig er præcis, som det skal være. Stol på mig, jeg kender dig."

Illustrationen til denne fortælling er tegnet af Lea Zacho Ellehauge.

At danse i gaderne er et udtryk for frihed. Jeg kan mærke friheden, når jeg danser i gaderne, fordi hiphop-dans startede på gaden. Det er her, jeg kan mærke mine rødder, og det er her, jeg føler mig forbundet med Københavns hurtige liv.

At forandre verden gennem dans

Af Lokua Mabweni, Den Demokratiske Republik Congo
Skrevet i samarbejde med skrivementor Anni Lyngskær

Jeg er danser og aktivist, og en type, som skaber forandring omkring mig. Jeg elsker at grine – og at få andre til det. I København har jeg lagt mærke til, at folk er meget travle og bevæger sig meget hurtigt. Hvis du går hurtigt på gaden i Congo, har du sandsynligvis fået diarré, så jeg troede i starten, at mange danskere led af diarré. Men så jeg fandt jeg ud af, at det mere er en livsstil at bevæge sig hurtigt rundt.

Jeg hedder Lokua, og jeg er politisk flygtning fra Den Demokratiske Republik Congo. Men nu bor jeg i Danmark, og dette er min historie.

Mit hjemland og nabolandet Rwanda har længe haft et dårligt forhold til hinanden på grund af krigene i 1990'erne. Sammen med en af mine venner fra Rwanda skabte jeg et danseprojekt med det formål at skabe fred og bedre forståelse mellem de to landes indbyggere. I den første del af projektet dansede vi alle hiphop. Vi havde dansedueller, hvor vi inviterede alle til at deltage. Bagefter arrangerede vi samtaler omkring demokrati, og om hvordan vi bedre kan komme til at forstå hinanden på tværs af grænserne.

Militæret i Congo blev opmærksomme på vores projekt, og vi blev beskyldt for at være voldelige, men hvordan kan dans være voldeligt? De forstod ikke, hvad vores intentioner var. Jeg blev smidt i fængsel sammen med mine venner, og jeg var spærret inde i ét fængsel i ca. 10 dage, inden jeg blev overført til et andet i den sydlige del af landet. Det var meget skræmmende, og det er svært at forklare, hvilke tanker og følelser, der gik gennem hovedet på mig. Jeg kender til andre aktivister, som ikke overlevede deres fængselsophold, og derfor var jeg bange for, at det ville ende med, at de slog mig ihjel.

Der blev brugt tortur i fængslet, både fysisk og psykologisk tortur, og det er meget svært

for mig at tale om den tid. Jeg bliver ked af det og begynder at græde, og jeg gør mit bedste for at glemme, hvad der skete, men nogle gange vender mine oplevelser i fængslet tilbage i form af mareridt. Det lykkedes for mig at flygte til Danmark, og det er jeg meget lykkelig for. Jeg kan ikke komme nærmere ind på, hvad der skete, og hvordan situationen er for mig nu, da jeg havde fået dødstrusler på grund af mit politiske engagement. Jeg ønsker ikke, at de skal få at vide, hvor jeg befinder mig. Jeg har søgt om asyl i Danmark, og jeg afventer for tiden, at min sag bliver behandlet.

Jeg har en drøm

Drømme opstår på baggrund af ens oplevelser. Da jeg var yngre, drømte jeg om at være Michael Jackson, fordi jeg elskede hans musik, og dét, at han spredte glæde omkring sig gennem musik og dans. Han inspirerede mig til at turde drømme og til at prøve at forandre verden. Men efter et stykke tid forstod jeg, at man kun kan ændre verden, hvis man også får andre mennesker til at forandre sig. Man er nødt til at udvide deres horisont, og det er derfor, at jeg valgte at blive aktivist og kæmpe for demokrati i mit hjemland.

Isolation er ikke løsningen

Da jeg lige var ankommet til Asylcenter Sandholm, vidste jeg intet om, hvad jeg skulle gøre, og hvordan jeg skulle ansøge om asyl. På centret har jeg mødt mange mennesker, der kommer fra en lang række forskellige kulturer og lande. De fleste var heller ikke klar over, hvordan man navigerer i systemet og håndterer asylansøgningen, og hvordan man udfylder papirerne med de korrekte oplysninger.

Vi kæmper os alle gennem processen, og mange ender med at blive afvist. Nogle af os har en god uddannelse, arbejdserfaring, knowhow og et ønske om at lære den danske kultur at kende, men vi bliver hængende i flygtningelejrene i stedet for at blive en del af det omkringliggende samfund. Vi føler os udenfor og er bange for at tale om det, fordi det kunne få indflydelse på vores asylansøgning.

De mange regler er svære at forstå, og vores afsondrethed påvirker vores liv i negativ retning. Når du er isoleret fra omverdenen, kan du ikke lære ordentligt, men så bliver du af politikerne beskyldt for ikke at ville lade dig integrere i det danske samfund. I min tid her i Danmark har jeg boet i fire forskellige asylcentre. Jeg er ikke klar over, hvorfor jeg skulle flyttes rundt mellem dem, men det er sådan, at systemet fungerer. Prøver du at få kontakt med lokalbefolkningen, kan du risikere, at du bliver nødt til flytte ugen efter, og så kan du starte forfra.

Efter flere måneder i asylcentrene følte jeg mig mere og mere isoleret, men så tilbød én af mine danske venner, at jeg kunne ansøge om at flytte ind hos hende i hendes lejlighed. Nu føler jeg mig derfor meget privilegeret, særligt når jeg erindrer, hvordan mit liv var tilbage i asylcentrene. Jeg gør alt for at være stærk, så systemet ikke kan få has på mig.

Efter at have boet her i et år har jeg lagt mærke til mange ting, der er anderledes her i Danmark, bl.a. menneskene og kulturen. Jeg boede i Asylcenter Sandholm i begyndelsen, og en af de frivillige tog mig og nogle af sine venner med i den lokale biograf. Hér fik jeg at vide af en mand, der nærmest var dækket af popcorn, at man ikke måtte tage kylling med ind i salen. Jeg forstår ikke helt, hvorfor man gerne må tage popcorn med, men ikke kylling? I Congo kan du have kylling med hvor som helst. Og uanset om kyllingen er død eller levende, kan du stadig tage den med i bussen.

Når man taler med nogen her i Danmark, har jeg også lært, at man skal have øjenkontakt – med mindre man rejser med tog eller bus, for så skal man ikke tale med nogen fremmede. Det var en marokkansk ven, som fortalte mig om vigtigheden af at bevare øjenkontakten. Hvis du hele tiden kigger væk, tror folk, at du lyver. Det er meget mærkeligt.

I Congo kigger vi ikke hinanden i øjnene, og specielt ikke når vi taler med ældre mennesker. Det bliver anset som meget uhøfligt. Hvis jeg gjorde det i Congo, ville mine venner sige "Hvorfor kigger du på mig på dén måde?".

Det kan være svært at tilpasse sig til en ny kultur og et sæt uskrevne regler. Men jeg er med tiden kommet til at elske den danske kultur og det danske sprog, særligt når jeg taler med en dansker, og vedkommende kigger mig lige i øjnene og siger "Ja, ja, ja". Jeg synes, det er meget melodisk og rytmisk, og det får mange danskere til at lyde, som om de har en god sangstemme.

Dansen er mit våben

Dans er for mig en måde at kommunikere med andre på. Jeg føler mig fri, når jeg danser, og med min dans formidler jeg, hvordan jeg har det. Hvis jeg er ked af det, kan publikum fornemme det, ligesom de kan mærke, hvis jeg er glad. Dans er en god måde at kommunikere på, og det er også en god måde at møde mennesker på, fordi der ingen begrænsninger er. Begrænsninger er kun noget, der eksisterer i folks bevidsthed. Når man mødes på dansegulvet, bliver de mentale mure mellem mennesker brudt ned.

Dansen hjalp mig til at kunne forlade asylcentret og til at kunne kommunikere med danskere. Mit danske er endnu ikke perfekt, men jeg kommunikerer også gennem min dans. Jeg lærer også andre at danse, og dans gør mig lykkelig. Glæden ved at danse gør, at jeg føler mig fri. Når jeg er glad, så er jeg også fri – og når jeg er fri, er jeg også glad. Jeg tror på, at dans kan ændre tingene, nedbryde barrierer, skabe indbyrdes respekt og samle os i fællesskaber, så vi kan skabe en ny generation af mennesker med håb og indbyrdes tolerance.

Et godt eksempel er dengang, da jeg, sammen med to venner, lavede en workshop i Thisted Asylcenter. Mange forskellige mennesker deltog og lærte dansetrinene, selvom ingen kendte dem, da vi startede. Det endte med, at alle dansede til den samme rytme og lavede alle

dansetrinene, og det gjorde mig så glad at se alle smile og den store glæde i folks ansigter. Det er dét, dans kan; skabe glæde og en følelse af samhørighed.

Jeg har danset, siden jeg var 15, og jeg er selvlært. Sammen med min ven kiggede jeg på videobånd med den congolesisk-franske hiphop-danser B-boy Junior. Langsomt lærte jeg at danse breakdance, som tydeligvis er forbundet med traditionel, afrikansk dans. Dans er en del af min kultur, men vi har ikke dansestudier eller danseskoler ligesom i Danmark. Jeg lærte mig det bare, og det kom helt naturligt til mig. Det første skridt, når man vil lære noget nyt, er at observere og lytte.

Første gang jeg kan huske, at jeg dansede, var, da jeg var fem-seks år. Når mennesker går bort i mit land, så danser vi. I vores kultur tror vi på, at selvom folk dør, så er de stadig hos os og sørger for at beskytte huset mod onde ånder. Gennem dansen sender vi glade vibrationer til den afdøde. Man danser en særlig dans, som kaldes *Ndombolo*. Den allerførste gang, jeg dansede dén dans, var det for at ære min bedstefar. Han døde i borgerkrigen i Congo, som opstod på grund af militærkuppet mod præsidenten, efter at Congo havde vundet sin uafhængighed fra Belgien.

Min bedstefar var også aktivist, men desværre kendte jeg ham ikke rigtigt, da han døde, mens jeg stadig var lille. Jeg ved bare, at han kæmpede mod den belgiske kolonimagt. Min far har fortalt mig, at han altid fortalte vittigheder. Jeg ligner min bedstefar – både af udseende og af natur. Nogle gange bliver jeg lidt ked af det, fordi jeg gerne ville tale med ham og høre mere om, hvad der skete i hans liv; få nogle gode råd om, hvordan man håndterer livet og få ham til at fortælle om sine oplevelser og erfaringer. Man behøver ikke at have en uddannelse for at handle klogt – det handler mere om at forstå og lære af hinanden. Jeg tror, min bedstefar ville have været stolt af mig for alt, hvad jeg har gjort for at ændre tingenes tilstand i mit hjemland og i verden.

Aktivisme, demokrati og frihed

Hér i Danmark er der gode betingelser for frihed og demokrati. Demokrati handler om at være fri; du kan gøre og sige præcis, hvad du har lyst til. Det er, hvad demokrati betyder for mig. Det handler om, at man respekterer hinanden, selvom man ikke er enige. Demokrati handler ikke blot om, at alle er ligestillet, men også om at man respekterer, at vi alle er forskellige, og at vi alle kan have forskellige idéer om, hvordan vi skaber vores egen fremtid. I Congo kan du blive skudt af militæret, hvis du siger, at du ikke kan lide præsidenten. Vi har ikke ytringsfrihed i Congo eller retten til at have vores egen mening.

På et andet niveau er frihed også, at man kan forlade sit barndomshjem og få sit eget. I Congo bor du sammen med din familie, selvom du er blevet voksen. Jeg ville gerne bo for mig selv sammen med mit dansekollektiv. Min mor forstod i begyndelsen ikke mit valg af livsstil. Vort forhold var ikke så godt, da hun

var bange for, at jeg ville stoppe med min uddannelse, og på en måde havde hun ret; det var svært at gå i skole og så danse samtidig. Jeg rejste meget rundt med mit dansekollektiv, hvor vi lavede workshops og danseforestillinger.

Min far havde større forståelse for mine valg, da han selv er skuespiller, og hans indstilling hjalp til sidst nok også min mor til bedre at forstå, hvorfor jeg gjorde, som jeg gjorde. Jeg savner dem meget, og jeg har ikke haft nogen mulighed for at tale med dem, siden jeg flygtede fra Congo. Dengang var det for farligt bare at kontakte dem, men nu er deres telefonlinje blevet afbrudt, og jeg kan ikke nå dem på nogen anden måde. Jeg gør, hvad jeg kan, for at være stærk, men det gør ondt, at jeg ikke er i stand til at tale med dem og fortælle dem, at jeg har det godt.

Hverdagsracisme

Efter at jeg forlod asylcentret, er det gået op for mig, at min hudfarve påvirker den måde, nogle danskere ser mig på. Dele af samfundet ser mig i kraft af min hudfarve, selvom den ingen betydning har for mig. Da jeg var på Roskilde-festivalen, troede nogle af de andre festivalgæster, at jeg var der for at samle flasker, fordi der er en del mænd med mørk hudfarve, som samler flasker under og efter festivalen. Det føltes ikke rart i starten, men jeg sagde ikke noget til dem, når de tilbød mig deres tomme flasker; jeg rystede bare på hovedet.

Alle bør tænke sig godt om, før de dømmer andre mennesker. Du kender mig ikke, og du kan ikke bedømme mig udelukkende på baggrund af min hudfarve.

Jeg var med på festivalen for at danse og undervise på workshops, men folk ville bare give mig deres tomme flasker. Heldigvis var jeg sammen med mange af mine venner, og jeg havde nogle fantastiske oplevelser, som jeg sent vil glemme.

Nogle danskere virker bange for flygtninge, som søger om asyl i Danmark. Man er mistænksom og undrer sig over, hvorfor vi egentlig er her. Man er bange for, at vi er kommet for at tage danskernes arbejde eller for at få en gratis uddannelse eller andre sociale goder. Dem, der godt tør kontakte en asylansøger, vil finde ud af, at vedkommende bare er et almindeligt menneske med håb og drømme som alle andre. Vi er ikke kommet for at nasse på det danske samfund. Derimod kan vi være aktive og produktive, berige det kulturelle liv og bidrage til den danske økonomi.

Personligt bidrager jeg med dans som et værktøj til at få mennesker til at mødes og skabe rum, hvor vi kan forstå hinanden. Dansen kan bruges til at løse konflikter og integrationsproblemer. Vi kan også mødes gennem uddannelse, fordi dén, der forstår sig selv, kan også nemmere lære at forstå andre.

Verdens konflikter er den primære årsag til, at mennesker flygter og søger asyl i andre lande. Hvis vi følte os sikre i vores hjemlande, var der ikke nogen grund til, at vi ville flygte

hertil. Desværre kan vi ikke slippe af med alle konflikter, men vi kan søge at skabe fred og forståelse over for hinanden, hvor end vi nu er. Vi bliver nødt til at indse, at vi ikke kommer nogen vegne, hvis vi fortsat slås indbyrdes. Først når vi indser dette, kan vi skabe varig fred.

Jeg er evigt taknemmelig for alle mine rejser, hvor jeg har oplevet forskellige kulturer og delt dansens frie form med andre. Sammen har vi følt os forenet og uden grænser.

Der er i sandhed kun én race, som vi alle tilhører; menneskeheden.

Fotografiet til denne fortælling er taget af Anni Lyngskær.

Idil foran Sandholmlejren en solrig december-morgen.

De siger, jeg er kriminel. Er jeg det?

Af Idil Ibrahim, Østafrika
Skrevet i samarbejde med skrivementor Louise Kofod Thomsen

Jeg er i Københavns Lufthavn, og det er tidlig eftermiddag. Jeg lægger mærke til andre muslimske kvinder, som har tørklæde på hovedet ligesom mig selv. Jeg er overrasket over, at der er muslimer her. I dag bærer jeg mit røde hovedtørklæde. Jeg har nu været væk fra min familie og mit hjem i mere end 9 måneder. Da min rejse begyndte, var det første gang nogensinde, at jeg havde været uden for mit hjemland – det land, jeg mindes med både glæde og sorg, og som jeg helst ikke vil nævne, fordi det kan være farligt for min familie.

Destination: Norge

Det er forvirrende at ankomme til lufthavnen. Jeg har rejst sammen med en ung somalisk dreng hele vejen fra Italien. Vi mødes med en anden flygtning i lufthavnen, som er ældre end os. Han hjælper os med at finde hen til togstationen. Mit plan er at tage til Norge, hvor min ven, Fathia, venter på mig. Hun var min bedste ven derhjemme, og vi gik begge på en sygeplejeskole. Det er nu lang tid siden, at vi besluttede os for, at jeg skulle mødes med hende i Oslo. Dengang boede jeg i Ægypten, og hun var den eneste person, jeg kendte i Nordeuropa. Hun fortalte mig, at hvis jeg valgte at fortsætte min rejse til Europa, så skulle jeg komme til Norge. Jeg ved, at hun har været meget heldig med sin udvandring til Norge; efter blot 2 måneder som asylansøger fik hun sin permanente opholdstilladelse. Derfor er jeg overbevist om, at jeg skal tage til Norge, og jeg håber, jeg bliver lige så heldig som hende.

I lufthavnen følger vi med strømmen af mennesker, og personalet er meget hjælpsomme. De fortæller os, hvor vi kan købe togbilletter. Jeg har aldrig før i mit liv været så nervøs, måske fordi alt er så nyt og mærkeligt. Jeg har godt nok rejst i Ægypten tidligere, men dér ligner folk mig meget, og jeg taler sproget og forstår kulturen. Her i Danmark er folks

mimik ikke særlig tydelig, og de viser ikke deres følelser. Det virker meget mærkeligt.

Nu har jeg købt min togbillet, og jeg har fundet det tog, som kører til Sverige, som er min sidste destination, før jeg når Norge. Jeg begynder at gå hen imod toget, og jeg skal bare vise mit falske pas ved et checkpoint med fem sikkerhedsfolk. Jeg viste første gang mit pas i lufthavnen i Rom, nogle få timer før jeg landede i København.

Det er ikke Deres pas

Jeg fik det falske pas i lufthavnen i Italien sammen med min flybillet. Det er det første pas, jeg nogensinde har haft. Derhjemme havde jeg kun et ID-kort. Den person, der gav mig passet, rådede mig til ikke at åbne det: "Hvis du åbner passet, vil de bare få mistanke til, at det ikke er dit pas." Derfor åbnede jeg det aldrig.

Jeg går hen til sikkerhedsvagten og rækker hende mit pas. Jeg vil ikke afsløre, hvor bange jeg er, så jeg smiler til hende og gør alt, hvad jeg kan, for ikke at virke nervøs. Men det er jeg – jeg er meget nervøs, fordi jeg ved, at jeg bliver nødt til at lyve hende lige op i ansigtet.

Sikkerhedsvagten kigger på det og siger så:
"Det er ikke dit pas eller dit billede."
"Jo, det er", siger jeg.

Sikkerhedsvagten giver mig mit pas tilbage, og jeg føler stor lettelse, da jeg forlader checkpointet. Jeg takker Gud i mine tanker. Men et par minutter senere kommer sikkerhedsvagten over til mig igen sammen med en kollega, og de beder mig følge med dem. Jeg har en dårlig fornemmelse i kroppen; nu bliver jeg taget. De ringer efter en overordnet, som spørger: "Hvornår er du født, og hvornår blev dette pas udstedt?".

Mit hjerte begynder at hamre i mit bryst. Jeg aner ikke, hvad der står i passet, fordi jeg blev instrueret i aldrig at åbne det af den person, som gav det til mig. Nu ved jeg så, hvorfor han sagde det; billedet i passet ligner slet ikke mig. Pigen på billedet har et rundt ansigt, og mit ansigt er tyndt. Vores munde og tænder er også meget forskellige. Faktisk har vi kun den mørke hud til fælles.

Jeg indrømmer, at det ikke er mit pas. Så fortæller politiet mig, at jeg er kriminel, fordi jeg bruger en anden persons pas. Det er første gang nogensinde, at jeg er blevet beskyldt for at være en forbryder. Jeg forstår det ikke; jeg er ikke en forbryder. Jeg ved godt, at det er ulovligt, men jeg troede blot, at jeg risikerede, at de ville tage mine fingeraftryk, hvis jeg blev stoppet, og at jeg så blev nødt til at blive i det land, hvor jeg var blevet afsløret.

Politiet beder mig om at følge med dem hen på politistationen og fortæller mig, at jeg er blevet arresteret. Det forstår jeg ikke noget af – jeg er jo blot en flygtning.

Her er jeg for alvor en fremmed

Jeg føler mig meget bange, mens jeg bliver kørt fra lufthavnen til politistationen. Alle i

lufthavnen kan se, at jeg er muslim, fordi jeg har et tørklæde på hovedet, og jeg er bange for, at de vil tro, at jeg er fra Islamisk Stat, fordi jeg bliver eskorteret væk af politiet. Jeg er udmærket klar over, hvilket syn folk generelt har på muslimer. De bliver nervøse, fordi vi er så anderledes. I mit hjemland kalder vi hvide mennesker for 'fremmede', men hér er *jeg* den fremmede. Alle kigger på mig, og jeg kigger tilbage, men da de stadig stirrer på mig, kigger jeg ned. Jeg ved ikke noget, kender ikke noget til denne fremmede kultur eller til sproget, og jeg føler mig så alene.

Jeg får adgang til en advokat, som fortæller mig, at jeg vil blive straffet med 10 dages fængsel, og at jeg bliver nødt til at acceptere dette. Før mit retsmøde skal jeg tage alt mit tøj af foran en kvindelig politibetjent. Det er første gang nogensinde, at jeg er fuldstændig nøgen, mens et andet menneske ser på, og jeg bliver endda også bedt om at tage mit tørklæde af. Det er meget ydmygende, og jeg føler mig mindreværdig overfor den anden person, men jeg har ikke noget valg. I retten bliver jeg givet yderligere tre dage i fængsel, og jeg ved ikke hvorfor. Men jeg accepterer det, og nu står jeg over for 13 dages fængselsophold.

Mit liv vil begynde eller slutte hér

Min fængselscelle er lille, og jeg kan kun gå to meter rundt om min seng. Jeg er helt alene, og det meste af tiden står jeg og kigger ud af et lille vindue. Jeg kan se himlen, men ikke specielt tydeligt, da vinduet er delvist dækket. Ellers kigger jeg på væggen, hvor der er skrevet mange ting – mange citater på sprog, jeg ikke kender. Jeg kigger på sætningerne og prøver at finde tegn på, om jeg nogensinde kommer ud igen. Der er et særligt citat, som altid synes at dukke op: "Salu ala Nabi". Det betyder, "Husk ham og fred være med ham, profeten Muhammed". Det er mit favoritcitat. Jeg ved, at det er en anden muslim, som har skrevet det, og det giver mig håb.

Jeg skriver selv nogle sætninger på væggen: "Mit liv vil begynde eller ende hér. Det føles så ensomt at være hér. Jeg håber, at jeg en dag kan se tilbage på denne tid som blot et fjernt minde".

Jeg har et fjernsyn i min celle, og det hjælper mig meget, fordi det fjerner opmærksomheden fra mine tanker om at være alene. Der er kun danske kanaler med danske undertekster, og jeg forstår ikke noget af sproget, men jeg ser en reklamespot med børn, som løber hen til deres mor. På den måde lærer jeg det første danske ord, "Mor". Det får mig så samtidig også til at savne min egen mor endnu mere. Jeg skriver nogle flere sætninger på væggen, denne gang med danske ord: "Mandag, tirsdag, onsdag, ...". Dagene går meget langsomt.

Der er mange skræmmende personer i fængslet, og de er tatoveret over hele kroppen, som får dem til at se endnu mere skræmmende ud. Men jeg tror også, at deres hjerter er rene. Jeg ved, at de blot har begået én fejltagelse, som så har ledt dem ud på et vildspor, men grund-

læggende er de gode mennesker ligesom alle andre. Jeg er udenfor i frisk luft en times tid hver dag, hvor jeg kan mødes med de andre indsatte. Blandt dem er der en rumænsk pige, og selvom vi ikke taler det samme sprog, krammer vi hinanden og græder sammen. Jeg kan rigtig godt lide hende. Hun får mig også til at glemme mine egne problemer, fordi jeg ved, at hun har mere at kæmpe med end jeg, selvom jeg ikke kender hendes historie eller ved, hvorfor hun er her. Jeg ved bare, at hun har et barn.

I mit hjemland græder du, men du græder ikke alene

Jeg er helt alene med mine tanker. Jeg savner mine venner og min familie, og jeg længes efter at få min frihed tilbage – bare føle sig helt fri. Selvom jeg er flygtet fra mit hjemland, fordi jeg ikke havde min fulde frihed, så har jeg før oplevet, hvordan det er at føle sig fri. Jeg har kendt til frihed, før mit land blev kastet ud i sine problemer. Selv da mit liv blev svært, var jeg aldrig alene. I mit hjemland græder du, men du græder ikke alene. Derhjemme var jeg aldrig ensom. Der var altid mennesker til at støtte mig, hvis jeg var nedtrykt.

I fængslet er du altid alene. Når du ikke har din frihed føles en enkelt time som en hel dag. Jeg savner de lyde, der plejede at være omkring mig; lydene af mit hjemland og lyden af mit modersmål. Min familie bor midt i en storby, og der er konstant støj. Vi kan høre lyden af de såkaldte 'bajaj' – en lille rickshaw taxi, som spiller høj musik. De plejede at irritere mig, men nu savner jeg dem. Der er så stille i fængslet, og det skræmmer mig. Mest af alt savner jeg min mor. Jeg ved, at hun går rundt i mit barndomshjem og ikke aner, hvor jeg er henne i verden. Det gør mig bedrøvet.

Efter 13 lange dage i fængsel bliver jeg så løsladt og overført til Asylcenter Sandholm.

Når du skal tænke på noget rart, så tænk på blomster

Jeg husker tydeligt den dag, jeg kom til Sandholm og officielt blev en asylansøger. Mine fingeraftryk blev taget ved ankomsten sammen med et billede af mig, og så fik jeg lavet et ID-kort. Jeg underskrev et dokument, hvor der stod, at jeg ville bo på Sandholm, indtil jeg kunne få en opholdstilladelse. Dén dag var jeg bare så glad.

I skrivende stund har jeg været i Danmark i ni måneder. Jeg deler værelse med en anden, og min ven, Fathia fra Norge, har besøgt mig. Nu har jeg et sted, jeg kan kalde hjem, i hvert fald i et stykke tid. Min rejse har taget mig fra Østafrika over Ægypten, Italien og til Danmark. Jeg har krydset Middelhavet sammen med andre håbefulde flygtninge. Er jeg så kriminel? Nogen gange kan jeg godt synes, at jeg er, men samtidig synes jeg ikke, at det er en fair betegnelse. Hvis jeg havde haft et valg, ville jeg ikke være her, men være blevet hjemme i mit eget land, som jeg elsker. Jeg kom til Danmark, fordi jeg ikke følte mig sikker mere, og fordi jeg drømte om en bedre fremtid, med de muligheder ethvert ungt menneske burde have.

Fire dage om ugen går jeg til danskundervisning, og jeg arbejder som praktikant. Og så har jeg min telefon hos mig; den har været med mig på hele rejsen, og den er min bedste ven, fordi jeg kan bevare forbindelsen med alle mine kære. Jeg bruger den også til at øve mit danske, og så ser jeg YouTube-videoer på den.

Min fremtid begynder langsomt at forme sig, og jeg er begyndt at håbe og drømme igen. Men jeg bliver stadig mindet om mit ophold i fængslet; Hver eneste tirsdag skal jeg melde mig og bekræfte, at jeg stadig er i Danmark. Når vi, der blev arresteret, går hen for at melde os, kalder vi for sjov hinanden for kriminelle. Det er blevet til lidt af en joke, fordi vi ser jo ikke os selv som forbrydere.

Når jeg tænker tilbage på de oplevelser, jeg har haft som flygtning over det sidste års tid – og over min situation lige nu – kan jeg være bange for, at jeg aldrig kommer til at se min familie igen. Jeg er også nervøs for, at jeg måske kan blive sendt tilbage til mit hjemland, så alle mine trængsler vil have været forgæves. Men mest af alt er jeg bange for ikke at få min opholdstilladelse. Jeg har rejst så langt og gået gennem så meget, at frygten for, at jeg ikke vil få lov til at bo her, fylder meget.

Jeg drømmer om mange ting, og jeg har store forhåbninger for min familie, mine venner og verden. En permanent opholdstilladelse vil give mig mulighed for at gå i skole og færdiggøre min uddannelse til sygeplejerske. Kun på den måde kan jeg blive rigtig uafhængig af andre. Jeg håber, at mine nye venner i Sandholm kan opnå noget lignende. Jeg drømmer også om at blive gift og få børn, ligesom andre unge kvinder på min alder.

Hvis du føler dig nedtrykt og kigger på en blomst, vil dit humør straks blive bedre. Det virker i hvert fald for mig. Da jeg var lille, var der masser af blomster i haven, og jeg plejede at passe dem. Måske er det derfor, at jeg bliver glad af at kigge på blomster i dag. Jeg glæder mig til den dag, hvor jeg får min opholdstilladelse og mit eget hjem. Så vil jeg igen have blomster i vindueskarmen.

Forleden oplevede jeg for første gang, at det sneede. Jeg kiggede ud ad vinduet og så de smukke hvide uldtotter komme dalende ned. Det gjorde mig så glad, at jeg skreg af lykke. Jeg rørte ved sneen, og den føltes som koldt vand. Måske kommer sne en dag til at betyde det samme for mig, som blomster gør.

Her til sidst prøver jeg at holde tårerne tilbage. Jeg prøver at glemme, hvad jeg har oplevet, men det er svært. Mine oplevelser som flygtning vil være en del af mig for evigt.

Fotografiet til denne fortælling er taget af Louise Kofod Thomsen.

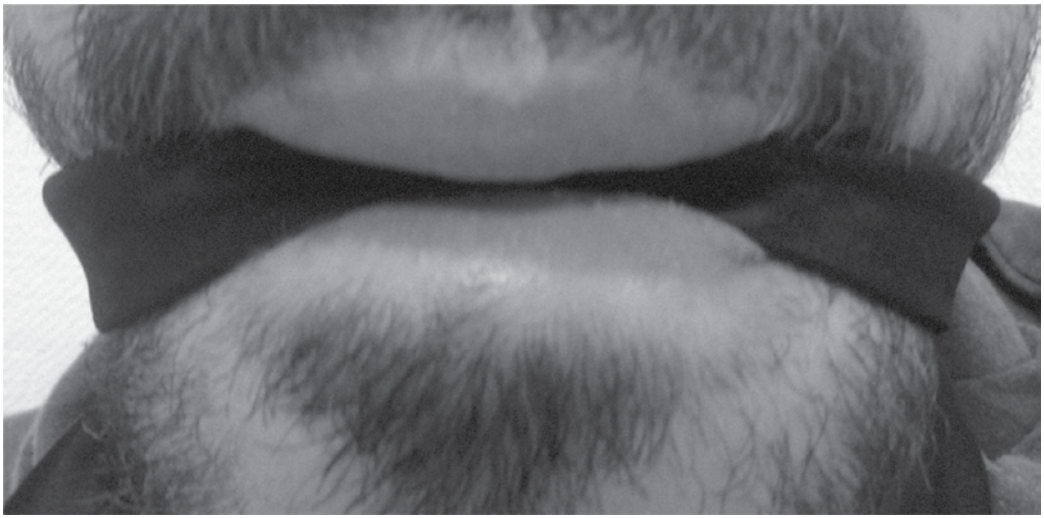

Frihed er det eneste, jeg mangler

Af Siavash Aria, Iran
Skrevet i samarbejde med skrivementor Mads Gjørup Hansen

Det var svært at vokse op i Teheran. Jeg elsker min familie og mit land, men min regering begrænser min frihed på alle mulige måder. I min skoletid prøvede vores lærere hele tiden at indoktrinere os med islamiske idéer, og de fik os til at føle, at vi ingen kontrol havde over vore egne liv. Skoletiden var som et fængselsophold for mig, og jeg kunne ikke fatte, hvorfor vores lærere ønskede at fylde vores hoveder med religion, og hvorfor vi ikke måtte tænke frit.

Jeg kommer fra en kunstnerisk familie, og min far har altid sagt, at jeg skal finde min egen vej her i livet og ikke lade lærerne hjernevaske mig med religiøse idéer. Jeg har gjort, hvad jeg kunne, for at følge hans råd, selvom det er svært i mit hjemland.

Ligesom enhver anden ung mand i Iran blev jeg tvunget til at aftjene min værnepligt i militæret efter min studentereksamen, og jeg hadede at være der, fordi jeg ikke lærte noget som helst brugbart. Det var fuldstændig spild af tid, og det gjorde mig vred på min regering. Faktisk kan man ikke engang sige, at det er min regering eller vores regering, for den repræsenterer ikke det iranske folk. Siden revolutionen i 1979 har regeringen kun været interesseret i at holde folket i uvidenhed, så de ikke gør oprør.

Undertrykkelse

Under valget i 2009 var jeg med til demonstrationer i Teheran sammen med nogle af mine venner. En dag, da vi opholdt os på den kendte *Valiasr*-gade sammen med mange andre, blev jeg pludselig bortført af sortklædte medlemmer af det hemmelige politi. De sparkede og skubbede mig ind i en sidegade, hvor jeg fik sprøjtet peberspray i øjnene, så jeg ikke kunne se noget. Så blev jeg smidt ind i en varevogn og kørt til en politistation i det nordlige Teheran. Her blev jeg overført til en tunnel, hvor der stod ti soldater på hver side,

og de slog mig over hele kroppen med deres knipler. Bagefter blev jeg i et rum hængt op i armene. Efter to timer begyndte jeg at blive svimmel, og så besvimede jeg.

Fem til seks timer senere åbnede politiet døren og vækkede mig ved at slå mig i ansigtet og hælde vand ud over mig. Det gjorde forfærdeligt ondt i mine skuldre, så jeg bad om at blive tilset af en læge. De hentede en mand, som ikke behandlede mig særlig blidt. Jeg ved ikke, om han virkelig *var* læge, men han manipulerede og rystede mine arme voldsomt. Til sidst gjorde det ikke så ondt i mine skuldre som før. Så kom politiet tilbage og truede mig: "Du er en del af revolutionen, så derfor vil vi voldtage hele din familie". Det gjorde mig rædselsslagen, da jeg var klar over, at de nemt kunne finde min familie, hvis de virkelig ville.

Derefter blev jeg sendt videre til et lille militærfængsel i den østlige del af Teheran, hvor jeg delte celle med seks andre unge mænd. Ud på natten spurgte jeg vagterne, om jeg måtte gå på toilettet, og det fik jeg lov til. Men mens jeg stod derude, blev jeg pludselig overfaldet af to soldater. Den ene holdt mig om munden, mens den anden voldtog mig. Det varede ca. et kvarter. Jeg følte mig fuldstændig ydmyget og ødelagt bagefter, og jeg har aldrig fortalt min familie eller mine venner om, hvad der skete. Jeg er stadig ikke kommet mig fuldstændigt over det. Nogen gange har jeg mareridt om det, hvor det føles som om, det hele sker igen.

Den næste dag fik jeg lænker på, og så blev jeg skubbet ind i en stor varevogn og kørt ud i ørkenen til et andet militærfængsel syd for Teheran. Da jeg steg ud af varevognen, blev jeg beordret til at tage alt mit tøj af og vente udenfor i to timer. Det var meget blæsende i ørkenen, og jeg frøs, selvom det var forår. Til sidst åbnede de endelig porten for mig og gav mig en gammel fangedragt. Alle fangerne var unge ligesom mig. Vi blev beordret til at bede hver dag, og vi fik kun ét eller to små måltider om dagen, som bestod af bønner, kartofler eller suppe. Jeg anede ikke, hvor længe de ville beholde mig dér, men efter en uges tid blev mit navn råbt op, og jeg fik at vide, at jeg skulle i retten.

Jeg fik ikke en fair rettergang. De tvang mig til at underskrive et dokument, som nævnte noget om at have vanæret det iranske flag, og at jeg lovede ikke at tage del i kriminelle aktiviteter fremover. Mens jeg sad og læste dokumentet igennem, stod der en soldat bag mig med en knippel i hånden og råbte "Underskriv, underskriv!". Jeg nåede ikke at læse hele dokumentet, så jeg ved i virkeligheden ikke præcist, hvad jeg blev tvunget til at underskrive. Da jeg havde sat min underskrift på dokumentet, blev jeg løsladt af dommerne med beskeden om, at "hvis du nogensinde tager del i disse aktiviteter igen, så vil vi slå dig ihjel, og vi vil komme efter din familie".

Ødelagte drømme

Da alt dette var overstået, blev jeg tvunget til at arbejde i militæret i Teheran i yderligere ni

måneder. Jeg gjorde rent i bygninger og lavede papirarbejde. Min hverdag var meget ensformig, og jeg var deprimeret og nedtrykt. Jeg følte mig som en fremmed i mit eget land. Jeg delte ikke mine følelser med andre, fordi jeg ikke troede, at nogen ville forstå mig, og så kunne det også være farligt at tale om sådan noget i Iran.

Jeg besluttede mig for at forlade Iran i et par år og rejse til Malaysia for at studere engelsk og boligindretning på et universitet i Kuala Lumpur. I Iran kunne jeg ikke engang få lov til at gå på universitetet på grund af mine tatoveringer og mit tøjvalg, men i Malaysia er der ikke en tåbelig regering, som blander sig i, hvilket tøj du kan have på. Selv hvis jeg mødte op på universitetet i hjemmesko og korte bukser med alle mine tatoveringer, var der ingen, som ville sige til mig: "Du må ikke have dét tøj på, og du kan ikke komme ind her med de tatoveringer". I Malaysia kunne jeg være mig selv. Det føltes nærmest, som om jeg var blevet genfødt. Det var en ny begyndelse for mig, og jeg var fyldt med god energi og var meget ambitiøs omkring min uddannelse.

Men da jeg havde været i Malaysia i ca. seks måneder, voksede mine udgifter mere og mere, og da endnu seks måneder var gået, havde jeg ikke længere råd til at betale for min uddannelse, så jeg var nødt til at tage tilbage til Iran efter bare ét år i Malaysia. Min plan havde ellers været at blive i Malaysia i en længere periode, så det ramte mig hårdt at være tilbage. Det føltes som om, jeg igen havde fået lænker på, og jeg måtte prøve at trække mig selv op ved hårrødderne og begynde et nyt liv i Iran.

Nye visioner

Jeg begyndte at arbejde i min onkels kopiforretning i Teheran, og samtidig lavede jeg politiske projekter sammen med to af mine venner. Vi lavede plakater i min onkels kopiforretning, som beskrev de uretfærdigheder, der blev begået mod kurderne af den iranske regering, og vi distribuerede dem anonymt. Der gik fire år, uden at vi løb ind i problemer på grund af dem.

I august 2015 tog jeg til den elektroniske musikfestival *Tree of Life* i Tyrkiet sammen med én af mine venner. Bagefter tilbragte vi et par dage i Istanbul, og jeg prøvede at kontakte min ven i Teheran for at høre, om alt var okay med vores projekt. Da jeg ikke kunne få fat i ham, blev jeg bekymret, så jeg ringede til en anden af mine venner, som arbejdede for os. Han besvarede heller ikke mit opkald. Endelig ringede jeg til min onkels kopiforretning, og der var nogen, der tog telefonen, men det var ikke min onkel. Jeg blev skræmt og lagde på med det samme.

Dagen efter ringede jeg til min anden onkel. Han sagde, "Siavash, du er i live! Vi var så bekymret for dig. De har arresteret din onkel, og vi ved ikke, hvor han er henne lige nu. Da du jo arbejder sammen med ham, ser det ikke for godt ud for dig". Han bad mig kontakte nogle af hans venner i Istanbul, og de rådede mig til at flygte fra Tyrkiet så hurtigt som muligt.

De gav mig nummeret på en person i Istanbul, som kunne hjælpe med flugten.

Jeg kontaktede ham, og vi mødtes i en lille restaurant i Aksaray-bydelen. Han var ca. 40 år og meget venlig, og han beroligede mig med, at han nok skulle finde en udvej. Jeg forklarede ham om min situation, og han sagde, at jeg skulle vente en to-tre dage. Jeg måtte være parat til at tage af sted med få minutters varsel, fordi han kunne ringe til mig når som helst og give mig instrukser til, hvor jeg skulle tage hen, og hvad jeg skulle gøre.

Efter en del forvirring og planer, som ikke lod sig gennemføre, nåede jeg endelig til Grækenland en måneds tid senere, og for at gøre en lang og kaotisk historie kort endte jeg i Danmark i februar 2016 efter at have rejst gennem Makedonien, Serbien, Østrig og Tyskland.

Synkronicitet

Jeg blev sendt til Asylcenter Sandholm med det samme, hvor jeg fik noget at spise og fik lavet et ID-kort. Så blev jeg sendt videre til et center i Allerød, hvor jeg var i tre dage. Næste destination var så Næstved, hvor jeg skulle bo i en teltlejr. Jeg blev noget bekymret over at høre, at det var en teltlejr, da jeg ingen anelse havde om, hvad jeg kunne forvente.

Ved ankomsten i Næstved stod jeg og kiggede på en fodboldbane, hvor der var rejst fyrre gule telte. Efter nogle timers ventetid viste personalet mig mit rum. Det var meget lille, og jeg delte det med en intelligent, iransk mand, som var flygtet, fordi han var kristen. Samlet var der ca. 400 flygtninge fra mange forskellige lande i lejren. Personalet fortalte os, at det var en midlertidig lejr, og at vi kun skulle være der i to til tre måneder.

Jeg prøver altid at se det positive i alle situationer, så selvom jeg var bekymret for mit ophold i Næstved og nervøs for, hvordan danskerne ville opfatte os flygtninge, så følte jeg mig også i sikkerhed, fordi min flugt endelig var slut.

Dagen efter sagde jeg til personalet, at jeg godt kunne hjælpe med at tolke, da jeg er god til engelsk. Det tilbud tog de imod, og jeg begyndte at samarbejde med personalet og de frivillige om at hjælpe de andre flygtninge i lejren. Jeg fik mange gode venner blandt personalet og de frivillige, og jeg fortalte dem om, hvordan det var at føle sig som en fremmed i sit eget land. Det virkede som om, at de forstod mig. De var nogle af de dejligste mennesker, jeg nogensinde har mødt, fordi de var så rare mod alle i lejren og var i stand til at bevare roen i enhver situation.

Efter en måned i Næstved begyndte jeg at snakke med en iransk pige, som var flygtet, fordi hun støttede homoseksuelles rettigheder. Vi tilbragte en del tid sammen, når ikke jeg var i gang med at hjælpe de andre flygtninge. En dag opsøgte hun mig, fordi hun følte sig truet af nogle mænd i lejren. Jeg trøstede hende, og som dagene gik, blev vi mere og mere glade for hinanden. En aften lå vi udenfor og

kiggede op på nattehimlen og snakkede om spiritualitet. Og så begyndte vi pludselig at kysse hinanden, og fra den dag af var vi uadskillelige. Jeg har det godt sammen med hende, og vi deler alting med hinanden. Hun har et åbent sind og tænker klart ligesom mig. Vi er i synk med hinanden.

Efter syv måneder i Næstved fik vi at vide, at lejren ville blive lukket. Dem vi kendte blandt personalet og de frivillige var meget kede af det, fordi min kæreste og jeg var blevet så gode venner med dem. Det var en meget følelsesbetonet dag, da vi forlod lejren, for vi vidste ikke, om vi nogensinde ville se vores venner igen, men heldigvis mødes vi stadig med nogle af dem. Venskaber vokser sig stærke, når de opstår under svære omstændigheder. Min kæreste og jeg blev sendt videre til et asylcenter i Nyborg, og det er et godt sted for os at være. Der er fredeligt, og personalet og de lokale er meget venlige.

Faktisk føler jeg mig mere hjemme her end i Iran, fordi mange danskere har et åbent og venligt sind. Der er meget medmenneskelighed her, og danskerne forstår mine frihedsbegreber. Jeg håber snart at få min opholdstilladelse, så jeg kan tage en uddannelse i Danmark. Jeg vil gerne læse til teknisk designer, men jeg drømmer også om at studere musik, da jeg har et kreativt sind. I Danmark har man frihed til at ytre sig, som man har lyst. Jeg ved, at jeg har et stort kreativt potentiale, men jeg skal bare være i et miljø, hvor jeg ikke er begrænset. Det eneste, jeg mangler lige nu, er min frihed, så jeg selv kan bestemme, hvilken retning min fremtid skal gå i.

(Siavashs onkel blev løsladt igen efter en uge, men pr. 26. december 2016 har Siavash stadig ikke hørt fra sine to forsvundne venner.)

Fotografiet til denne fortælling er taget af Mads Gjørup Hansen.

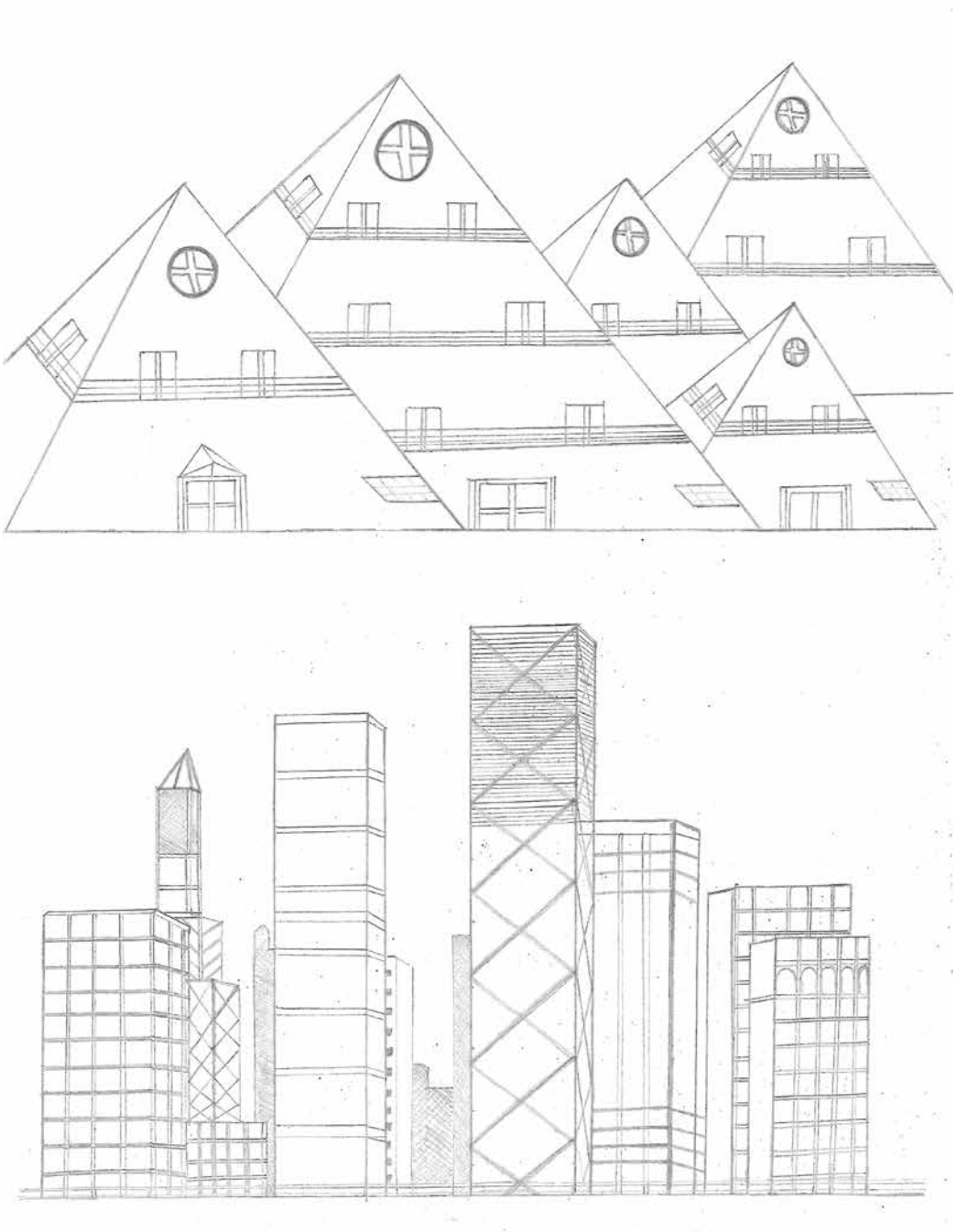

"Pyramiderne" og "Det nye Aleppo" af kommende arkitekt Mohamed Hassan.

Her er mit danske liv

Af Mohamed Hassan, Syrien
Skrevet i samarbejde med skrivementor Louise Holst Andersen

40.381.

Det er antallet af 24-årige mænd i Danmark, og jeg er én af dem.

Og jeg er faktisk ret almindelig. Jeg kan godt lide at være sammen med mine venner, og jeg synes, at politik er kedeligt. Jeg går i skole, har kørekort, og så har jeg altid min iPhone 6 på mig. Men der er et punkt, hvorpå jeg adskiller mig fra størstedelen af de andre 40.380 24-årige mænd: jeg er flygtning.

I september 2013 startede jeg på tandteknikeruddannelsen i Aleppo. Det var første skoledag. Der var næsten ingen mennesker på universitetet, og stemningen føltes mærkelig og farlig. Krigsfly summede på himlen, og jeg kunne høre skud og bomber. Der er ikke så meget mere at sige. Jeg nåede kun at være der én dag.

Kort tid efter krydsede jeg grænsen til Tyrkiet, og et halvt år senere tjekkede jeg ind i Sandholmlejren. Det var i april 2014.

I dag bor jeg i Aarhus, hvor jeg forsøger at få en travl hverdag som syrisk kurder i Danmark til at hænge sammen. Der er meget at lave med både skole, fritid, arbejde og fremtidsdrømme.

Her er mit danske liv; velkommen til.

Skole

Jeg går på VUC i en lille by nord for Aarhus, hvor jeg læser 9. klasse på AVU. Her lærer jeg sproget, og jeg lærer at huske de ting, jeg allerede har lært, men som jeg har glemt igen.

Jeg har fire fag: Dansk, engelsk, matematik og samfundsfag. Samfundsfag er sværest, fordi læreren snakker så hurtigt på dansk, og det er indviklet at lære om ideologier. Og så kan det være svært at forstå teksterne, fordi de ofte

indeholder ord, jeg ikke har lært endnu, f.eks. *kapitalisme* og *ressourceforbrug* – men nu har jeg altså lært dem!

Matematik er det sjoveste fag, og det er nemt, fordi jeg også havde det i Syrien. Alt det, jeg lærer i matematik på VUC, lærte jeg allerede på gymnasiet i Syrien. Og så er vores matematiklærer det bedste ved at gå i skole. Han laver altid sjov og driller os – undervisningen er aldrig kedelig i hans timer.

Jeg er glad for at gå i skole. Her er en god stemning, og jeg har fået venner fra hele verden. Min polske veninde tager altid sjove billeder af klassen og lægger dem op på Facebook eller Snapchat. Vi laver sjov, driller hinanden og griner.

Vi er måske 20 elever i klassen, hvoraf cirka halvdelen er flygtninge. Den anden halvdel er unge danskere, som ikke blev færdige med folkeskolen, dengang de var 15 år. Mange i min klasse kommer ikke for at lære noget – de kommer for at få SU. De har meget fravær, og de laver ikke deres lektier. Jeg tror ikke, at de tænker over, om de vil have en 9. eller en 10. klasse. Nogle af dem er udlændinge, men de fleste af dem er danskere.

Hvad så med mig? Jeg går i skole, fordi jeg vil have en uddannelse. Jeg er bare nødt til at starte i 9. klasse, for sådan er systemet. Der er ingen anden vej. Derfor går jeg i skole og koncentrerer mig. Jeg koncentrerer mig, fordi jeg vil lære noget. For at forstå. Ikke for at spilde tiden.

Nogle gange kan jeg blive ked af det, når jeg tænker på, at jeg er 24 år og går i 9. klasse. I Syrien var jeg færdig med både 9. klasse og gymnasiet, og jeg var startet på en videregående uddannelse. Var tingene gået anderledes, ville jeg lige nu have et velbetalt job som tandtekniker i Syrien. I stedet er jeg startet forfra.

Fritid

Jeg er ny i Danmark, og jeg vil gerne integrere mig i det danske samfund og møde nye mennesker. Det vigtigste er at lære sproget. Hvis jeg ikke kan forstå sproget, kan jeg ikke kommunikere med folk. Jeg kan ikke leve. Hvis jeg sidder derhjemme og ikke kender nogen, så føler jeg mig ensom. Hvis jeg sidder derhjemme og er alene, så bliver jeg ked af det. Jeg tænker over de ting, der er sket med mig i Syrien. Men når jeg tager ud og er sammen med dem fra DFUNK, så taler vi om fremtiden, og jeg glemmer for en stund fortiden.

DFUNK er Dansk Flygtningehjælps Unge-netværk, som jeg er medlem af. De hjælper unge mennesker med integration i Danmark. Mange unge flygtninge kommer til Danmark alene uden deres familie, og det kan være svært at få skabt et netværk. DFUNK laver arrangementer for os, og de lærer os om vores rettigheder.

Jeg tager til DFUNK's aktiviteter for at hygge. Jeg laver ikke noget andet i min fritid, så DFUNK *er* min fritid. Jeg møder danskere, jeg lærer sproget, og jeg møder andre udlændinge, som jeg kan hjælpe med at oversætte. Jeg er både i DFUNK for at få hjælp og for at hjælpe

andre. Jeg lærer alt muligt selv, men jeg er der også for andre, når jeg for eksempel står på banegården og hjælper de nye med at finde hen til aftenens aktivitet.

Vi spiller banko, holder brætspilsaften eller går til Madmekka. Vi arrangerer også ture til Dyrehaven, svømmehallen eller København, og vi laver arrangementer, hvor man kan lære, hvordan man skriver et CV og får et job.

I sommer var jeg på sommerhøjskole med DFUNK. Det var heldigt, at jeg fik en plads, for der er mange, der søger om at komme med. Jeg blev virkelig glad, fordi så skulle jeg bruge min sommerferie med DFUNK og ikke derhjemme. Da jeg er ny i Danmark, har jeg ikke så mange penge, så jeg kan ikke bare rejse og tage på ferie. Sommerhøjskolen er gratis, og DFUNK betaler også transporten.

I en normal uge går jeg i skole, kommer hjem, tager i skole, kommer hjem, tager i skole, osv. I sommerferien kan jeg komme ud at opleve noget andet. Jeg skal ud at lave noget og ikke bare sidde derhjemme og lave ingenting. Det er kedeligt at være derhjemme! Jeg vil gerne ud at lære nye ting. På DFUNK's sommerhøjskole møder jeg næsten 70 nye unge fra både Danmark og hele verden. Alle har forskellige baggrunde. Jeg lærer om andre kulturer, og jeg bliver klogere, når jeg møder nogen og lærer dem at kende; hvad de tror på, og hvordan deres liv er.

Vi spiller sammen, spiser sammen og hygger sammen. Så bliver man gode venner. Jeg blev ven med en dansker, som bor i Aarhus, og jeg har mødtes med ham mange gange siden sommerhøjskolen. Jeg synes, det er dejligt, at man kan få venner fra forskellige kulturer, så jeg ikke kun har arabiske eller kurdiske venner.

Jeg arbejdede med kunst i fem dage på højskolen. Den sidste dag var der åbent hus, og vi havde hængt vores kunst op i et rum, så folk udefra kunne komme ind og kigge. De var overraskede, fordi kunstværkerne var så gode. Jeg havde lavet *Den Lille Havfrue* i ostevoks. Den er meget berømt i Danmark, men jeg har faktisk aldrig set den i virkeligheden. Alligevel havde jeg besluttet mig for at lave den, for på sprogskolen før VUC havde jeg lært en masse om både H. C. Andersen og *Den Lille Havfrue*, og jeg syntes dengang, at det var en spændende historie.

Bagefter gik vi over i salen, hvor vi skulle have en stor fællesdans. Det var helt vildt. Der var så mange mennesker i salen, at der slet ikke var plads til alle. Vi dansede en masse forskellige danse; afrikanske, danske og kurdiske. Alle havde masser af energi, og vi dansede mere og mere. Folk smilede, sang med og dansede. Det var så vildt.

Arbejde

Vi var nogle flygtninge fra Ryomgård, der ligger nord for Aarhus, som altid snakkede om, hvordan vi kunne finde et job. Så var der én, der spurgte os, hvorfor vi ikke åbnede vores eget firma. Sammen med Stefan lavede

vi derfor Rabarberne & Co., hvor vi hjælper danskere med rengøring, havearbejde og meget andet.

I oktober fik jeg så min første opgave for Rabarberne & Co. Jeg skulle lave havearbejde sammen med min far for én i Aarhus, der hed Martin. Jeg var spændt, men jeg tænkte også over, om Martin overhovedet ville kunne forstå os. Vi er ikke så gode til sproget. Min far kan kun lidt dansk, så jeg oversætter for ham.

Vi ankom en halv time for tidligt, og Martin kom ud og hilste på os. Han var en rar mand, der talte langsomt og var meget venlig. Vi blev glade for, at han talte så langsomt, og at han ikke blev sur eller mistede tålmodigheden med os. Han forklarede os, hvad vi skulle lave; vi skulle slå græs, klippe hæk og fjerne ukrudt. Vi skulle også beskære et stort træ.

Han viste os, hvor værktøjet var, og gav os nogle arbejdshandsker. Det regnede, men jeg havde heldigvis taget en regnfrakke med, så da Martin spurgte, om jeg ville låne en jakke, takkede jeg nej. Først fjernede vi ukrudt, og bagefter klippede min far hækken med en motorsav, mens jeg slog græsset med græsslåmaskinen.

Martin lavede te til os. Han sagde, at vi bare skulle komme indenfor, hvis vi havde brug for noget. Det virkede, som om han stolede på os. Jeg tror ikke, at alle danskere tænker på samme måde. Mange ville måske tro, at vi ville stjæle noget, hvis vi kom ind i deres hjem. Men når de lærer mig at kende, finder de jo ud af, at jeg aldrig kunne finde på sådan noget.

Efter fire timers havearbejde var vi færdig. Martin var rigtig glad for resultatet og håbede, at vi ville komme og hjælpe ham igen. Han sagde tusind tak og betalte os for vores arbejde, og så sagde vi farvel til hinanden.

Dagen efter kunne jeg slet ikke bevæge min krop, fordi jeg var så øm. Det er ligesom første gang, man er til fitness. Det var en rigtig god første arbejdsdag.

Fremtid

Her er et tankeeksperiment: Om 10 år er jeg 34. Så er jeg gift og har et barn. Jeg bor i mit eget hus, og både jeg og min kone har en bil. Jeg har et dansk pas og dansk statsborgerskab, og jeg arbejder på en tegnestue et sted i Danmark. Jeg er en berømt arkitekt, og alle vil gerne have, at jeg kommer og arbejder for netop deres virksomhed. Måske har jeg prøvet at arbejde i udlandet. Jeg håber, at krigen i Syrien er slut på det tidspunkt, og at der er kommet en ny regering. Så vil jeg tage mine danske venner med på ferie dernede, og jeg vil vise dem alle de store seværdigheder: Damaskus, Aleppo, Latakia ...

For at nå dertil skal jeg blive færdig med 10. klasse og HF og blive rigtig god til dansk. Jeg vil gerne tale perfekt dansk ligesom de indfødte danskere. Efter HF vil jeg gerne starte på Arkitektskolen. På Arkitektskolen behøver man ikke være så dygtig rent sprogligt, men

man skal være klog og have gode idéer. Jeg ville elske at arbejde som arkitekt. Så kan jeg frit bestemme, hvordan en bygning skal se ud, eller hvordan byer skal udformes. Jeg kan også arbejde i udlandet, hvis jeg bliver arkitekt. Det behøver ikke kun at foregå i Danmark – hele verden kan være min arbejdsplads. Det er en frihed, jeg ikke har kendt til før.

Og apropos frihed; Når krigen slutter i mit land, er der brug for arkitekter til at bygge landet op igen. Jeg vil gerne være én af de arkitekter.

Men selvom jeg får et dansk pas, taler sproget ubesværet og bliver en landskendt arkitekt, så tror jeg aldrig, jeg vil komme til at føle mig som dansker. Jeg er jo kurder og syrer – ikke dansker. Men jeg kan leve et dansk liv i det danske samfund og være glad for det. Og jeg kan godt være kurder, syrer og dansker på samme tid.

Illustrationen til denne fortælling er tegnet af Mohamed Hassan.

Livet stopper jo ikke

Af Aras Omar, Syrien
Skrevet i samarbejde med skrivementor Anette Lilleøre

Al-Qamishli, det nordlige Syrien, november 2014: Regimet
Jeg har lige sagt farvel til Sally. Hun græd. Hun sagde, at jeg ikke skulle tage af sted. Men hun ved også godt, at det er den eneste mulighed. Hvis jeg bliver her, kan jeg enten melde mig til oprørsgruppen og med al sandsynlighed blive skudt, eller jeg kan vente på, at regimet fanger mig og risikere, at det samme sker. Så vil min mor og mine søstre have én mindre til at passe på familien, og Sally vil ingen have til hende og babyen. Hun er gravid – to måneder henne med vores første barn.

Det er nu tre dage siden, min mor kontaktede mig og fortalte, at politiet havde været forbi og spørge efter mig. Jeg har ikke været hjemme siden. Jeg ville se, om de holdt øje med mig, og om de kom tilbage. Det gjorde de. Lige siden min kammerat blev fanget, har jeg frygtet, at de ville dukke op. Min kammerat har stået for uddelingen af humanitær bistand her i min hjemegn, den kurdiske del af det nordlige Syrien. Her er mere roligt end i resten af Syrien, så der er mange, der flygter hertil, væk fra uro, oprør og forfølgelse.

Jeg har hjulpet ham et par gange om måneden med uddeling af alt fra mad til madrasser. Jeg hjælper, fordi det er det rigtige at gøre, og fordi det er dejligt at se folk blive glade. Mange er flygtet herop, fordi regimet, på den ene eller anden måde, er efter dem. Regimet er derfor ikke glad for, at vi hjælper. Er man ikke med dem, så anser de én som terrorist. Man kan ikke andet end at fortælle statspolitiet, hvad de vil høre, når de torturerer én og truer med døden. Det er derfor, jeg må flygte nu.

En landsby tæt på Al-Qamishli, Syrien, november 2014: Sally
Syrien er blevet et meget utrygt sted at være. Jeg savner at bo i Damaskus, hvor jeg læste økonomi på universitetet. Jeg savner at kunne

gå gennem byen i fred og ro uden bekymringer. Men skyderier og demonstrationer er blevet hverdag nu, og jeg er derfor flyttet tilbage til min familie i det nordlige Syrien. Efter at have været hjemme i nogle måneder fik jeg lov til at møde Sally. Vores familier kender hinanden, og vores forældre tænkte, at vi ville være gode sammen og skrev derfor ægteskabskontrakt. Jeg var sidst i 20'erne, og tiden var ved at være inde til at blive gift.

Første gang, jeg inviterede hende på restaurant, talte vi om kærlighed og fremtiden – og holdt i hånd. Vi kunne heldigvis godt lide hinanden med det samme. Vi begyndte at snakke meget sammen i telefonen, nogle gange 4-5 timer om dagen, inden jeg skulle på arbejde. I dén periode fik jeg ikke meget søvn, men det gjorde ikke så meget, for jeg blev glad af at snakke med hende. Jeg er den optimistiske af os to; jeg siger altid til hende, at det nok skal gå alt sammen.

Vi har begge et stort temperament, og vi kan skændes meget. Vi kan være som to kirkeklokker, der bimler og bamler over for hinanden, men det ender altid med, at vi bliver gode venner igen. Sidste år i oktober holdt vi forlovelsesfest, og i januar i år blev vi gift. Vi var nødsaget til at holde et lille bryllup, da uroligheder i landet gjorde det for farligt at invitere alle dem, vi gerne ville. Nu er hun gravid, men jeg er nødt til at flygte ud af landet, væk fra Sally og vores ufødte barn. Hun siger, hun vil med, men det kan ikke lade sig gøre. Ikke nu i hvert fald. Det er for farligt og usikkert.

Min far flygtede for omkring et halvt år siden. Han er nu i Danmark sammen med tre af mine søstre. Danmark er derfor mit mål. I nat vil jeg, sammen med en lille gruppe, forsøge at krydse grænsen til Tyrkiet, hvor jeg skal mødes med min onkel i Istanbul. Dér er én, der kender nogen i politiet. For 500 euro får vi et lille vindue på et par timer, hvor de vender det blinde øje til.

Istanbul, Tyrkiet, november 2014: Menneskesmuglere

Jeg er endnu engang tilbage i lejligheden i Istanbul. Højlydt fægter de andre med armene og siger på en gang opgivende og kærligt "Ahliiiin Shbab" – "Velkommen ven". De er glade for at se mig, men ved også, at gensynet betyder, at planen ikke lykkedes. Vi er mange mennesker i den lille lejlighed. Alle i transit, bundet sammen af uro og forfølgelse. Der spises og snakkes, ryges cigaretter og spilles kort. Vi fortæller hinanden vores historier, men trods den kammeratlige stemning ligger nervøsiteten som en dyne over atmosfæren i lejligheden.

Det var fjerde fejlslagne forsøg på at komme ud af Tyrkiet. Tre gange har min onkel og jeg forsøgt at krydse grænsen til Bulgarien, to gange til fods. Begge gange blev vi opdaget af politi med hunde, og vi var våde og kolde efter mange timers nattevandring. En af gangene forsøgte vi os med at tage toget, men også dét slog fejl. Sidste gang forsøgte vi i stedet at komme til Grækenland ved at køre med en lastbil om bord på færgen. Vi sad inde i lastrummet med afskårne gummislanger, som

vi kunne trække vejret gennem, men vi var ikke engang kommet om bord på færgen, da politiet fandt os, og de slog os med slangerne.

Min onkel er nu blevet syg, og han har ikke kræfterne til at prøve igen, så han bliver i Tyrkiet. Jeg har fået kontakt til en ny menneskesmugler. Aftalen er, at han vil få mig fra Tyrkiet til Østrig for 12.000 euro. Med garanti. Når jeg ikke frem til Østrig, får han ingen penge. Inden jeg rejste hjemmefra, solgte vi min fars minimarked, så jeg havde penge nok til flugten op gennem Europa. Men pengene rækker ikke helt, og Sally har været nødt til at sælge noget af sit guld og sende pengene til mig. Når jeg snakker med Sally, græder hun ofte. Hver gang, jeg har forsøgt at krydse grænsen, bliver jeg nødt til at slukke min telefon. Hun bliver nervøs, når hun ikke hører fra mig, og bange – bange for om jeg nu er død. Når den nye menneskesmugler giver grønt lys, vil jeg igen prøve at krydse grænsen. Jeg håber, at det lykkes denne gang.

Et fly mellem Østrig og Danmark, december 2014: Flugten

Jeg har lige været ude på flytoilettet for at gøre mine rejsepapirer så våde, at politiet ikke kan få nogen oplysninger, når jeg lander i København. Det lykkedes mig at komme med en lastbil fra Tyrkiet til Østrig. I alt skulle der fem forsøg til for at komme ud af Tyrkiet. Jeg har ikke nogen klar fornemmelse af, hvor lang tid køreturen tog, da tiden har det med at flyde sammen, når man sidder i et mørkt lastrum, men jeg gætter på 2-3 døgn i alt.

I Istanbul mødte jeg op ved en stor garage og blev guidet over mobiltelefonen: "Gå ind på toilettet. Følg efter manden i sort". Jeg følte mig lidt utryg. Så betalte jeg det aftalte beløb på et lille kontor og gik så ud til kølevognen, som var parkeret i en vinkel op mod muren, så man ikke udefra kunne se, hvad der blev læsset i den. Jeg blev hevet ind i mørket, og en stemme sagde "Te jawaii mallema Aras" – "Hej Aras".

Efter lidt forvirring blev jeg glædeligt overrasket, da det viste sig at være min nabo hjemme fra Syrien. Vi ventede i lastrummet en times tid og hvert tiende minut ankom endnu en blind passager. Øjnene vænnede sig efterhånden til mørket, og vi kunne se og opmuntre hinanden, mens vi sad der mellem frugtkasserne. Hver gang vi nærmede os en landegrænse, kunne jeg mærke min puls hamre i tindingen, og hver gang blev kølefunktionen slået til i lastrummet, hvor vi sad. Den larmende en del, og det kamuflerede vores uundgåelige hosten og skramlen rundt, men vi skulle passe på med, at kølefunktionen ikke var tændt for længe af gangen, da det kunne være livsfarligt.

På grænsen mellem Kroatien og Ungarn blev alle biler konsekvent kontrolleret, og vi vidste ikke, hvad vi skulle gøre. Jeg tænkte faktisk, at det ville blive vores sidste stop, og at jeg alligevel ikke ville kunne nå til Danmark, men vores menneskesmugler var dygtig og fandt ud af, at der nogle timer senere ville være vagtskifte, hvilket kunne give os en mulighed for

at krydse grænsen. Og det viste sig at være rigtigt; de nye vagter tjekkede ikke alle køretøjer, og vi kom glat over.

Efter planen kom vi helt til Østrig, og min gamle nabo hjalp mig med at købe en flybillet til Danmark. Selv blev han hos venner i Østrig. Om lidt lander jeg så i København, og jeg har kun en jakke og en mobil uden simkort med. Jeg håber, jeg snart får min far og mine søstre at se igen.

Helsingør, Danmark, december 2014: Sorg
Som forventet tog det danske politi i lufthavnen mig med, da de fandt ud af, at jeg intet pas havde. Jeg blev kørt ud til en Røde Kors-lejr, hvor jeg vist skal være et par dage. Min far og min svoger har været her i dag for at tage imod mig. Det var så dejligt at se dem igen. Jeg har også snakket med Sally for første gang, siden jeg forlod Tyrkiet. Hun kunne ikke stoppe med at græde. Hun har været ude af sig selv af bekymring, fordi hun ikke havde hørt fra mig i lang tid. Så fortalte hun mig, at hun har mistet vores barn. En spontan abort – nok fordi hun hverken havde spist eller sovet ordentligt, siden jeg forlod Syrien.

Hun var ked af det, og jeg blev ked af det. "Hvis bare du aldrig var rejst", bebrejdede hun mig. Jeg blev også vred, ikke så meget på Sally, men på at hun stadig var i Syrien, så langt væk fra Danmark. Jeg var til sidst nødt til at lægge på, for hun blev bare ved med at skælde ud og græde. Min familie er inde ved siden af, men jeg kan ikke fortælle dem det i dag. Det hele er lidt svært at rumme lige nu.

Sønderborg Asylcenter, Danmark, april 2015: Lystfiskeri
Jeg har købt en billig fiskestang i Bilka. Den kostede kun 200 kr. Jeg har set danskere stå og fiske, men det er anderledes, end når jeg fiskede i Syrien. Jeg er faldet i snak med en gammel mand på havnen. Han er virkelig god til at fange fisk, og han har lært mig, hvordan jeg skal gøre. Sønderborg Asylcenter er det tredje, jeg har boet på i Danmark, og jeg blev meget glad, da jeg fik at vide, at jeg skulle derhen. De er nemlig kendt for at have en kort sagsbehandlingstid for asylansøgere.

Lige siden jeg kom til Danmark, har jeg været bekymret. Bekymret, fordi jeg har hørt, at det kan være svært at få familiesammenføring. Dén bekymring fylder meget, og jeg har derfor heller ikke så meget lyst eller overskud til at snakke med min familie eller Sally for tiden. I stedet fisker jeg.

Aarhus, november 2015: Kærlighedsblomster
I dag købte jeg en buket roser hos en blomsterhandler på gågaden i Aarhus. Derefter gik jeg hen til stationen og ventede nede på perronen. For 6 måneder siden fik jeg at vide, at jeg kunne få opholdstilladelse i fem år og ikke bare ét. Jeg blev så lettet, for det betød, at jeg kunne søge om familiesammenføring med Sally. Hun kommer med toget fra Hamborg i dag. Det var svært for hende at komme ud af Tyrkiet, ligesom det var for mig, men da hun først nåede til Europa, gjorde de officielle papirer om familiesammenføring tingene meget

nemmere. Jeg blev bare så glad, da jeg så hende ankomme med toget, og hun græd og græd. Det hele føltes svimlende. Nu er vi endelig sammen igen, Sally og mig.

Tilst, vest for Aarhus, Danmark, november 2016: Raman
Raman hedder han, efter sin bedstefar. Han er helt ny og lille med kulsort hår. I starten sov vi ikke så meget, men nu går det lidt bedre. Der er så mange nye og ukendte ting. Hvor varmt må han have det? Hvor tit skal han have mad? Vi bor i et lille rækkehus i Tilst, som jeg fik tildelt af kommunen, da jeg fik min opholdstilladelse. Det er dejligt, for det ligger også tæt på min familie.

Det ville have været nemmere at stifte familie i Syrien. Det er mit hjemland, og det er dér, det meste af min familie bor. Hele Sallys familie bor der også. Raman ville vokse op med sine fætre og kusiner, vores mødre kunne passe ham, og jeg kunne have et godt arbejde. Jeg drømmer selvfølgelig om, at Syrien bliver et fredeligt sted at bo igen. At man igen kan gå hjem fra arbejde i Damaskus uden at være nervøs. Hvis det sker, mens Raman stadig er lille, kunne jeg godt tænke mig at flytte tilbage, for selvom jeg hader regimet, elsker jeg stadig mit land.

Men lige nu er min drøm for den nære fremtid, at vi alle tre bliver gode til dansk, og at vi får os et godt liv her i Danmark. Jeg har et fint arbejde i IKEA og går til danskundervisning. Vi snakker med Sallys familie mange gange i løbet af ugen. Sally synes, det er lidt ensomt her, og det forstår jeg godt, men jeg er glad for vores liv nu. Raman kan vokse op i tryghed, og livet stopper jo ikke, bare fordi alting ikke blev, som man havde forestillet sig det. Gud passer på alle. Han glemmer ikke nogen. Det er ikke kun, når man er på flugt, men altid. Jeg tror, det er derfor, jeg er optimist.

Fotografiet til denne fortælling er taget af Anette Lilleøre.

Frihed

Af Tomi Faniel, Eritrea
Skrevet i samarbejde med skrivementor Emil Bock Nielsen

Der er ikke frihed i Eritrea, og der er heller ikke noget demokrati.

Jeg er født i Asmara, hovedstaden i Eritrea, men jeg voksede op i en by et par kilometer derfra. Jeg var glad for mit liv sammen med min familie og mine venner, og hverdagen med skole og studier. I 12. klasse bestod jeg min eksamen med en karaktergennemsnit, der gav mig mulighed for at studere videre. Havde jeg ikke fået det, skulle jeg være blevet soldat. En soldat i Eritrea skal blive i militæret i mindst 10 år, nogle gange længere. Jeg begyndte at studere landbrug – ikke fordi, det var det, jeg havde lyst til, men det var i det mindste bedre end at være soldat.

På grund af situationen i Eritrea var mange af mine venner allerede flygtet fra landet, men det vil regeringen ikke have, at man gør. En dag kom der nogle repræsentanter for regeringen og spurgte mig, hvor én af mine venner, der var flygtet, var henne. Jeg sagde, at det vidste jeg ikke, men så blev jeg arresteret.

Fængslet

Det var et underjordisk fængsel. Vi var 30 mennesker, som skulle sove på gulvet i et lille rum, hvor der ikke engang var plads til at vende sig. Maden var altid den samme, og der var ikke nok til alle. Det var kun tilladt at tisse to gange om dagen, nogle gange kun én. Jeg var ofte nødt til at tisse i en spand og så gå ud og tømme den, når der var tissepause. Folk kunne ikke komme af med deres afføring, og de blev syge. Nogle døde endda i fængslet. Jeg kunne ikke få besøg af min familie. De vidste ikke, hvordan jeg havde det, og jeg anede ikke, hvad der skete hos dem. Der er ingen frihed i Eritrea, intet demokrati.

Jeg blev syg i fængslet, og de to mennesker, jeg delte vand med, var også syge. Det er, hvad der sker, når man er tre mand, som drikker

af den samme kop. Ham, der først var blevet syg, fik tuberkulose og endte med at dø af det i fængslet. Vagterne spurgte mig, hvorfor han var død. Jeg fortalte dem, at han havde været syg i fem måneder. Jeg fik også tuberkulose, og for at jeg ikke skulle smitte de andre, blev de nødt til at flytte mig et andet sted hen. Der kom en ambulance og hentede mig og tre andre og kørte os til et militærhospital. Efter to måneders behandling på hospitalet fik jeg det bedre. Men når man har haft tuberkulose, genvinder man ikke lige sine kræfter med det samme.

De eneste mennesker, jeg så i de to måneder, var den læge, der tilså mig, og så mine medfanger fra fængslet. Jeg var godt klar over, at jeg ville blive sendt tilbage til fængslet, når jeg fik det bedre, men jeg vidste også, at hvis jeg skulle tilbage og sove på det gulv igen, ville jeg blive syg en gang til. Og denne gang ville jeg ikke blive sendt tilbage til hospitalet, så den eneste udvej var at lægge sig til at dø. Derfor var jeg nødt til at flygte fra hospitalet.

Flugten

Der sad altid en vagt uden for døren, så jeg var nødt til at flygte gennem vinduet. Jeg havde holdt øje med vagterne udenfor i ti dage, og nu var jeg klar. Det var et meget smalt vindue at komme igennem, men det lykkedes mig og en anden fra fængslet at komme afsted. Den tredje fange, jeg var ankommet med, var for bange, og jeg kunne godt forstå ham. Der var flere andre fanger, der flygtede dén aften, og nogle af dem blev skudt af vagterne.

Efter ti timer til fods kom vi til en lille landsby. Der var godt nok en større by kun en times tid derfra, men jeg var bange for, at de ville kunne finde mig dér. Jeg havde ingen penge, da jeg havde været i fængsel i to år. Heldigvis mødte jeg en præst, som jeg følte, jeg kunne bede om hjælp. Præster er nogle af de få mennesker, man kan stole på i Eritrea, da de ikke arbejder for regeringen. De står kun til ansvar for Gud. Præsten inviterede os ind i sit hjem, og vi spiste sammen med ham. Jeg fortalte ham om, hvordan jeg var blevet fængslet, blevet syg og til sidst, hvordan jeg var flygtet fra hospitalet. Han græd, da jeg var færdig med min beretning.

Den næste morgen gav han os penge til rejsen, så jeg kunne køre til Asmara og videre til min hjemby. Min ven fra fængslet, som var flygtet sammen med mig, skulle ikke den samme vej, så ham så jeg ikke igen. Det første, jeg gjorde, var at besøge min familie, men jeg kunne ikke blive dér, da regeringen ledte efter mig. De kom og spurgte min far: "Hvor er din søn?". Han svarede, at jeg var i fængsel. De sagde så til min far, at han ville blive arresteret, hvis ikke han udleverede mig. Så han røg i fængsel i to måneder, indtil de blev nødt til at løslade ham igen. Jeg sov hos en ven og arbejdede om aftenen i det bageri, hvor han også arbejdede, men jeg var klar over, at jeg blev nødt til at flygte fra Eritrea, for der er ingen frihed i Eritrea, intet demokrati.

Jeg havde ikke nogen endelig destination, men jeg vidste, at jeg måtte søge til Europa. Gennem en ven kom jeg i kontakt med en menne-

skesmugler, der kunne få mig til Etiopien for 2.000 US-dollars. Jeg var godt klar over, at det, jeg gjorde, var ulovligt, men det var fuldstændig nødvendigt. Det tog fem dage at nå frem til grænsen og krydse den. Var jeg blevet fanget ved grænsen, havde de skudt mig på stedet.

Jeg blev i Etiopien i en uge og betalte så yderligere 2.000 US-dollars til en anden mand, der kunne få mig illegalt til Sudan. Rejsen tog ti dage skiftevis til fods, i bil og på motorcykel. Vi nåede til sidst frem til Khartoum, hovedstaden i Sudan. Så forberedte vi os på rejsen gennem Sahara.

Sahara

Efter et par uger i Khartoum var vi klar til at rejse videre. Det er meget svært at rejse gennem Sahara. I starten var vi ca. 140 mennesker i en stor lastbil, hvor vi sad meget tæt. Mange døde af iltmangel. Det var kun tilladt at få ét glas vand om dagen, men jeg havde gemt fem Red Bull dåser i mit jakkefor, som jeg delte med fire af de andre. Vi drak én dåse om dagen i fem dage. Det var vigtigt ikke at blive opdaget, for havde menneskesmuglerne set at vi havde mere at drikke end de andre, havde de konfiskeret dem.

Før man stiger ind i lastbilen, tjekker de, at man ikke har mere med, end hvad der kan være i en rygsæk. Og alle passer godt på deres ting, for ellers risikerer man, at de bliver stjålet, og så er du så godt som død. Selv hvis du har rigeligt med mad og vand, er det stadig dødsensfarligt at rejse gennem Sahara. Du kan blive fanget i en sandstorm og fare vild. Sahara er et af de værste steder på jorden efter min mening.

På grænsen til Libyen blev vi delt op i jeeps, men det var stadig kun tilladt at drikke et glas vand om dagen. De fem Red Bull var blevet drukket for noget, der føltes som evigheder siden, og vi var alle udmattede. I alt tilbragte vi 15 dage i Sahara, og af de 140 mennesker, der kørte med lastbilen fra Khartoum, døde mindst 30, muligvis flere. Jeg ved ikke, hvad der skete med resten af dem efter den libyske grænseovergang.

De kørte os til en lille by i udkanten af Sahara, som jeg ikke kan huske, hvad hedder, for min erindring fra den tid er lettere tåget. Dér ventede vi i næsten en måned på, at der var nogen, der kunne køre os til Tripoli. For at komme til Europa bliver man nødt til at tage til Tripoli, og det er ikke nemt.

Menneskesmuglerne, vi kørte med, talte hele tiden i telefon for at sikre sig, at der ikke var nogen forude. Vi var næsten 100 mennesker, der blev fragtet i en lastbil, som var dækket med græs, så ingen skulle se os. Vi sad virkelig tæt, og alt mit tøj var tungt af sved. Jeg havde intet spyt tilbage i min mund, og hvis folk kastede op, var der ingen plads til at undgå at blive ramt. Det endte bare ud over ryggen på ham, der sad lige foran.

Der var også nogle små børn med på turen til Tripoli. Menneskesmuglerne gav dem sovemedicin, for at de ikke skulle larme. Det var

meget vigtigt, at vi ikke blev opdaget, for hvis vi blev fanget, ville vi ende i et fængsel i Libyen i stedet. Jeg var lige flygtet fra fængslet i Eritrea, så jeg havde absolut ikke lyst til at ende i et andet fængsel – og i Libyen er der heller ingen frihed og intet demokrati.

Det tog os sammenlagt 24 timer at nå til Tripoli, og for det meste kørte vi om natten. Fra Tripoli ville jeg nå til Italien ved at sejle over Middelhavet. Bådene er meget små, og de er kun beregnet til 100 mennesker, men der var næsten 500 med. Motoren fungerede ikke særligt godt, og efter et par timer stoppede den, så man var nødt til at starte den igen. Efter to dage nåede vi til Sicilien.

I dag, hvor jeg tænker tilbage på min rejse, kan jeg undre mig over, at jeg faktisk klarede den.

En ny begyndelse

Jeg vidste, at de skandinaviske lande både havde frihed og demokrati, så fra Italien rejste jeg med toget til Tyskland og endte så i Danmark. Der er meget forskel på Danmark og Eritrea. I Eritrea kan man ikke tale frit på grund af diktaturet, og kun fire forskellige religioner er tilladt, mens man i Danmark har både ytrings- og religionsfrihed.

Jeg har nu boet i Danmark i to år, og jeg har fået asyl og en lejlighed i Aalborg. Jeg har mange venner hér, og jeg går til undervisning i dansk. Mine lunger giver mig stadig problemer, og jeg tager noget medicin for det, men det gør stadig ondt – særligt om vinteren.

For et år siden blev min fars hus ødelagt af regeringen. Jeg ved ikke hvorfor, for situationen derhjemme er forvirrende og kaotisk. Hvis der igen skulle komme demokrati og frihed til Eritrea, vil jeg gerne tage hjem igen, men jeg tror ikke, det kommer til at ske foreløbigt. Jeg er overbevist om, at mange andre flygtninge også vil vende hjem igen, hvis drømmen om demokrati og frihed går i opfyldelse.

Min familie lider under den nuværende regering. Hvis ikke du har nogen ytringsfrihed eller personlig frihed, hvilket liv har du så tilbage? Jeg så så mange mennesker dø i fængslet på grund af mangel på medicin, og regeringen er fuldstændigt ligeglade med dig. Fængslerne er fyldt op, og da jeg var indespærret, fik jeg nogle gange kun noget brød og en kop te. Det er så nemt at blive syg og dø i fængslet, og jeg var virkelig heldig med at komme væk derfra. Jeg takker Gud for, at jeg overlevede.

Lige nu er mit liv godt. Jeg skal til eksamen i dansk om et par dage, og jeg er meget nervøs. Mit mundtlige dansk er fint, men det er den skriftlige prøve, jeg er utryg ved. Jeg arbejder frivilligt med at klippe hæk og gøre rent for folk. Jeg har også været i praktik på et plejehjem, og min plan er at tage en uddannelse i Danmark; Enten vil jeg studere teologi, eller også vil jeg læse til sygeplejer.

Der er religionsfrihed i Danmark, og det håber jeg også, at der kommer i Eritrea. Jeg kan godt lide at hjælpe og snakke med mennesker, og derfor elsker jeg også at komme i kirken,

hvor man kan have mange gode samtaler med folk, man ikke har mødt før. De fleste mennesker, jeg møder i kirken, er venlige og vil mig det bedste.

Jeg går i kirke hver søndag og beder for min familie, mine venner og for alle mennesker i verden. Jeg tror stadig på det gode i mennesket, og på at man skal hjælpe andre. Det er dét, der giver frihed.

Fotografiet til denne fortælling er taget af Emil Bock Nielsen.

Mig og min ven lagt i håndjern af det marokkanske politi.

En rejse for livet

Af Tameem Al Shami, Syrien
Skrevet i samarbejde med skrivementor Sofie Damgaard Pedersen

Da jeg så den hvide træbåd, tænkte jeg ved mig selv, "Den båd er for lille til alle disse mennesker". Båden var 18 meter lang, og menneskesmugleren Allaa ville have ca. 450 mennesker ombord. Hvad, hvis den sank? Ville vi så alle blive opslugt af havet?

Det var en kold aften i Libyen i februar 2015, og vi var ved at gøre klar til at gå ombord. Jeg var rædselsslagen.

Damaskus

Da krigen i Syrien blev intensiveret i løbet af 2012, indførte regeringen værnepligt for alle syriske mænd mellem 20 og 35. Du skulle have en rigtig god grund for at undgå det, f.eks. hvis du gik på universitetet eller var syg. Men da jeg endnu ikke var begyndt på mit studie, og der ikke var noget i vejen med mit helbred, kunne jeg ikke undgå værnepligten. Det ville give mig mange problemer, hvis jeg valgte ikke at møde op, og jeg var bange for, hvad de så ville gøre ved mig. Så jeg var nødt til at tage en hurtig beslutning, for hvis jeg blev i landet og ikke gik ind i hæren, ville regeringen nok fange mig på et eller andet tidspunkt. Mit navn ville komme på en liste over efterlyste personer, så jeg havde intet andet valg end at forlade Syrien så hurtigt som muligt.

Jeg boede på det tidspunkt i Damaskus sammen med mine forældre og mine otte søskende. Jeg snakkede med dem om mit dilemma, og de var enige med mig i, at jeg var nødt til at forlade landet. Først ville jeg tage til Istanbul, hvor én af mine onkler boede. Min far mente, at jeg nok ville kunne vende tilbage efter et par år, hvis krigen var ovre på det tidspunkt. Selv regnede jeg med, at jeg ville være væk i seks måneder, måske maksimalt ét år, hvorefter jeg forhåbentlig kunne vende tilbage til min familie og et fredeligt Syrien. Men sådan skulle det ikke være.

Jeg forlod Syrien d. 11. september 2012. Min mor og min søster tog med mig i bilen på turen fra Damaskus til Beirut i Libanon. Før krigen begyndte, kunne man nemt rejse fra Syrien til Libanon uden hverken visa eller pas, men siden krigsudbruddet var det blevet meget sværere. Jeg var meget nervøs, da vi nåede grænsen mellem Syren og Libanon, da jeg risikerede, at regeringen ville arrestere mig, men vi var heldige, og jeg klarede mig igennem. Jeg havde ikke turdet købe en flybillet på forhånd, da jeg var bange for, at regeringen kunne have fundet ud af det og arresteret mig, så jeg købte i stedet en billet i lufthavnen. Det var en returbillet, selvom jeg ikke havde til hensigt at vende tilbage lige med det samme.

Det var meget svært at sige farvel til min mor og min søster i lufthavnen. Min mor begyndte at græde, men jeg trøstede hende og sagde, at jeg snart ville komme hjem igen. Jeg vidste ikke, hvad fremtiden ville bringe, og heller ikke om jeg nogensinde ville se hende igen, men jeg var nødt til at berolige hende. Nu er det over fire år siden, jeg sagde farvel til hende, og jeg savner hende og tænker på hende hver eneste dag. Da jeg sad i flyet var jeg meget bedrøvet over, at jeg var nødt til at forlade mit hjemland og min familie, og savnet af min mor var overvældende. Jeg havde ikke overskud til at tænke over min fremtid, og hvad jeg skulle gøre, når jeg nåede frem til Istanbul. Mit hoved var kun fyldt med tanker om min familie og de venner, jeg havde forladt.

Istanbul

I Istanbul var jeg så heldig at få et job i receptionen på et hotel, og jeg fandt et sted at bo i en bygning med to lejligheder, hvor der i alt boede 16 mennesker. Det var godt at arbejde på hotellet. Jeg fik nye venner og mødte også gamle venner fra Syrien, men min hverdag var ikke uden bekymringer.

Mens jeg var i Istanbul, fik jeg besøg af en gruppe mænd fra den Frie Syriske Hær, som ville have mig til at kæmpe sammen med dem mod Bashar Assad og det syriske regime. Jeg forsøgte at forklare dem, at jeg hverken støttede Assads regime eller den Frie Syriske Hær. Jeg havde ikke lyst til at kæmpe for nogen af dem, affyre et våben eller slå nogen ihjel; aldrig! Jeg forlod ikke mit hjemland, fordi jeg var truet på livet. Jeg rejste, fordi jeg var bange for at komme til at dræbe nogen. Det er strengt forbudt, ifølge islam, at slå nogen ihjel. At dræbe én person er det samme som at dræbe alle mennesker i verden, og en morder ryger lige i helvede. "I kan ikke bestemme over mig og tage min frihed fra mig", sagde jeg.

Men de ville ikke lytte, og de mente, at jeg måtte være spion for regeringen, når nu jeg ikke ville slutte mig til dem. "Hvis jeg møder dig igen i Syrien, så slår jeg dig ihjel", sagde en af mændene til mig. Det gjorde mig både bange og vred på samme tid; "Du kan slå mig ihjel her og nu", svarede jeg, men han gjorde ikke noget, måske fordi der var overvågningskameraer allevegne i hotellets reception.

Vedkommende opsøgte mig flere gange og truede mig igen og igen. Han havde et formørket sind og gjorde mig meget bange. Selvom jeg holdt meget af at arbejde i Istanbul, følte jeg mig ikke længere i sikkerhed dér på grund af truslerne fra den Frie Syriske Hær. Krigen blev stadig værre i Syrien, så det var ikke muligt at vende tilbage til Damaskus. Efter to år i Istanbul besluttede jeg mig derfor for at finde en måde, hvorpå jeg kunne rejse ind i Europa.

Algeriet, Marokko, Tunesien og Libyen

Grænsen mellem Tyrkiet og Grækenland var blevet lukket, så jeg måtte finde en anden vej til Europa. Jeg besluttede mig for at tage til Algeriet og derefter til Marokko, hvor jeg ville prøve at finde en båd til Spanien. Med på rejsen til Marokko var min vej Mohammed, som jeg havde mødt i Istanbul. Vi prøvede at nå frem til havnebyen Ceuta for at finde en båd mod Spanien, men vi blev stoppet af politiet, fik håndjern på og blev forhørt i flere timer.

Vi blev først løsladt, da vi bestak politiet med 50 euro hver. Bagefter kontaktede vi en mand, som kunne få os til Spanien, men han ville have 4.000 euro for det, langt mere end vi havde råd til. Efter to måneders ophold i Marokko indså jeg, at det var umuligt at nå til Spanien. Jeg havde fået en ny ven i Marokko, en syrer ved navn Abdulkarim, som også var på flugt, og sammen med ham tog vi gennem Algeriet og Tunesien til Libyen, hvor vi stod over for den farlige sejlads over Middelhavet til Italien.

I Libyen kontaktede vi en mand, der hed Allaa, som – udover at være en del af den milits, der kæmpede mod den libyske regering – også arbejdede som menneskesmugler. Hvis vi betalte ham 1.200 US-dollar hver, ville han arrangere, at vi kunne blive sejlet til Italien. Vi indgik en aftale med Allaa og blev så beordret til at blive i en fireværelses lejlighed sammen med 15 andre, som skulle med den samme båd som os. Ingen af os måtte gå uden for en dør, så vi var nødt til at betale Allaa og hans ven for at gå ud og købe mad til os.

I lejligheden mødte jeg en familie fra byen Daraa i det sydlige Syrien. Det var en mor, der rejste sammen med sin søn og sine to døtre. Jeg blev gode venner med dem, og moren lavede ofte mad til mig. Det var rart og beroligende at have venner midt i den svære situation, vi var i. Da vi havde været i lejligheden i to uger, spurgte vi Allaa, om vi ikke snart kunne komme videre. Han svarede, at vi blev nødt til at vente, indtil vejret havde været godt i to dage i træk, da han ikke ville sende os ud på havet i dårligt vejr. Så vi kunne ikke foretage os noget.

To uger senere dukkede Allaa pludselig op og sagde, at vi skulle af sted inden for nogle få timer. Der var ca. 300 mennesker fra afrikanske lande, som f.eks. Somalia og Tunesien, og 150 mennesker fra Syrien og Afghanistan, som skulle med den lille, hvide træbåd. Afrikanerne havde ikke så mange penge og betalte kun omkring 300 US-dollar hver for turen, så de blev behandlet meget dårligt. Der var to dæk på båden, og afrikanerne blev sendt ned i kahytten. De stod som sild i en tønde.

Jeg kunne ikke forstå, hvordan man kunne få så mange mennesker proppet ind i kahytten. Og det var næsten umuligt at få vejret dernede. Oppe på dækket var der heller ikke meget plads, og vi andre 150 mennesker sad så tæt, at vi dårligt kunne bevæge os. På det tidspunkt gik det op for mig, at Allaa var et dårligt menneske, når han kunne fylde båden med så mange mennesker, men var ligeglad med om folk overlevede turen. Det eneste, der interesserede ham, var penge. Tænk, at nogen kunne være så grusom og ligeglad.

Middelhavet

Vi stævnede ud omkring midnat d. 14. februar, mens Allaa stod tilbage på stranden og så den overlæssede båd sejle ud i natten. Han havde sagt, at vi skulle bruge kompasset og sejle mod nord. To mænd, en tuneser og en syrer, styrede båden. Tuneseren sagde, at vi skulle sejle langsomt, fordi vi ellers risikerede at ødelægge motoren. Undervejs passerede vi en anden båd fyldt med mennesker, hvor der kom røg ud af motoren, og vi vidste alle, at de havde store problemer, men vi kunne ikke gøre noget for at hjælpe dem.

Vi var alle bekymret for, at båden ville kæntre, hvis nogen rejste sig op. Lufttemperaturen var kun omkring 12-15 grader, og vandet var meget koldt. Der var mange ældre og små børn ombord, og de ville ikke have en chance, hvis båden sank. Måske var der ingen af os, der ville overleve i det kolde vand, da mange af os ikke kunne svømme. En del af os havde redningsveste på, men der var også nogle, der ikke havde – sikkert fordi de ikke havde haft råd til dem. Abdulkarim og jeg havde hver betalt Allaa 50 US-dollar for en redningsvest, fordi Abdulkarim ikke kunne svømme, og jeg havde kun færdigheder som en begynder. Jeg var meget bange.

Jeg spurgte én af mændene på båden om, hvorfor han havde taget hele sin familie med på denne farlige rejse. Han svarede: "Der er ingen fremtid for mig eller min familie i mit hjemland. Måske kan vi nå til Italien, eller måske dør vi herude på havet". Jeg regnede med, at vi havde en 50/50-chance for at leve eller dø, da jeg godt var klar over, at mange både aldrig nåede frem til deres destination. Jeg havde hørt om nogle både, som havde været nødt til at vende tilbage til Libyen og andre, som var forsvundet ude på havet.

Familien fra Daraa og Aldulkarim sad ved siden af mig, og vi kunne ikke gøre andet end at vente. Noget af tiden bad vi, og andre gange sagde jeg noget sjovt for at underholde dem, fordi jeg kunne se, hvor bange de var. Så kunne de for en kort stund glemme, hvor vi var. Jeg ville ikke vise dem, at jeg også var bange, da det bare ville gøre dem endnu mere skræmt, så jeg prøvede at sige noget sjovt i stedet. Jeg var glad for, at det lykkedes mig at få dem til at smile noget af tiden.

På et tidspunkt blev vi passeret af et stort tankskib, og der var en kvinde som råbte "Hjælp os" så højt, at det skræmte alle ombord på båden, og nogle af børnene begyndte

at græde. Mandskabet på tankskibet tog bare billeder af os, mens de passerede, på trods af vore råb om hjælp.

Den næste dag var vi kun nået ca. 150 kilometer væk fra den libyske kyst, og der var stadig lang vej tilbage, inden vi ville nå Italien. Da det begyndte at blive mørkt, kunne vi se noget komme mod os ude i horisonten. Det viste sig at være et stort krigsskib, men ville de rent faktisk hjælpe os? Det ville de! Efter 18 timer på en overlæsset båd midt ude på Middelhavet blev vi reddet af den italienske flåde i deres store, grå krigsskib. Måske havde det tankskib, som sejlede forbi os, alligevel sendt en besked til italienerne og fortalt dem om vores situation og vores position. Vi vidste det ikke; vi var bare utrolig lettede og glade.

Italien og Danmark

Efter i alt tre dage til søs nåede vi endelig den italienske kyst og byen Salerno d. 17. februar. Jeg havde igen fast grund under fødderne og var nået til Europa efter atten timer i den lille træbåd og to dage ombord på det italienske krigsskib.

Seks dage senere kørte en anden menneskesmugler mig og nogle andre flygtninge fra Milano til Danmark. Efter en lang og farlig tur, der varede 16 timer, nåede jeg København. Min fætter, som var flygtet til Danmark før mig, kom og hentede mig på Hovedbanegården i København. Det var skønt at se et familiemedlem igen efter den lange og farlige flugt fra krigen. Jeg havde hele tiden håbet på at nå frem til et skandinavisk land, og nu var det endelig lykkedes. Min fætter fortalte mig om Danmark, og de muligheder der var her, og jeg besluttede mig for at blive og ikke tage yderligere nordpå. Dagen efter tog jeg ud til Asylcenter Sandholm og søgte om asyl.

Tameem er 28. Han bor på Frederiksberg, arbejder på fuld tid i et bageri og går til sprogundervisning.

Fotografiet til denne fortælling er taget af Tameems ven, Mohammed.

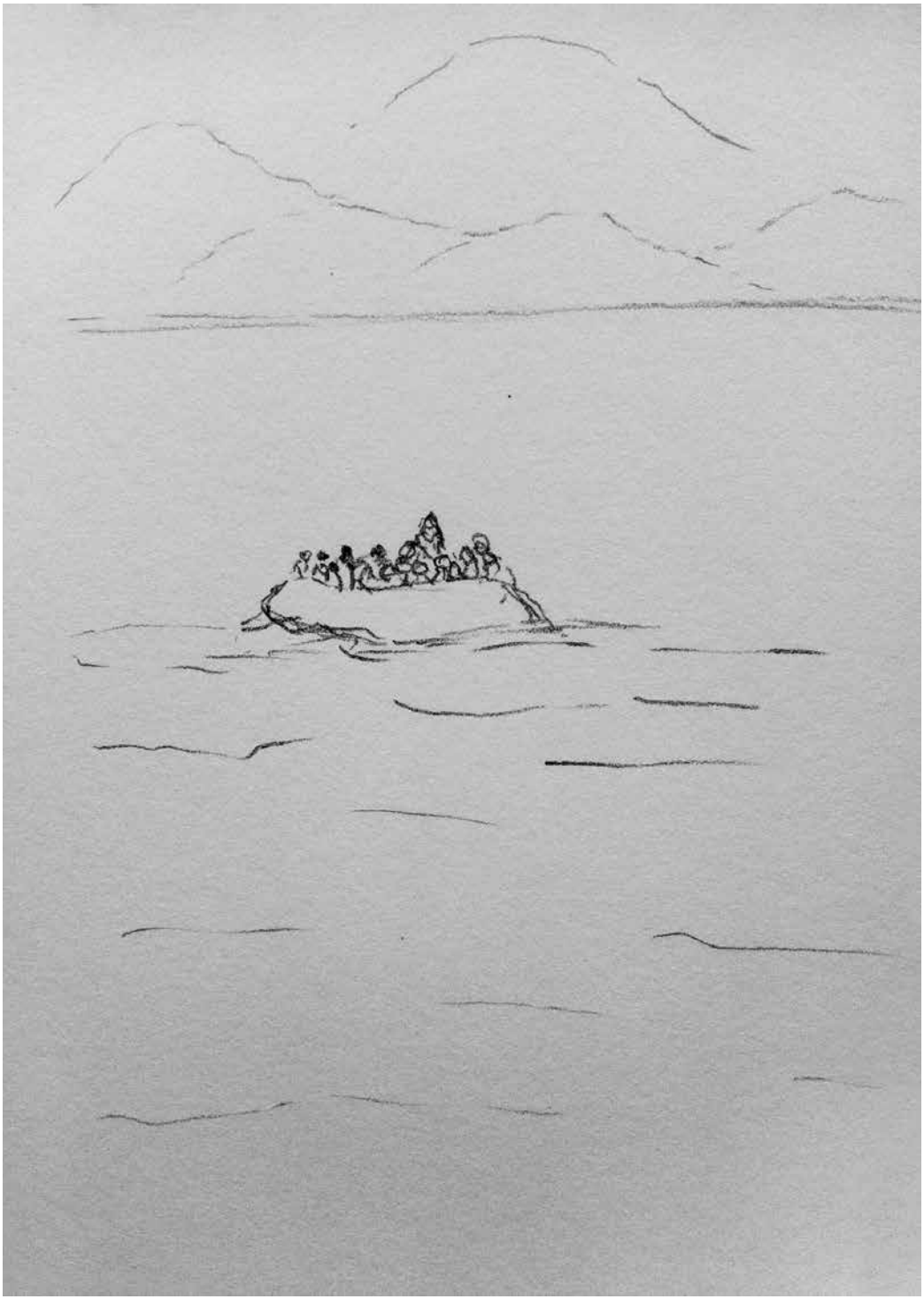

Jeg elsker mit land, som jeg elsker min mor

Af Mohammad Ahmadi, Afghanistan
Skrevet i samarbejde med skrivementor Karl H. Olsen

Jeg blev født i Afghanistan for ca. 21 år siden, men i Afghanistan bliver din fødselsdato ikke skrevet ned, så jeg ved ikke helt præcist, hvor gammel jeg er. Sammen med mine forældre, min yngre og min ældre søster boede jeg i en stor by. Min familie havde deres eget hus med have i midten af byen. Det var malet hvidt med en blå hoveddør, og i haven var der citrontræer, blomster og buske. Blomsterne var i alle mulige farver; rød, lyserød og mørkeblå. Vinstokke med grønne og blå druer voksede op ad murene, og inde i huset var væggene malet i en svag lyserød tone.

Mine forældre havde deres soveværelse, jeg havde mit eget værelse og mine søstre deltes om et rum. Derudover havde vi en dagligstue, et køkken og et badeværelse. Der var vævede tæpper på gulvene, da vi altid sad på gulvet, når vi spiste eller havde folk på besøg. Som alle andre huse i byen, var vores hus også omgivet af en mur, så kvinderne kunne gå ud i haven uden at blive set udefra. Det var min mor, som tog sig af familien, huset og haven. Ligesom de fleste andre afghanske kvinder havde hun ikke et arbejde. Vi havde også en kat, der boede i haven. Min far arbejdede for et vekselbureau.

Min fremtidsdrøm dengang var at blive forretningsmand. Jeg har den stadig. I Afghanistan rejser forretningsmænd til nabolandene for at købe ting, f.eks. biler, og så tager de varerne med tilbage og sælger dem. Jeg gik i en drengeskole i 12 år, og efter skoletid hjalp jeg min mor i huset eller med at købe ind. Derudover var jeg sammen med mine venner – enten hjemme hos os eller hos dem – og vi spillede fodbold og volleyball. Nogle sommeraftener samledes vi og gik med nogle af de andre drenge over til en privat fodboldbane tæt på moskéen.

Mine søstre gik på en pigeskole. Min ældste

søster er rigtig god til matematik og kemi, og hun vil gerne arbejde som lærer en dag, mens min yngste søster gerne vil læse til læge. Min far har altid sagt, at hun burde blive læge en dag og hjælpe andre mennesker.

Dette er blot nogle af mange minder fra min barndom.

Afghanistan – et land med problemer

Afghanistan er et fattigt land med store udfordringer. Der har været krig i årevis, og skoler og hospitaler er blevet bombet. Mange er meget trætte af regeringen. USA og Europa har doneret penge til vores præsident, Ashraf Ghani, til genopbygning af landet, men pengene kommer slet ikke folket til gavn. I stedet beholder han og hans familie pengene selv.

Han fortæller de europæiske statsoverhoveder, at krigen i Afghanistan er slut, og at det nu er sikkert for flygtningene at vende hjem igen, men selv har han sendt sin egen familie til USA. Hvorfor ville han gøre det, hvis det igen er sikkert at bo i Afghanistan? Han burde tilbringe en måned i Kunduz i det nordlige Afghanistan sammen med sin familie, og først derefter kunne han så med rette bede flygtningene om at vende hjem.

Vi har vort eget militær og politi, men de får ikke meget i løn og får heller ikke nogen ordentlig støtte af regeringen. Soldaterne får ikke nok at spise, og det er generelt meget farligt at være en del af militæret eller i politiet. Mange bliver dræbt inden for de første par år i tjenesten, og regeringen yder ikke nogen hjælp til de dræbtes familier bagefter.

Min familie kendte en anden familie, som havde fem børn, hvor manden, som var i militæret, blev dræbt under krigen. Herefter var hans kone alene om at forsørge de fem børn. Hun fik ingen hjælp fra regeringen, så min familie og andre familier måtte give dem noget mad en gang imellem. Alle naboerne gjorde, hvad de kunne, for at hjælpe dem.

Taleban, som er en politisk og religiøs bevægelse, har kontrol over dele af landet, mest ude i landsbyerne og på landet uden for de store byer. De kræver, at de fattige familier overlader deres drenge til at kæmpe for Taleban, med mindre at familierne betaler sig ud af det. Hvis drengene ikke er gamle nok, bliver de først sendt til en religiøs skole. Når de så bliver ca. 15 år gamle, bliver de indlemmet i Talebans milits. De får simpelthen at vide, at "Hvis ikke du er indstillet på at slå andre ihjel, så slår vi dig ihjel!".

Taleban bliver støttet af imamerne i landsbyerne. Ifølge Taleban er det ikke tilladt for piger at gå i skole. De udspørger og truer de mennesker, som ikke følger deres regler omkring bøn, at gå i moskéen, og som ikke overholder ramadanen. Generelt er befolkningen meget bange for dem.

For at skræmme folk udsender Taleban også YouTube-videoer, hvor man ser billeder og videooptagelser af amerikanske og europæ-

iske soldater, som de har dræbt. Det er bare modbydeligt. Jeg spørger mig selv, hvordan folk ville reagere, hvis de så deres bror eller far blive dræbt på YouTube. Eller hvad hvis deres mor eller søster så det? De ville kunne få et hjerteanfald og måske dø af det.

Der sker mange skræmmende ting i Afghanistan, og én begivenhed, der virkelig chokerede mig og gjorde mig vred, fandt sted i Kabul i marts 2015. Jeg så det på YouTube, og det blev også vist på tv over hele verden. En 27-årig kvinde ved navn Farkhunda kom op at skændes med en mand ved en moské. Han beskyldte hende for at have brændt koranen – noget, hun ikke havde gjort. Hun blev så dræbt af en gruppe mænd på gaden lige uden for moskéen. De slog, sparkede og stenede hende til døde, og politiet gjorde intet for at beskytte hende – de stod bare og lod mændene gøre det.

Det hele blev filmet på mobiltelefoner, fordi det foregik i hovedstaden, hvor folk generelt har mobiltelefoner. Bagefter ville regeringen have familien til at gå på tv og sige, at Farkhunda havde været psykisk syg. Lignende ting foregår hele tiden i Afghanistan, men de fleste er ikke klar over det.

Hvorfor bruger folk religion til at dræbe andre? Selv er jeg muslim, men folk skal have frihed til selv at vælge deres religion, uanset om man er muslim eller kristen. Dette er min mening, men den deles ikke af flertallet i Afghanistan.

Livet ændrer sig

Mit liv blev fuldstændig vendt på hovedet, da jeg var 18 år. Mine forældre forsvandt pludseligt, og noget forfærdeligt skete med dem. Vi havde mistet vores forældre. Jeg har ikke lyst til at fortælle om det, andet end at det selvfølgelig var noget af det værste, der kunne ske, for mine søstre og mig.

Det var min onkel (lad os bare kalde ham Said), som fortalte os, at vi havde mistet vores forældre. Vi blev meget kede af det – og også bange – for det er ikke sikkert for unge mennesker at leve på egen hånd i Afghanistan. Hvis ikke man har et mandligt overhoved i familien, kan man nemt blive offer for kriminelle. Du kan risikere, at de bryder ind i dit hus midt om natten for at stjæle dine ting, hvorefter de slår dig ihjel, fordi de er bange for, at du vil ringe efter politiet. Du kan også risikere, at de bortfører eller voldtager dine søstre.

Dette var baggrunden for, at Said tog os med til sin lille landsby, så vi kunne bo sammen med ham og hans familie. Da vi flyttede, solgte han vores hjem sammen med alt indboet, dog lige bortset de vævede tæpper. I Afghanistan er tæpper som disse meget værdifulde, så han tog dem med og lagde dem i sit eget hus.

Pengene fra hussalget tilhørte egentligt mig, men jeg fik dem aldrig. Mens mine forældre stadig levede, var der aldrig nogen problemer med Said, så jeg ved ikke, hvorfor han gjorde, som han gjorde, men jeg kunne intet stille op. Mine søstre og jeg havde kun taget lidt tøj med

hjemmefra, da vi stadig var fyldt med sorg over at have mistet vores forældre. Vi havde simpelthen ikke overskuddet til at tænke på at tage noget andet med.

Flugten fra Taleban

Vi boede hos Said og hans familie i to år. Jeg delte et værelse med mine søstre, og de blev derhjemme og hjalp Saids kone med husarbejdet. De forlod aldrig huset, bortset fra besøg på den lokale lægeklinik. Dette er ganske normalt for kvinder, som bor i en landsby. Det er kun mænd, som har lov til at forlade huset.

I Afghanistan bliver drenge ofte sendt på en religiøs skole af deres familier for at studere koranen. Said sendte mig til en religiøs kostskole 100 km væk, men efter at jeg havde studeret koranen i to måneder, kom det pakistanske Taleban og krævede, at jeg og de andre elever tog med dem for at kæmpe mod de amerikanske og europæiske militære styrker. Vi skulle bekæmpe og dræbe de kristne – Taleban anerkender ikke kristendommen.

Det var dråben; jeg ville aldrig være i stand til at dræbe et andet menneske – specielt ikke efter at jeg mistede mine forældre, og oplevede hvor forfærdeligt det var. Andre mennesker skulle ikke lide ligesom mine søstre og jeg havde gjort – aldrig! Men jeg stod i et alvorligt dilemma; Enten blev jeg og samarbejdede med Taleban, hvilket jeg absolut ikke havde lyst til, eller også kunne jeg prøve at flygte, men risikere at blive slået ihjel. Jeg besluttede, at jeg simpelthen måtte slippe ud af Talebans kløer.

Hver aften gik jeg og mine klassekammerater over i moskéen for at bede. Én af de aftener forlod jeg moskéen, mens de andre fortsatte bønnen. Jeg gik bare ud i nattemørket uden at vide, hvor jeg skulle gå hen. Efter tre-fire timers vandring nåede jeg til en lille landsby. Der er ikke nogen offentlige transportmidler i Afghanistan, så jeg standsede ved en restaurant og spurgte, om der var nogen, som kunne give mig et lift tilbage til Saids hus.

Flugten

Da jeg nåede hjem, blev Said meget vred over, at jeg havde forladt den religiøse skole og Taleban. Sammen med to andre mænd overfaldt og bankede han mig, og derefter lukkede de mig inde i et rum. Samme aften, mens Said var i moskéen, låste mine søstre døren op for mig, og vi besluttede, at vi var nødt til at flygte; vi var ikke længere sikre i Saids hjem. Saids familie sad og så tv i et andet rum, så de lagde ikke mærke til, at vi forlod huset.

Vi tog kun lidt tøj med os og hyrede en taxa, som kørte os hen til min morbror (som vi kan kalde Abdul). Vi bad ham om at hjælpe os, men han var bange for, at Said ville hævne sig på os alle, hvis han lod os bo dér. Han rådede os i stedet til at flygte ud af landet, da det ville være for farligt at blive. Jeg kunne blive slået ihjel, fordi jeg var flygtet fra Taleban, og i øvrigt havde vi ikke nogen til at beskytte os, nu hvor vores forældre var døde.

Det var efteråret, 2015. Abdul hjalp os med at finde en menneskesmugler i Kabul. Han gav

mig nogle penge fra min fars forretning og betalte menneskesmugleren for at få mig og mine to søstre transporteret ud af landet.

En aften overnattede vi i et hus lige uden for en landsby nær grænsen mellem Afghanistan, Iran og Pakistan. Bygningen havde ét stort rum, hvor kvinderne sov, og så var der en have med en mur hele vejen rundt om. Derude sov alle os mænd. Midt om natten kravlede folk fra Taleban over muren og tvang alle mændene til at recitere bønner fra koranen.

Vi blev stillet op på en række, og hvis der var nogen, som ikke kunne fremsige bønnerne korrekt, blev de skudt. Nogle af dem, der stod ved siden af mig, blev dræbt. Inde i huset kunne mine søstre høre alt, hvad der skete. Jeg var så bange, og det er noget, jeg aldrig nogensinde vil glemme.

Vi fortsatte vores flugt gennem Iran og Tyrkiet, og nye menneskesmuglere hjalp os i hvert land. Det var ikke muligt at blive boende i Tyrkiet, da de sendte flygtninge tilbage til deres hjemland, så vi tre, og omkring 50 andre, krydsede havet til Grækenland i en lille, oppustelig båd. På den videre færd gennem Grækenland rejste vi uden hjælp fra menneskesmuglere.

Vi nåede gennem mange andre lande efter opholdet i en Røde Kors lejr i Grækenland, men det var først, da vi kom til Danmark, at de tog vores fingeraftryk. Det danske politi var meget venligt. De smilede og sagde "Velkommen til Danmark". Det var d. 16. november 2015, og i bus blev vi først kørt til Asylcenter Sandholm. Derefter boede vi i Auderød og endelig i Haderslev. Jeg troede, at vi kun skulle vente en måneds tid i asylcentret, førend vi fik asyl, men nu har vi ventet i over et år.

En flygtning er også et menneske

På rejsen mod Danmark var jeg i Hamborg i nogle dage, hvor jeg boede sammen med andre flygtninge. Én af dagene stod vi i en lang kø i silende regnvejr for at få noget mad, og så råbte en af sikkerhedsfolkene pludselig: "Hvorfor er I kommet hertil? I tager jo bare vores job fra os. Tag tilbage til jeres eget land."

Det gjorde mig rasende. Vi er ikke dyr. Hvis du møder en flygtning, skal du ikke blive bange – vi er ganske almindelige mennesker, ligesom dig. Hvorfor tror du egentlig, at vi er kommet til dit land? Det er fordi, vi har store udfordringer og problemer i vores hjemlande. Hvis de ikke fandtes, ville vi heller ikke flygte – det ville der ikke være nogen grund til.

Jeg elsker mit fødeland, ligesom jeg elsker min mor. Det land, hvor jeg er født, hvor jeg kender sproget, kulturen og menneskene, og hvor jeg har mine venner. Hvorfor i alverden skulle vi forlade vor hjemstavn, hvis ikke vi blev tvunget til det? Når konflikterne i mit land bliver løst, så flytter jeg tilbage for at bo der igen, men lige nu kan jeg ikke – mit liv ville være i fare.

Mit største håb nu er derfor, at mine søstre og jeg får asyl i Danmark. Alt, hvad jeg ønsker, er at have et normalt og fredfyldt liv. Jeg vil lære dansk, så jeg kan få mig en uddannelse og et arbejde, men lige nu er det vigtigste, at jeg er i sikkerhed hér i Danmark.

Illustrationen til denne fortælling er tegnet af Karl H. Olsen.

Drømmetræet

Af Ahmed Rahim, Syrien
Skrevet i samarbejde med skrivementor Thea Karoline Marx

Ude foran min højskole står der et træ. Jeg ved ikke helt, hvilken slags træ det er, men det er nok et meget almindeligt, dansk træ. Det er ikke vildt stort eller vildt flot, men det er nu heller ikke grimt. Meget almindeligt og med mange grene.

En af de første dage på højskolen fik vi hver et stykke papir, hvorpå vi skulle skrive, hvad vores drøm var. Så skulle vi hænge drømmen på træet, så det ville blive fyldt med drømme.

Drømme er lige så forskellige, som vi er. Prøv at se på vores hænder. De har forskellige farver og størrelser, men de er stadig hænder og de ligner hinanden – ligesom mennesker. Vi drømmer alle, men vore drømme er ikke de samme.

På hver gren hænger der en drøm fra en elev, og hvis man leder længe nok, vil man også finde min drøm – med mindre at den er blæst væk, for det blæser meget i Danmark.

Der var engang

Alle ved, at der er krig i Syrien. Alle har set og hørt om det i medierne. Alle kender historien. Det er det samme med flugten. Alle kender til historien om, hvordan vi flygtede over Middelhavet.

Jeg er fra Syrien, og jeg er født og opvokset i Aleppo, som var en stor, smuk by med fem millioner indbyggere. Der bor lige så mange i Aleppo, som der gør i hele Danmark. Der var alt, hvad du behøvede, i Aleppo. Vi kunne komme gratis i skole og gratis til læge, ligesom i Danmark, men alt var meget billigere. Jeg gik i skole indtil 7. klasse, og derefter begyndte jeg at arbejde med autolakering på et værksted, hvor min far også engang arbejdede. Jeg boede sammen med min far, min mor, mine to brødre og min søster i en lejlighed i centrum af Aleppo. Jeg har en stor familie, og familien betyder meget i Syrien.

Vi besøgte ofte vores familiemedlemmer, både til hverdag og i weekenderne. Vi havde det rigtig godt, og jeg elskede mit land, men det hele ændrede sig, da krigen begyndte. Den havde en drastisk indvirkning på vores tilværelse. Elektricitetsforsyningen blev dårligere, bygninger blev ødelagt og vi manglede vand og mad – og krigen betød også tab af menneskeliv. Jeg mistede min mormor og moster, da deres hus blev sprængt i luften af en bombe. Jeg tænkte ofte, "Hvorfor krig? Hvordan er dette dog sket?". Syrien var et meget smukt land, og vi havde mange muligheder, så derfor forstod jeg ikke, hvorfor krigen var brudt ud. Jeg forstår det stadigvæk ikke den dag i dag.

Jeg boede yderligere to år i Aleppo. En dag sprang en bombe foran værkstedet, og af sikkerhedsmæssige årsager blev jeg nødt til at stoppe med at arbejde. Mens jeg stadig arbejdede, skulle jeg tage en genvej derhen, så jeg ikke blev opdaget af soldater eller politiet, for når man er en mand over 19 år i Syrien, skal man være soldat. Jeg havde ikke lyst til at blive soldat. Jeg ville ikke tage et andets menneskes liv, og jeg ville heller ikke miste mit eget, men vigtigst af alt, så skulle min familie ikke genopleve den samme sorg, som da min storebror, Muhammed, døde som soldat i krigen. Frygten for at miste endnu et barn var årsagen til, at mine forældre tog en beslutning om, at vi alle skulle flygte til Tyrkiet, så vi kunne leve i sikkerhed. Jeg flygtede sammen med mine forældre og mine søskende, og vi boede dér i tre år.

Gennem medierne og folk omkring mig hørte jeg, at Europa er et godt sted at bo, hvor man kan få sig et job, tjene nogle penge og leve i fred. Selvom vi var i sikkerhed i Tyrkiet, så havde jeg ikke mulighed for at udleve min drøm og leve det liv, jeg ønskede, og derfor besluttede jeg mig for at flygte til Europa.

Vi havde alle hørt om den farefulde rejse over Middelhavet, og derfor faldt det ikke i god jord hos min familie, da jeg fortalte dem om mine planer. På trods af min families, og især min mors, bekymring for, hvad der skulle ske mig, besluttede jeg mig for at flygte sammen med min onkel og min fætter i håbet om en bedre fremtid end den, vi havde udsigt til i Tyrkiet.

Over Middelhavet

Det var en meget barsk tur. Undervejs til Libyen mødte vi mange menneskesmuglere og var sammen med mange andre flygtninge, som havde de samme håb og drømme som os. Vi mistede mange penge, og tit vidste jeg ikke, om jeg ville overleve. Den begivenhed, som står skarpest i min erindring, er den nat, hvor vi skulle sejle fra Libyen mod Italien og krydse Middelhavet. Sammen med mange andre flygtninge skulle vi vandre om natten, fordi politiet ikke måtte opdage os. Hvis de fandt os, ville vi blive sendt tilbage til Syrien, og jeg ville jo ikke tilbage dér, hvor der var krig.

Vi ankom til en strand, og vi var omkring 400 mennesker, som skulle sejle med et gammelt skib til Italien. Min onkel, fætter og jeg var på

øverste dæk på skibet, og det var heldigt for os. Vi sejlede i to dage, og da vi var nået til det italienske territorialfarvand, sejlede den italienske kystvagt os i møde fulgt af fire andre skibe. Muligheden for at disse skibe kunne bringe os i sikkerhed, gjorde os desperate, og panikken kom krybende i takt med, at vi forsøgte at nå over til skibene.

Vi løb frem og tilbage på dækket, men skibet kunne ikke holde til det, så det kæntrede, og vi røg alle i vandet. Alt var mørkt, og vandet var meget koldt, men jeg havde heldigvis lært at svømme. Det eneste, jeg havde taget med fra Syrien, var et hukommelseskort til min telefon. Da jeg røg i vandet, faldt det ud af min lomme, og havet tog mine minder. Indeni bad jeg til min mor om at tilgive mig for, at jeg havde forladt familien. Jeg ved ikke, om hun hørte mig, men i dag har vi snakket om det hele, og hun har tilgivet mig.

Jeg lå nok i vandet i en times tid, inden kystvagten nåede mig. Følelsen af lettelse var overvældende, for nu var jeg i sikkerhed. Vi sejlede endnu en dags tid, før vi endelig nåede frem til Italien. Jeg var stadig fyldt af glæde og lettelse over, at jeg havde overlevet turen. Mit håb og min drøm om at komme til Europa var gået i opfyldelse, men glæden over det blev mindre, da jeg fandt ud af, at det ikke var tilfældet for alle dem, der var på vores skib. Efter skibet kæntrede, druknede over 200 mennesker. De fleste af dem opholdt sig på det nederste dæk. Jeg forsøger ikke at tænke for meget over det i dag, for det gør ondt at tænke på.

Jeg ville gerne til Milano, hvor min anden onkel bor, så min fætter, onkel og jeg tog bussen derhen, og jeg blev der i en måned. Men jeg ville videre og finde et land, som jeg kunne slå mig ned i, da jeg ikke følte mig hjemme i Italien. Fra andre flygtninge og fra min onkel i Milano havde jeg hørt meget om Danmark og danskerne, som skulle være verdens lykkeligste folkefærd. Jeg besluttede mig derfor for at søge lykken i Danmark. Jeg sagde farvel til mine to onkler og min fætter og fløj til København.

Mødet med Danmark

Den første dansker, jeg mødte, var en politimand. Jeg var ankommet til lufthavnen uden penge, uden at kunne sproget og uden at vide, hvad jeg nu skulle gøre. Jeg gik rundt og rundt i lufthavnen, men så mødte jeg politimanden. Politiet er meget anderledes i Danmark, end de er i Syrien. Han behandlede mig ordentligt og var venlig, og så ville han gerne hjælpe mig uden at modtage bestikkelse. Vi brugte primært krops- og tegnsprog som kommunikation, for ellers kunne vi ikke forstå hinanden.

Han kørte mig til Sandholmlejren, og dér var jeg en måneds tid sammen med alle de andre asylansøgere, mens jeg ventede på afgørelsen i min asylsag. Jeg var så heldig at få asyl, hvorefter jeg flyttede til Ry, hvor jeg boede sammen med andre flygtninge.

Jeg vil gerne arbejde

Da jeg kun har en 7. klasses eksamen, fik jeg at vide, at det er svært at finde et job, når man

ikke kan dansk. Mens jeg boede i Ry, tilbød kommunen, at jeg kunne komme i praktik på en fabrik, hvor jeg skulle pakke kasser. Det sagde jeg ja til, både for at blive integreret og for at vise, at jeg gerne ville det danske samfund. Jeg vil ikke være afhængig af kontanthjælp, fordi jeg synes, at folk skal arbejde, hvis de har muligheden for det. Nogle flygtninge er med til at skabe et negativt billede af os; at vi ikke vil arbejde, ikke vil lære sproget, og at vi rejser til Danmark for at få sociale ydelser. Dét syn vil jeg gerne lave om på, fordi størstedelen af flygtningene vil gerne integreres.

Jeg var i praktik i tre måneder på fabrikken, hvor jeg skulle pakke chokolade og shampoo i kasser. Jeg var også i praktik for at lære dansk, men vi talte ikke sammen på arbejdet. Min socialrådgiver spurgte mig, om jeg lærte noget dansk. "Nej, jeg pakker kasser", svarede jeg, så jeg kommer nok ikke til at pakke kasser igen. Jeg skal tage mig en rigtig uddannelse på et tidspunkt, fordi det åbenbart ikke er nok med en 7. klasses eksamen her i landet. Jeg vil gerne forsætte med at arbejde med biler, som jeg gjorde i Syrien, for det kan jeg lide, og det er jeg god til.

Som at blive født på ny

Da jeg kom til Danmark, oplevede jeg en stor kulturforskel. Det gør jeg stadigvæk. Det var derfor, at jeg blev rigtig glad for, at min socialrådgiver hjalp mig med at komme på højskole i Silkeborg. Dér startede jeg i august 2016 sammen med 100 andre unge, deriblandt mange danskere og får på den måde den danske kultur helt ind under huden.

Det er svært at lære en ny kultur at kende, og det er især svært at blive en del af den. Hvis jeg var kommet til Danmark, da jeg var lille, så ville jeg være fuldblodsdansker nu. Det er anderledes, når man er født i et andet land med en hel anden kultur og andre traditioner og skal tilpasse sig noget nyt. Det er som at blive født på ny.

Jeg glædede mig til at finde ud af, hvordan man skal omgås mennesker hér i Danmark, og hvordan man opfører sig som dansker, og det har jeg lært hér på højskolen. Jeg ved nu, hvornår jeg skal grine af ting, der bliver sagt, og hvornår jeg ikke skal, for ellers kan man komme til at træde folk over tæerne. Jeg lægger også meget mærke til, hvad der er uhøfligt at gøre, og så gør jeg ikke de ting – og hvis man har en aftale, så skal man komme til tiden. Det fandt jeg ret hurtigt ud af, for hvis ikke jeg kommer til tiden, så bliver folk sure.

Hjælpsomheden er også anderledes i Danmark i forhold til Syrien, hvor hjælpsomheden er større. I Syrien hjalp vi hinanden meget; hvis nogen fx bad om en cigaret eller et stykke chokolade, så hjalp man med det, hvis vi havde mulighed for det. I Danmark har man svært ved at hjælpe fremmede. Jeg kan ikke bare gå hen til én på gaden og spørge efter noget – det ville virke mærkeligt. Højskolen er derfor en god mulighed for at lære alle disse ting og forstå de mange kulturforskelle. Det er meget bedre end at pakke kasser.

Drømmetræet

I Syrien tror de fleste på Gud. Vi tror på, at Gud tager vare på, hvad der skal ske i ens fremtid, på både godt og ondt. Da jeg var omkring 15 år, drømte jeg om at få et kørekort, købe en bil, få mit eget værksted, købe et hus, blive gift og få en familie. Men den drøm og alle andres syreres drømme blev blæst væk i det øjeblik, krigen brød ud. Jeg har stadig de samme drømme i dag, men det er dyrt at købe en bil og et hus i Danmark, så måske går de aldrig i opfyldelse. Men livet går videre, og nogle gange går det godt, og andre gange går det ikke så godt. Nogle drømme går i opfyldelse, og andre gør ikke.

Jeg ved ikke, hvad fremtiden bringer, og jeg ved ikke, hvad der sker om et, to eller tre år, men jeg ved, hvad mit store håb er; Jeg drømmer om fred i Syrien. Den drøm skrev jeg på en seddel, som blev hængt op på et træ blandt 100 andre drømme. Den blafrer i vinden, hvis den hænger der endnu. Jeg har ikke kigget efter, men det håber jeg, at den gør. Hvis der kommer fred i Syrien, så tager jeg tilbage og genopbygger mit land. Så starter vi alle på en frisk.

Men indtil da har jeg en anden drøm. Jeg vil tage mig en uddannelse på Teknisk Skole, så jeg kan arbejde som autolakerer i Danmark og tjene nogle penge. Når jeg har tjent nok penge, kan jeg få et dansk kørekort og måske købe mig en bil. Og et hus. Og i huset kan min familie måske bo. Uanset hvad, så håber jeg ikke, at mine drømme bliver blæst væk denne gang.

Fotografiet til denne fortælling er taget af Silkeborg Højskole.

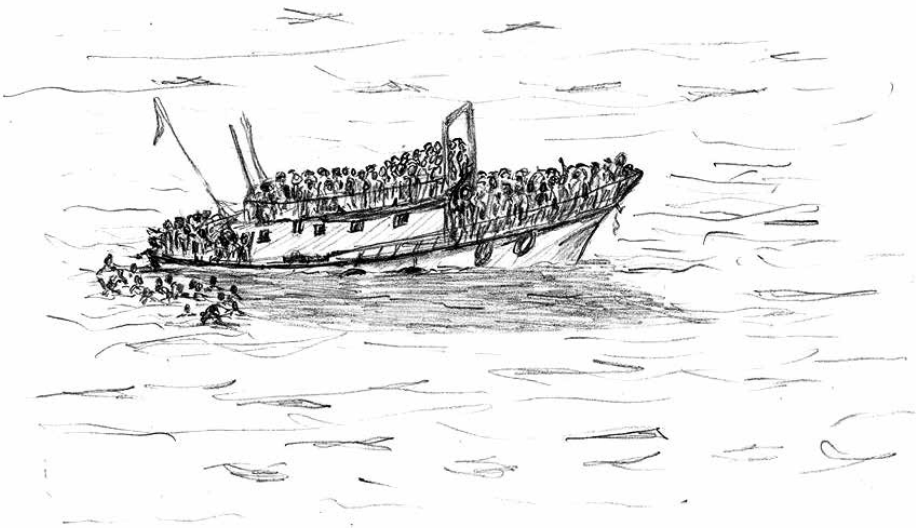

Videre, videre, videre

Af en 18-årig dreng, Syrien
Skrevet i samarbejde med skrivementor Trine Nørgaard Pedersen

Islamisk Stat kom til min hjemby, Raqqa, i 2013. Jeg har ikke lyst til at gå i detaljer, men I har sikkert læst om dem, og set i nyhederne, hvad de gør. Hvad min familie oplevede, var ikke meget anderledes, end hvad nyhederne fortæller jer. Jeg har to ældre brødre, to yngre søstre samt min mor og far. Jeg er selv den yngste dreng i familien. Da vi forlod Syrien, var jeg 15 år gammel.

Vi flygtede sammen til Libanon for at komme i sikkerhed, men vi kunne ikke se, hvordan vi kunne begynde et nyt liv dér. Man kunne ikke uddanne sig eller arbejde. Tiden stod stille i de to år, vi var i Libanon. Jeg vidste, at vi var nødt til at tage et andet sted hen.

Inden jeg bliver 18

Min familie havde ønsket at komme til Danmark, lige siden vi forlod Syrien, fordi vi har familie dér. Min ene storebror var taget af sted før os og var nået frem til Danmark. Han fortalte, at turen var for hård og farlig for hele vores familie. Jeg vidste, at hvis jeg tog alene i forvejen, kunne jeg få familiesammenføring, så mine søstre og forældre kunne komme i sikkerhed hos mig. På det tidspunkt var jeg tæt på at være 18 år gammel, og jeg var klar over, at det hele ville blive meget sværere, efter jeg fyldte 18. Der er mange flere regler for flygtninge, når de er over 18 år, end når de er under, så jeg blev nødt til at prøve at flygte, mens jeg stadig var 17.

Jeg fik overtalt min far til at købe mig en flybillet til Tyrkiet, men det var en svær beslutning for os begge. Inden vi sagde farvel, gav han mig familiens sidste penge. Først én time før flyet afgik, fortalte jeg min mor, at jeg skulle afsted, for hvis hun havde vidst det i forvejen, ville hun have prøvet at stoppe mig. Jeg glemmer aldrig, hvor vred hun blev. Hun græd, men hun vidste godt, at jeg ikke ville ombestemme mig. Der var en meget lille chance for,

at jeg ville nå frem til Danmark, men jeg gjorde det jo også for dem. Min familie og jeg skulle videre med vores liv. Hun holdt om mig, og sagde at jeg skulle passe godt på mig selv.

Det røde lys

Den 9. september 2015 steg jeg alene ombord på et fly, der skulle tage mig fra Libanon til Izmir i Tyrkiet. Jeg efterlod mine to yngre søstre, min ene storebror, og mine forældre i Libanon. Jeg gjorde det ikke for penge, arbejde eller uddannelse. Det var for at give min familie en chance for en skønne dag at få et ordentligt liv. Da jeg gik ud af lufthavnen i Izmir, stod der en mand, som sagde, at han kunne hjælpe mig. Måske var det nemt at se, at jeg var flygtning. Han sagde, han havde en båd, så jeg tænkte, at han måske var sømand.

De satte mig i en bil og kørte mig ud til en skov. Det var omkring midnat, da jeg nåede derud. Jeg var omgivet af andre flygtninge, som også håbede at komme til Europa. Der var flere mænd med våben, og de sigtede på os. Når jeg tænker tilbage på det, ved jeg ikke, hvordan jeg kunne være så fattet. Jeg vidste bare, at det var for sent at vende om.

Båden, vi skulle sejle med, var lavet af plastic, og den kunne måske bære 40 mennesker, men der var mere end 70. Mændene bad os smide alle vores tasker. De skulle ikke selv med os, men de gav os redningsveste og fortalte os, at vi skulle sejle mod det røde lys ude over vandet, og så ville vi nå Grækenland. Det ville kun tage en halv time. Der var ikke nogen af os, der kunne styre båden, men vi begav os afsted. Jeg husker, at jeg tænkte på min mor og på døden; måske havde jeg hørt min mors stemme for sidste gang. Ville hun nogensinde finde ud, hvad der var blevet af mig?

Månen skinnede på de høje bølger, og vi stirrede i stilhed på det mørke dyb, der omgav os. Frygten krøb op i mig. Jeg kunne ikke svømme, og jeg var aldrig gået længere ud end til navlen; nu var jeg midt på det store hav. Vi sejlede i lang tid – jeg tror, det var tæt på to timer. Da vi kunne se land i måneskæret, ramte båden pludselig en sten under vandet. Den sprang læk, og vi røg alle sammen over bord. Jeg prøvede at svømme, men min redningsvest var for tung. Mørket opslugte mig, og jeg tænkte, at det her var enden på mit liv.

Derefter er min hukommelse tåget, og jeg ved ikke helt, hvordan jeg nåede i land, men jeg kan huske, at jeg pludselig var fri af vesten. Jeg plaskede, sparkede, kravlede og hev efter vejret. I et stykke tid lå jeg bare i vandkanten. Der var ikke noget rødt lys, som mændene havde sagt, men vi var heller ikke længere i Tyrkiet. Det var Grækenland, fandt vi ud af, og for mig var det et skridt tættere på Danmark.

Ikke alene

Vi var helt alene på stranden, og det var iskoldt og blæsende. Vi gik sammen op over klipperne og gennem skoven, mens vi snublede, rev os på buske og hjalp hinanden videre. Da vi kom ud på den anden side af skoven fandt vi en stor vej, som vi fulgte. Pludselig

kom en flok mænd med pistoler løbende imod os, og de råbte en masse på engelsk; det var politiet. Jeg var bange, men jeg kunne ikke gøre andet end at følge med. De tog os med til en politistation, hvor vi overnattede uden at vide, hvad der derefter skulle ske. Dagen efter blev vi sejlet videre til et andet sted i Grækenland. Det var alt sammen ukendt for mig, og jeg havde ingen fornemmelse af, hvor vi var.

Da folk forlod skibet, stoppede politiet mig. Når man er under 18, må man ikke rejse videre alene, og de kunne se, at jeg var ung og alene. Jeg gik i panik, fordi jeg vidste, at de kunne tvinge mig til at blive i Grækenland. Sveden løb ned af min pande, og jeg hev efter vejret. Jeg skulle jo videre til Danmark. Jeg prøvede at forklare dem, at min familie var hér. Det hele var en fejl. Min familie var bare gået på toilettet, og jeg havde mistet dem i mængden. De troede ikke på mig, men jeg begyndte at råbe højt på min familie.

Pludselig trådte en ældre mand ud af mængden. Jeg havde mødt ham på sejlturen, og vi havde kort snakket sammen. Han var alene ligesom mig. Han forklarede politiet, at jeg var hans nevø, og at vi var blevet væk fra hinanden. Uanset, hvor meget politibetjentene rystede på hovedet, gav den ældre mand ikke op. Efter et stykke tid fik han dem overtalt. De gav os et papir, der gjorde, at vi kunne rejse videre sammen.

Jeg begyndte at gå mod Ungarn sammen med floden af mennesker og den ældre mand, der reddede mig. Vi var flere tusinder, der gik sammen, og efter et stykke tid forsvandt den ældre mand i menneskehavet, og jeg har ikke set ham siden. Jeg tog fat i nogle af de andre flygtningefamilier, og spurgte om de ville hjælpe mig ved at sige, at jeg var deres barn, så jeg ikke blev stoppet af politiet igen. Hver gang jeg fandt en familie, som sagde ja, mistede jeg dem i mængden igen.

Jeg kan ikke stoppe her

Jeg gik i syv dage, før jeg nåede frem til den ungarske grænse. Jeg havde ikke noget mad med, men jeg mødte folk fra Røde Kors og andre på vejen, som gav mig frugt og vand. Grønthandlere og restauranter uddelte også mad, når vi kom forbi. Det er farligt at være en ung mand, der er alene. Jeg prøvede hele tiden at holde mig tæt på grupper af andre mennesker.

Den ungarske grænse var omringet af et kæmpe hegn, og de lod ikke nogen komme igennem. Jeg sov på den kolde jord i fire nætter, og jeg havde kun vand og æbler fra et gammelt æbletræ. Udmattelsen overmandede mig langsomt. Håbet om at komme til Danmark og gense den del af min familie, som boede der, var ved at svinde, men jeg kunne heller ikke vende om.

På fjerdedagen kom der en masse busser, som kørte folk videre til Kroatien. Jeg var for træt til at blive ved grænsen, så jeg steg på en bus. Lyden af motorens rumlen og det smalle sæde gav mig en kort, men velkommen, pause. På flugten mod Danmark rejste jeg både med

bus, tog og vandrede. Jeg har set utallige veje bugte sig foran mig, og jeg har fortsat, selvom mine fødder for længst var blevet følelsesløse.

Når jeg var heldig, fik jeg muligheden for at købe en busbillet eller købe mig til et lift af en af de lokale. På min vej mødte jeg mange udfordringer, krydsede mange grænser, og politiet stoppede mig igen og igen. Hver gang fandt jeg en måde at komme videre på. Mine tanker kredsede kun om, hvordan jeg – skridt for skridt – kunne komme nærmere mit mål, Danmark.

Jeg ankom til den østrigske grænse en sen aftentime. Der var flere tusinde mennesker, der prøvede at komme over grænsen. Jeg fulgte strømmen, men var ved at blive mast, så jeg måtte vende om. Folk slog og skubbede hinanden i et forsøg på at komme frem. Tårerne begyndte at trille ned ad mit ansigt; det kunne ikke stoppe her.

Der stod noget grænsepoliti, som holdt øje med mængden. Jeg ved ikke, hvor mit mod kom fra, men jeg gik hen til dem og sagde på engelsk, at min familie var på den anden side af grænsen. Mit engelske var ikke særlig godt, men jeg havde lært nok i skolen til at kunne forklare dem min situation. Jeg pegede på en lille dreng og en mand, der næsten var på den anden side, og sagde at det var min bror. Jeg blev ved med at pege, mens jeg bad dem om hjælp. De kiggede først på hinanden og så tilbage på mig, og så løftede de mig op og bar mig over på den anden side af grænsebommen.

Derfra fortsatte jeg med bus til Wien, hvor jeg købte en togbillet til Berlin. Jeg var løbet tør for penge, men nogle af de flygtninge, jeg rejste med, gav mig nogle af deres, så jeg kunne komme videre.

Da jeg stod af toget i Berlin, ventede politiet på perronen. De tog mig med til et sted, hvor de registrerede mig. De tog mine fingeraftryk og gav mig et stykke papir, der ville gøre mig til asylansøger i Tyskland, hvis jeg underskrev det. Men jeg ville ikke skrive under, så jeg rev det i stykker. De lavede så et nyt dokument, men jeg rev det i stykker igen. Bordet var efterhånden dækket af hvide papirstumper. Når nu jeg ikke kunne bruge mine ord, var det den eneste måde, hvorpå jeg kunne få dem til at forstå, at jeg skulle videre. Jeg kunne ikke blive dér.

Til sidst gav de op. Måske fordi de allerede havde travlt, eller fordi jeg virkede så stædig. Da jeg gik derfra, så jeg en pige med hijab på gaden. Jeg tænkte, at hun måske talte arabisk, så jeg forsøgte at kontakte hende. Jeg fortalte, at jeg var fra Syrien, og at jeg var på vej til Danmark. Hun kunne godt tale arabisk og ville meget gerne hjælpe mig. Hun fulgte mig tilbage til Berlins hovedbanegård, hvor hun gav mig penge til en togbillet til København. Jeg takkede hende mange gange. Uden hendes venlighed var jeg måske ikke kommet videre.

I toget på vej til København ringede jeg til min onkel i Danmark for at fortælle, at jeg var på vej. Jeg ankom til Københavns Hovedbanegård d. 24. september, hvor min onkel

og mine to fætre tog imod. Jeg var så glad for at se dem; det var helt uvirkeligt. På den lange vej hertil var jeg så tit faret vild, var blevet stoppet så mange gange og var løbet tør for penge, at jeg for længst havde mistet håbet om at nå frem. Så jeg kunne slet ikke tro, at jeg nu endelig var fremme.

Hvordan kommer jeg videre?

Nu har jeg været i Danmark i lidt over et år. Jeg har fået min opholdstilladelse og deler en lejlighed med nogle andre flygtninge i København. Lejligheden ligger ikke langt fra, hvor min onkel, mine fætre og mine brødre bor. Jeg er så glad for, at jeg er blevet genforenet med mine storebrødre. Den ene kom til Danmark før mig, og den anden nåede frem et stykke tid efter, jeg var kommet.

Jeg tænker tit på de mennesker, der stadig kæmper for at nå frem, og hvor heldig jeg trods alt har været. Alligevel er det svært at tilpasse sig livet i Danmark, efter at man har været på flugt så længe. Jeg er taknemmelig for at være i sikkerhed, men mine tanker er stadig hos mine forældre og søstre, der er i Libanon. Hver dag mærker jeg et kæmpe savn. Jeg har søgt om familiesammenføring, men sagen tager lang tid; der er gået over et år nu. Det er svært at være glad, når de ikke er her. Hvordan skal jeg kunne leve uden dem? Selv det at fokusere på min skole kan være vanskeligt, fordi sagen hele tiden er i mine tanker.

Jeg er begyndt at lære dansk, og det går hurtigt fremad med hjælp fra mine fætre. Min drøm er at starte i 9. klasse og blive ingeniør en dag. Det er dog svært at se fremad, når jeg kun kan tænke på dem i min familie, som jeg ikke fik med til Danmark. Sikkerhed, penge og uddannelse kan ikke fjerne det savn. Jeg ved ikke, hvordan jeg skal komme videre uden dem.

Illustrationen til denne fortælling er tegnet af Carl-Christian Helmer Pedersen.

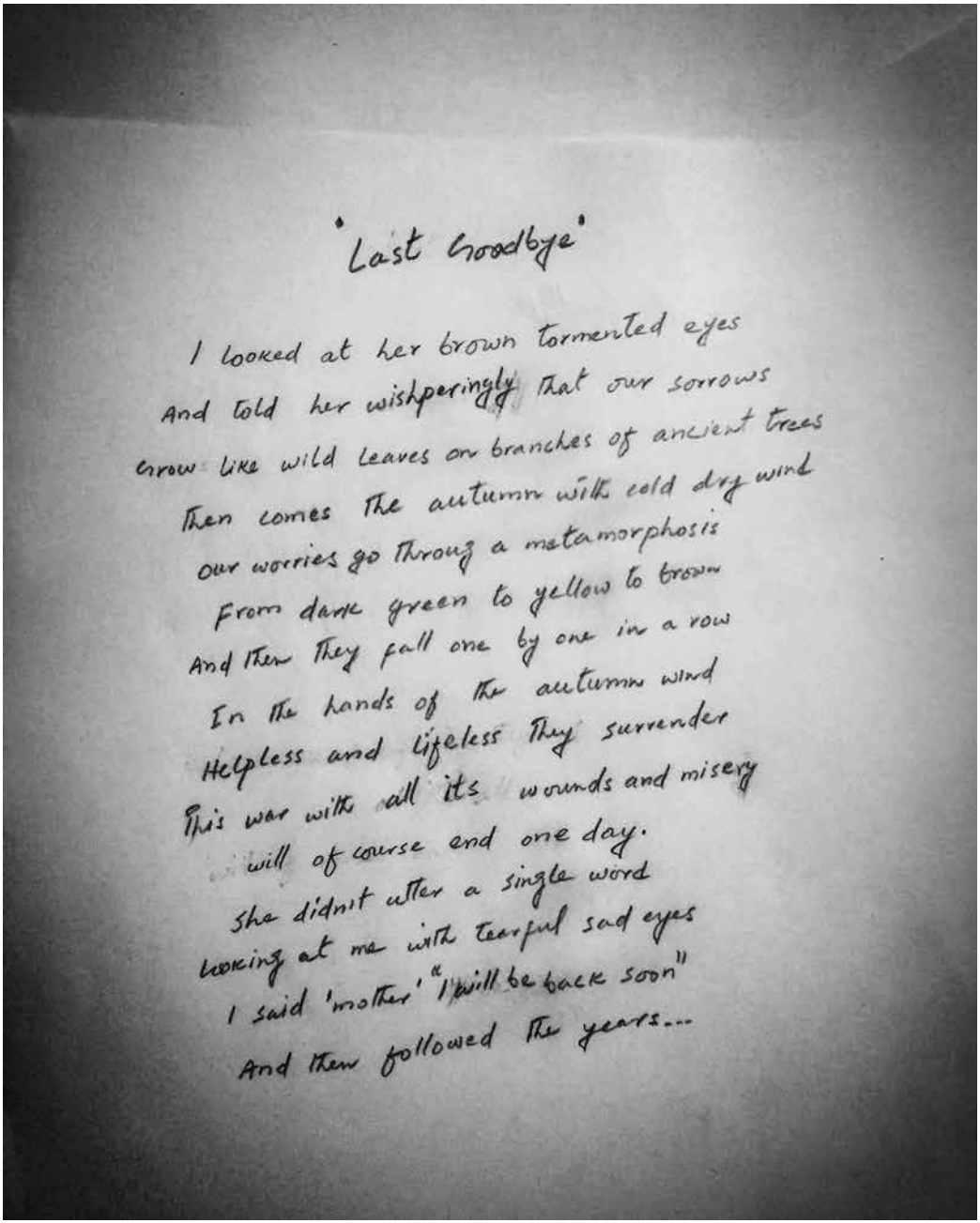
'Last Goodbye'

I looked at her brown tormented eyes
And told her wishperingly that our sorrows
Grow like wild leaves on branches of ancient trees
Then comes the autumn with cold dry wind
our worries go throug a metamorphosis
From dark green to yellow to brown
And then they fall one by one in a row
In the hands of the autumn wind
Helpless and lifeless they surrender
This war with all its wounds and misery
will of course end one day.
She didnt utter a single word
looking at me with tearful sad eyes
I said 'mother' "I will be back soon"
And then followed the years...

I sin fritid skriver Muhammed digte og politiske tekster.
Billedet viser ét af hans digte.

Når det ikke er muligt at tie stille

Af Muhammed Shareef, Sydvestasien
Skrevet i samarbejde med skrivementor Mads Ejsing

Jeg ankom til Københavns lufthavn i august 2013. Jeg havde min bærbare computer, en kuffert med mit tøj og håb i øjnene.

I tre år havde jeg levet i selvvalgt eksil og usikkerhed. Før det, studerede jeg statskundskab og historie på universitetet. Jeg var ung, fuld af energi, åben over for nye idéer og klar til at kæmpe for vigtige sager. Selvom det var angstprovokerende, var det ikke længere muligt at tie stille, når man havde oplevet så systematisk diskrimination og marginalisering. Når man – lige for øjnene af én – oplevede, at staten brugte religion til at modarbejde pluralisme. Når man så samfundet bevæge sig baglæns, tilbage mod religiøs fundamentalisme. Når man oplevede, at falske politiske slogans var mere værd end menneskelige lidelser. Så er man nødt til at råbe op – og hvis ikke jeg gjorde det, hvem ville så? Når man er så privilegeret, som jeg er, med en god uddannelse, må man også råbe op.

Derfor begyndte jeg at involvere mig i studenterpolitik. Jeg var ikke specielt aktiv, fordi jeg var en uafhængig idealist, men jeg var en del af en bevægelse, og jeg hjalp med at skrive pjecer, uddele revolutionært materiale og deltage i revolutionære studiegrupper.

Men så slog myndighederne til; i tusindvis af unge medlemmer af studenterpartierne blev kidnappet af det hemmelige politi. De blev tortureret, og mange af dem blev dræbt uden rettergang. Deres lig blev efterladt i øde områder, langs veje og nogen gange i udkanten af byerne for at skræmme de mennesker, som ønskede forandringer.

En dag blev en af mine gode venner kidnappet, brutalt tortureret i over en måned i en fængselscelle og til sidst slået ihjel. Hans lig blev efterladt ganske tæt på den by, hvor jeg boede. Så gik jeg under jorden og gemte mig forskellige steder under falsk navn og falske

identiteter. Næsten hver eneste dag hørte jeg om endnu en af mine venner, som var blevet kidnappet eller dræbt. Angsten voksede mere og mere i mig, og jeg følte, at det nok snart ville blive min tur.

Jeg har altid været interesseret i progressive idéer, elsket bøger og gode, intense diskussioner, og, fremfor alt, troet på at livet bør leves i fuld frihed – uden statstyranni, religiøse dogmer og kvælende kulturkonservatisme. Da min frihed blev taget fra mig, stod jeg derfor overfor et svært valg; skulle jeg melde mig under fanerne hos en militær oprørsgruppe, eller skulle jeg flygte? Jeg vidste, at jeg ikke havde modet til at bære våben, så jeg valgte at flygte.

Det er ikke nemt at flygte, når du ved, at myndighederne leder efter dig. Selvom jeg rejste mere end 900 kilometer for at nå frem til en lufthavn i en helt anden del af landet, var det stadig risikabelt – men det var den eneste mulighed, jeg havde. Så med et falsk pas i lommen og et ligeså falsk smil på læben for at dække over sommerfuglene i min mave, nåede jeg endelig gennem lufthavnen og ud af landet.

De næste tre år boede jeg i selvvalgt eksil i forskellige lande og levede under stor usikkerhed, men jeg vidste én ting; jeg kunne ikke vende hjem igen.

Nyt håb og nye udfordringer

På internettet havde jeg læst lidt om Danmark – om landets historie og dets værdier – som jeg håbede, ville kunne yde beskyttelse for sådan én som mig. Jeg kendte ikke ét eneste menneske i Danmark – faktisk havde jeg aldrig mødt en dansker før – men pludselig stod jeg der; i et lille hjørne af planeten, hvor landets værdier gav mig håb.

Den første udfordring, efter jeg var ankommet, var at tage toget fra lufthavnen ind mod byen. Jeg stod ikke af på hovedbanegården, som jeg skulle, fordi jeg ventede på, at ordet *Copenhagen* ville komme op på skærmen i stedet for *København*. Jeg overhørte også, at det blev annonceret over højtalerne, at vi var ankommet til København H.

Dagen efter gik jeg en tur i København. Da jeg blev træt i benene, satte jeg mig på en parkbænk. Jeg tænkte, at det var på tide, at jeg tog ud til Asylcenter Sandholm for at blive registreret som asylansøger. Der sad en køn, ung pige med sin cykel på bænken lige overfor mig, og jeg spurgte hende, hvordan man nemmest kom til Sandholm. Hun svarede, at Sandholm ikke var et rart sted, og at jeg ikke burde tage derhen. Jeg svarede hende ikke, men tænkte at jeg nok næppe havde mange andre valgmuligheder. Sandholm var min sidste mulighed, og jeg havde allerede rejst meget langt, så jeg tog en taxa derhen.

Asylcenter Sandholm er et mikrokosmos med mennesker fra de fjerneste afkroge af verden. Nogle er flygtet fra borgerkrig, andre fra fattigdom og atter andre er politiske flygtninge. Men på Sandholm holder vi sammen, fordi vi

alle ønsker at blive accepteret og få chancen for at skabe et nyt liv.

Jeg mødte mange mennesker i de måneder, jeg boede på de forskellige asylcentre. Der var inspirerende mennesker, og der var mennesker, som skuffede mig meget. Jeg vil ikke have, at det følgende skal bruges som et argument mod asylansøgere og flygtninge, men som en ateistisk eks-muslim blev jeg ofte mødt af diskrimination. Folk beskyldte mig for at ændre min tro, så jeg kunne få opholdstilladelse i Danmark, men de vidste bare ikke, at jeg havde været ateist, lige siden jeg gik på universitetet.

Det var ikke kun muslimer, der sagde det, men også kristne afrikanere. De brugte ord som *kafir* (hedning), *grådig* eller *opportunist*. Normalt accepterer jeg ikke diskrimination og svarer folk igen, men for at være helt ærlig var jeg bare så forbandet træt og havde ikke lyst til at tage konflikten, så jeg ignorerede dem. Efter tre års stadig usikkerhed og holden lav profil ønskede jeg bare at få noget fred, men det var skuffende at se, at nogle af dem stadig bar rundt på de holdninger, den fanatisme og den intolerance, som havde ført til ødelæggelsen af vores samfund og vores hjemlande.

Fastlåst

Livet i asylcentrene var både forvirrende, uforudsigeligt og kedeligt, men der var også nogle gode aspekter. Nogen gange tog vi ind til byen for at se en film, lytte til musik eller for at dyrke sport. Det hjalp alt sammen med at få tiden til at gå, mens vi ventede – og det var vigtigt, for man syntes ofte, at tiden i asylcentret kun gik med at vente på, at der kom et brev om ens sag fra Udlændingestyrelsen.

Og så en dag kom brevet endelig. Jeg åbnede det inde på kontoret, men selvfølgelig var det skrevet på dansk, så en pige oversatte det for mig. Hun fortalte mig, at min ansøgning var gået igennem, og at jeg var blevet tilbudt en midlertidig opholdstilladelse på fem år. I dag føler jeg mig en smule flov over det, men jeg kunne ikke lade være med at give hende et stort, spontant kram, og bagefter kunne jeg dårligt holde mig oprejst. Det føltes så overvældende alt sammen. Det var en gave og adgangsbilletten til et nyt liv, langt væk fra den tortur og mishandling som jeg havde brugt år af mit liv på at flygte fra.

Da jeg havde modtaget min opholdstilladelse, blev jeg administrativt overført til en kommune. Jeg flyttede fra asylcentret til et hotel, hvor jeg ventede på at få tildelt et sted at bo. I mellemtiden lærte jeg dansk på en sprogskole. Jeg boede i næsten seks måneder på hotellet i et lille værelse med delt toilet og køkken. Der var ting, der fungerede knap så godt. For eksempel kunne jeg sjældent tilberede mad i køkkenet, fordi det var for lille og blev delt mellem for mange mennesker. Jeg spiste derfor lidt for meget billig og usund mad, men bortset fra det var jeg glad for at være der. Det hele syntes stadig at være helt uvirkeligt, men det er nok en flygtnings lod; den barske fortid lever stadig i sindet, men den føles nærmest surrealistisk sat overfor hverdagens små og store udfordringer.

Jeg gik til danskundervisning i asylcentret hver anden dag i to til tre timer af gangen. Jeg havde håbet på at kunne gå i en rigtig skole, gøre en ekstra indsats og lære sproget meget hurtigere, når først jeg var flyttet ud, men det viste sig til min store overraskelse ikke at være muligt. Så i stedet for hurtigt at lære dansk, fandt jeg ud af, at nogen gange har du bare ikke andet valg end at gøre tingene langsomt og rette dig ind efter systemet.

Fremdrift

I mine tre år i Danmark har jeg gennemført kurserne på sprogskolen, været i forskellig ulønnet jobpraktik og læst mere om dansk kultur og historie. For tiden tager jeg et etårigt gymnasialt kursus, hvorefter jeg forhåbentligt er kvalificeret til at gå på universitetet, hvor jeg kan færdiggøre min uddannelse. Jeg ved endnu ikke, hvilken studieretning jeg vil vælge. Jeg interesserer mig for det meste, men jeg er ikke så god til at planlægge, og det er måske et område, hvor jeg kunne lære meget af det danske samfund. Alt synes så struktureret her; selv når folk skal mødes over en kop kaffe, bliver det planlagt en måned før. Dette er et eksempel på én af disse skjulte kulturelle normer, som er meget interessant, men også svær at forstå for mig.

Det er også interessant at observere, at i det offentlige rum – f.eks. i en bus, i et tog eller i en park – taler man normalt ikke med den person, som sætter sig ved siden af dig. Det virker som om, at man i Danmark prøver at sætte sig så langt væk fra de andre som muligt, og skulle du blive tvunget til at sætte dig ved siden af nogen, placerer du dig parallelt til dem, nærmest som en Buddha-statue. I mit hjemland er det direkte uhøfligt ikke at tale med den, der sidder ved siden af dig. Af en eller anden grund er folk her i landet bange for at få invaderet deres personlige rum – eller også kræver det bare for meget at skulle føre en samtale med en fremmed.

Jeg ville ønske, at jeg kunne føre en samtale med alle, jeg møder på min vej. Det er den bedste måde at lære nye mennesker at kende på. I dag føles det som, at vi hellere vil lære om verden gennem passive kanaler som tv, ugeblade og aviser. Dét, at man ikke mødes ansigt til ansigt, fører til mangel på forståelse for hinandens vilkår, og kan også bevirke at man kommer til at frygte det ukendte og derved kommer til at stigmatisere hinanden.

Blandt andet har det påvirket den måde, hvorpå vi taler og tænker om flygtninge og asylansøgere. Der er en tendens til, at folk ofte glemmer, at flygtninge kommer fra alle verdenshjørner og i stedet ser dem som en samlet, homogen gruppe. Det er mennesker, som kommer fra meget forskellige kulturer og lande, og med vidt forskellige sprog. Deres religiøse tro, uddannelsesmæssige og kulturelle baggrund og livserfaringer varierer utroligt meget. Det er derfor meget problematisk, når man i medierne kun vælger at portrættere visse flygtningegrupper og så bruger dem som repræsentanter for alle flygtninge. Det er alt for nemt bare at sætte folk i bås og give dem

etiketter på, så vi kan få bekræftet vore fordomme om 'os og dem'.

I stedet for må vi indse, at livet er én lang læreproces, hvor vi skal glæde os over den store mangfoldighed. Mangfoldighed kan ikke sameksistere med intolerance eller overlegenhed. Vi skal være ydmyge, stå ved vore principper og råbe op, når vi møder intolerance og diskrimination i alle dets skikkelser. Samtidig skal vi åbne vore hjerter og sind, så vi kan lære af andre.

Det er ikke længere muligt at tie stille.

Illustrationen til denne fortælling er et fotografi, som Muhammed Shareef har taget af sit eget digt.

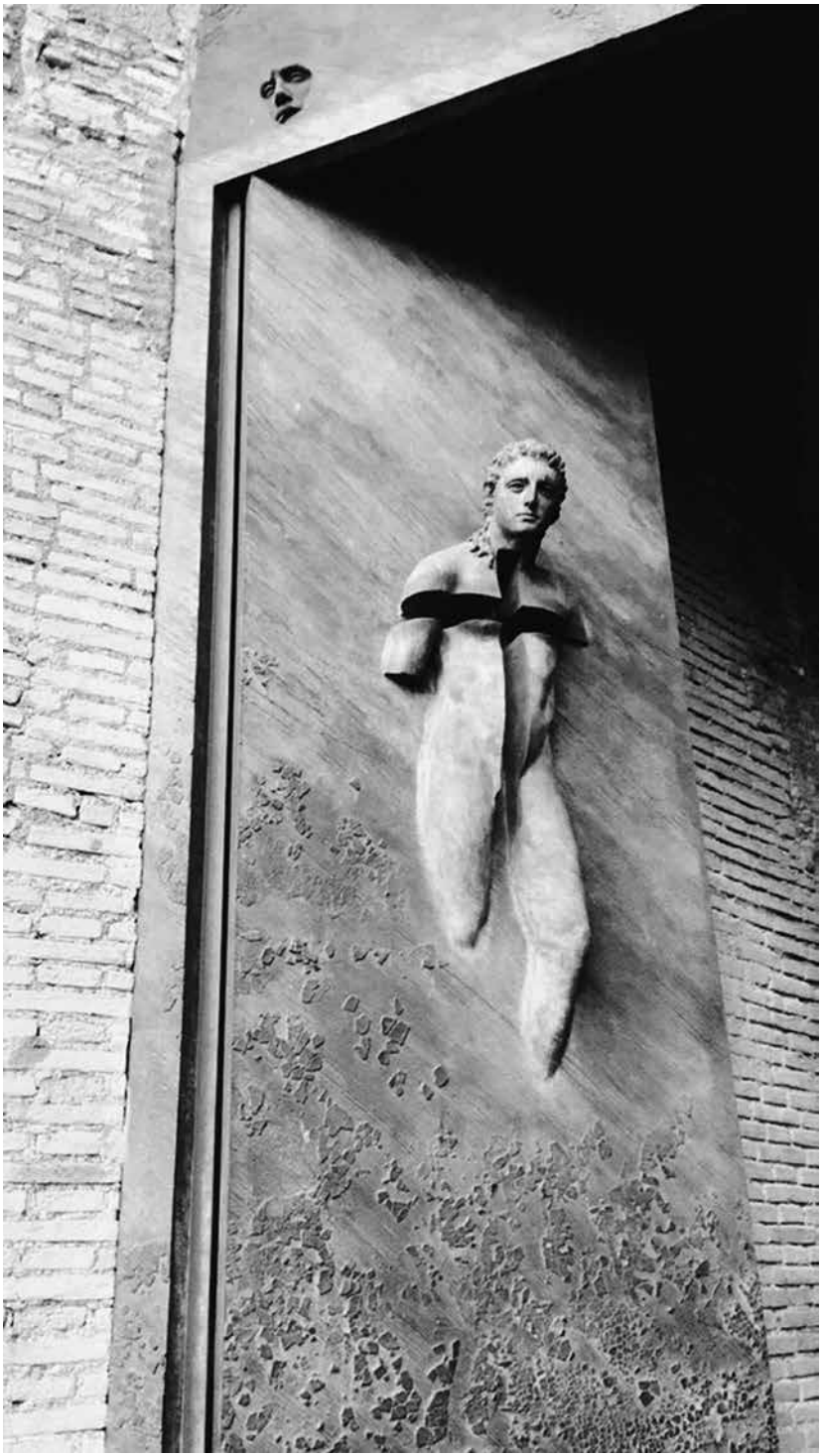

Livet begynder igen

Af Mehdi Ahmadi, Iran
Skrevet i samarbejde med skrivementor Albert Tim Glahn-Abrahamsen

Klokken er 14
Bilens chauffør siger til mig på farsi: "Så er vi i Danmark. Din familie bor her. Forlad bilen". Jeg stiger ud af bilen, og aner ikke hvor jeg skal gå hen. Intet virker bekendt, men jeg står vist foran Politigården. Jeg er nervøs, da jeg går derind. Når du står over for politiet hjemme i Iran er du på vagt – de er der ikke for at beskytte dig.

Jeg møder en politimand på stationen: "Jeg er lige ankommet til Danmark, og jeg søger om asyl". Uden at smile svarer han: "Ok, vær venlig at sætte dig derhen". Jeg havde forventet, at han ville være mere barsk, ligesom politiet i Iran.

Der går to timer. Så bliver jeg bedt om at sætte mig ind i en politibil sammen med to andre asylansøgere. Efter halvanden times kørsel kommer vi til en anden politistation. De undersøger min taske, tager mine fingeraftryk og spørger mig så, om jeg har et pas. Jeg siger nej. "Er du sikker?", spørger de, "Har du ikke nogen form for ID?". Igen svarer jeg benægtende.

Så bliver jeg bedt om at sætte mig ind i en bus med ca. 30 andre asylansøgere, og efter en halv times kørsel når vi frem til en stor gul bygning, som ligner en herregård. Vi bliver budt velkommen af nogen fra Røde Kors. Først taler han arabisk til os, men så skifter han til engelsk, da han indser, at nogle af os ikke forstår ham. Han fortæller os, at vi befinder os på Asylcenter Sandholm.

Vi går ind i et stort rum, fyldt med mennesker. Der er hele familier, drenge, piger, ældre mænd og kvinder fra mange forskellige lande, og der er ikke plads nok til, at vi alle kan sidde ned, så nogle af os står op. Så begynder nogle ansatte fra Røde Kors at råbe vores navne op. Det går der fire lange timer med,

og vi er alle trætte. Nogle tager en lur i deres stol eller liggende på gulvet.

Jeg får lidt at spise, og så bliver mit navn råbt op. Jeg er både glad og nervøs på én gang; endelig er der nogen, jeg kan snakke med. Sammen med en ansat fra Røde Kors går jeg ind på et lille kontor, hvor jeg bliver fotograferet og får mit ID-kort. Da det er overstået, bliver jeg bedt om at gå tilbage til det store rum. Tiden går og først kl. 1 om natten bliver jeg, sammen med en gruppe andre asylansøgere, ledt ud til en ventende minibus, som kører os hen til et andet asylcenter – vores første hjem i Danmark.

Den første tid i Auderød-centret

Jeg boede i Auderød-centret de første to-tre måneder efter min ankomst til Danmark. Det ligger på Sjælland, men langt væk fra alting. Kun to gange dagligt, morgen og aften, kørte der en bus ind til Frederiksværk, som var den nærmeste større by. Dér kunne vi købe madvarer og andre ting, som vi havde brug for i det daglige liv på asylcentret. Jeg lærte en iransk familie at kende, og det var dejligt at tale med nogle fra mit hjemland, da der mest var syriske flygtninge på centret. Den iranske familie var ikke så tilfredse med maden på asylcentret, og det var jeg enig med dem i; den var ganske forfærdelig. Nogle gange kunne du ikke smage, om det var suppe eller stuvning. Efter min mening burde de tilberede mere internationale retter på asylcentret – retter, som alle kender og kan lide.

Hvis du ikke nåede bussen fra asylcentret om morgenen, var du nødt til at gå hele vejen ind til byen, og det var en lang tur. Jeg købte en brugt cykel for 200 kroner i en cykelforretning i midten af byen, så jeg selv kunne cykle ind til byen, men da jeg havde kørt på den et par gange, faldt pedalerne af. Den cykel var ikke meget værd.

Der var et jobcenter på asylcentret, hvor vi kunne ansøge om arbejde og praktikperioder på forskellige arbejdspladser, men jobcentret kunne ikke finde noget til mig, hverken i centret eller udenfor.

Hver anden uge fik vi 400 kroner i lommepenge, men de rakte ikke langt til vore madindkøb. Hvis du gerne ville tjene nogle ekstra penge, kunne du gøre rent på centret. Det gav 300 kroner for tre timers arbejde, to dage om ugen. Jeg havde det job i en måneds tid.

Jeg delte værelse med en palæstinenser, en syrer og en iraker den første tid, jeg boede på Auderød-centret. Da vi alle talte forskellige sprog – bl.a. arabisk og farsi – kunne vi ikke snakke sammen. En måned efter min ankomst blev store dele af asylcentret lukket ned, og vi måtte derfor flytte fra vores værelse. Jeg fik i stedet et lille rum, som var meget beskidt. Dem, der var ansvarlige for rengøringen, løste ikke opgaven særlig godt. Det var meget uhygiejnisk derinde.

Avnstrup

Senere flyttede jeg til Avnstrup Asylcenter ved Viby på Sjælland. Det var et berygtet center,

som bestod af to gamle bygninger midt i en skov. Der var hverken andre huse eller butikker i nærheden, og det tog en halv time at komme med bussen til Viby. Busserne stoppede ved asylcentret hver hele time.

Man kan komme til at bo på Avnstrup, hvis man venter på at få afgjort sin asylsag eller venter på at blive sendt tilbage til sit hjemland. Heldigvis fik jeg lov til at blive i landet, men jeg kender adskillige andre, som stadig venter på at få svar på deres ansøgning. Det må være utroligt stressende og frustrerende at måtte vente og vente på en afgørelse. Det er umenneskeligt. Jeg har hørt historier om asylansøgere i Avnstrup, som har ventet i 10 år uden at få en afgørelse. Prøv at forestil dig, hvor belastende det må være. Min nye værelseskammerat var den ene af to, som havde boet længst på asylcentret. De havde begge været der i ca. 4 år.

To dage om ugen arbejdede jeg som tolk i Avnstrups jobcenter, hvor jeg oversatte dari og farsi til engelsk. Det føltes rart, at jeg kunne hjælpe og gøre en forskel for nogle mennesker, som befandt sig i en ofte ret håbløs situation.

En gang imellem overnattede jeg hos mine forældre, bare for at få lidt tid væk fra asylcentret, og turen til deres hus tog ca. en times tid. Jeg blev så længe, jeg kunne, og indtil jeg var nødt til at tage tilbage og passe mit arbejde som tolk. Det gjorde mig ikke ked af det, når jeg skulle tilbage, men det *var* dejligt at bo hos min familie.

Hvis du blev syg, var du nødt til at blive på asylcentret, og du måtte ikke tage ind til en almindelig læge i byen. Og hvis du var rigtig syg, så var du nødt til at tage en bus tidligt om morgenen hen til et andet asylcenter i Dianalund, hvor du måtte vente i op til to timer på at blive tilset af en læge.

Hvad sker der nu?

Jeg vil gerne afslutte min uddannelse i Danmark, og det kræver, at jeg består det engelskkursus, som jeg går på to gange om ugen. Hvis du vil nå nogen vegne her i Danmark, har du brug for at få en uddannelse, og derfor vil jeg gerne studere til ingeniør på DTU. I den forbindelse skal mine engelskkundskaber nå op på et vist niveau, for at jeg kan bestå IELTS-testen, som er en forudsætning for, at jeg kan blive optaget på universitetet, når nu jeg ikke taler dansk.

Når jeg har erhvervet min *Bachelor of Engineering*, vil jeg søge at fortsætte på universitetet, så jeg også kan få en *Master in Electrical Engineering*.

Lige siden jeg forlod mit fædreland har jeg kæmpet blot for at overleve, men nu vil jeg gerne begynde at leve et rigtigt liv igen.

Fotografiet til denne fortælling er taget af Mehdi Ahmadi.

Min flugt

Af Hakoma Aldnmarki, Syrien
Skrevet i samarbejde med skrivementor Troels Pedersen

Mit Damaskus
Jeg er født og opvokset i Damaskus, men af nationalitet er jeg palæstinenser. Før krigen startede, arbejdede min far som maler, min mor var hjemmegående, og jeg gik på universitetet i Damaskus, hvor jeg læste fysik. Jeg var meget glad for at studere, havde et godt liv og min egen lejlighed. Det var en tid, hvor jeg følte mig hjemme og havde mange venner – noget, jeg særligt savner i dag, da jeg har mistet en del venner i krigen.

Jeg havde også en kæreste, Roua, som jeg mødte et år, før krigen brød ud. Hende var jeg sammen med hver dag og nød livet med. Men desværre betød krigen, at hun måtte flytte til en forstad til Damaskus. Krigen startede tæt på, hvor jeg boede i Damaskus, og mit liv blev hurtigt påvirket af kampene. Den lejlighed, jeg boede i, blev ramt af en bombe fra militæret i deres kamp mod oprørerne, og jeg måtte så også flytte til et andet område af Damaskus. Det betød desværre, at Roua og jeg sjældent kunne mødes og mest måtte snakke sammen over mobilen eller via Facebook. Selvom vi boede tæt på hinanden, ville det tage tre timer at besøge hende på grund af checkpoints, og turen var meget farlig.

Jeg savnede hende meget, og det blev kun værre, da hun var nødt til at flygte til Sverige. Jeg troede aldrig, jeg ville få hende at se igen. Mange af mine venner var allerede flygtet, blevet dræbt eller smidt i fængsel, og jeg frygtede det samme skulle ske for mig. Der var desuden begyndt at komme muslimske grupperinger i Damaskus. De samledes senere under ISIS' fane, og de gjorde det meget utrygt for mig at være i byen. Min far ville blive, fordi han ikke ville forlade sit hjemland, men han sagde, at min mor, søster, storebror og jeg skulle tage afsted. Min far solgte endda sin bil for at få penge til, at jeg kunne komme ud af landet, og sådan begyndte min flugt.

Flugten
Jeg kontaktede nogle menneskesmuglere for at hjælpe med min flugt til Tyrkiet, da det er en meget besværlig tur med mange checkpoints – nogle af dem bemandet af regeringssoldater og andre af islamiske grupper. Jeg frygtede de islamiske grupper, fordi jeg havde været kritisk overfor dem, f.eks. på Facebook, og jeg frygtede regeringssoldaterne, fordi jeg var gammel nok til at kunne blive indkaldt som soldat.

Jeg var meget bange og meget trist over at skulle forlade min familie og mit land – ikke mindst fordi jeg skulle afsted alene, da vi kun havde råd til, at jeg kunne komme afsted. Min mor, søster og bror skulle så tage afsted senere.

En menneskesmugler arrangerede, at jeg kunne komme fra Damaskus til Tyrkiet på en bus med normale passagerer. På vej mod Aleppo blev bussen stoppet ca. hvert kvarter på grund af de mange checkpoints, og soldater steg ombord og tjekkede vores ID-papirer. Nogle gange var jeg nødt til at bestikke dem for at få mit ID tilbage og lov til at køre videre. Andre gange var det hæderlige soldater, som ikke tog mod bestikkelse, men lod mig køre videre uden problemer.

Fra Aleppo og frem til den tyrkiske grænse var det islamistiske grupper, som styrede checkpoints. En af de mest skræmmende oplevelser havde jeg tæt på Aleppo, hvor bussen endnu en gang blev stoppet. Jeg blev som den eneste taget af, og bussen fik besked på at køre videre, og jeg blev meget bange. Herefter blev jeg forhørt i næsten fem timer af en islamisk soldat, som ville vide, om jeg var kommet til Syrien for at kæmpe for regeringen. Grunden til, at jeg blev udspurgt, var, at mit statsborgerskab var palæstinensisk, og at jeg kom fra Damaskus, som var regeringsstyret område. Mange af dem, som udkæmper hellig krig i Syrien, kommer fra udlandet, og jeg kunne høre på ham, der forhørte mig, at han selv var udlænding. I sidste ende lod han mig gå – og jeg ved ikke hvorfor.

Da jeg ankom til Afrin – en lille by tæt på den tyrkiske grænse – måtte jeg kontakte en ny menneskesmugler. Jeg kunne nemlig ikke komme over grænsen med bussen. Vi ventede, indtil det blev mørkt, og så førte han mig og fem andre flygtninge over grænsen til fods. Senere hørte jeg, at da min bror skulle krydse grænsen til Tyrkiet det samme sted, fangede tyrkisk politi ham, gav ham tæv, og sendte ham tilbage til Syrien. Men senere lykkedes det også for min bror at krydse grænsen.

Jeg tog med bussen til Izmir – en by tæt på den tyrkiske kyst – hvor jeg fandt nogen, som kunne få mig til Grækenland. Vi skulle med båd fra Bodrum, og aftalen var, at der skulle være tyve mennesker i båden. Men da jeg mødte op på stranden, var der mere end dobbelt så mange, som skulle med, og vi kom derfor op at skændes med smuglerne, fordi det var for farligt med så mange i én båd.

Der var mange, som ikke ville afsted, og jeg tog selv tilbage til Izmir. Her mødtes jeg med

to af mine fætre, som også var flygtet fra Syrien. Vi endte med at være en uge i byen, før vi fandt en måde at komme til Grækenland på, i en båd med ca. tredive andre mennesker.

Turen over havet var meget skræmmende. Vi tog afsted tidligt om morgenen fra Bodrum i en gummibåd og sejlede mod den græske ø Kos. Man kunne se øen fra Bodrum, og menneskesmuglerne, som ikke selv sejlede med, udpegede bare hvor vi skulle sejle hen, og efterlod os så til selv at komme over. Der var heldigvis en anden flygtning fra Latakia i Syrien, som vidste, hvordan man styrer en båd. Efter ca. halvanden times sejlads mødte en græsk kystvagtspatrulje vores båd. En af de græske kystvagter råbte af os på græsk og på engelsk, og punkterede så vores båd med en kniv, hvorefter de sejlede væk igen og efterlod os midt på havet.

Der var både voksne og børn ombord, og vi var meget bange for, hvad der ville ske med børnene, fordi vandet var koldt. Vi vidste ikke, om der ville komme nogen og redde os. Vi havde heldigvis redningsveste på og kunne holde os flydende. Kvinderne græd, men mine fætre og jeg prøvede at holde modet oppe.

Der gik 2 timer før et andet græsk kystvagtsfartøj kom. Denne gang råbte de ikke af os, men var venlige og tog os med ind til kysten, hvor Røde Kors behandlede os og gav os soveposer og mad. Om det var fordi, at Røde Kors var der, at kystvagten behandlede os bedre, ved jeg ikke, men de var i hvert fald generelt meget rarere, når Røde Kors var til stede.

Vi blev placeret i et fængsel, hvor der også var kriminelle, bl.a. menneskesmuglere, men vi flygtninge havde vores egen afdeling adskilt fra fængslets rigtige fanger. Men ligesom de rigtige fanger kunne vi ikke forlade området. Jeg husker det som værende meget koldt, dér hvor vi skulle sove, og personalet var ikke særlig flinke mod os.

Det var personalet i fængslet, der sørgede for vores papirer og opholdstilladelse, og efter tre dage kunne mine fætre og jeg få færgebilletter til Athen. Vi boede i en lejlighed i Athen sammen med mange andre, da det var det billigste. For at komme videre var vi nødt til at købe falske pas, da vi ikke kunne rejse ud af Grækenland med vores opholdstilladelse. Jeg forsøgte at rejse ud af landet tre gange fra lufthavnen på falske pas, men måtte opgive det og rejse med bil og gå i stedet for. Problemet var, at jeg ligner en rigtig "perker", men de falske pas, jeg fik, var italienske og spanske, og lufthavnspersonalet kunne nemt gennemskue dem.

Da jeg én af gangene forsøgte at flyve med et italiensk pas, havde politimanden i lufthavnen allerede gennemskuet, at det var falsk, men han lavede lidt en joke ud af det, og spurgte om mit navn mon var *Nicola*, som der stod i passet. Selv jeg kunne så ikke holde masken, og vi begyndte begge at grine.

Det indtryk jeg havde fået, da jeg ankom til Kos, hvor kystvagten behandlede os så dårligt, og hvor jeg faktisk hadede alle grækere, ændrede sig i løbet af den tid, jeg var i Athen.

Her blev jeg forelsket i byen, fik mange gode venner og min opfattelse af grækerne blev meget mere positiv. Efter en måned i Athen var jeg ved at løbe tør for penge, og jeg arbejdede i kort tid på en café. Men hvis jeg skulle videre op gennem Europa, krævede det mange penge, og jeg var derfor nødt til at tage afsted, før jeg løb helt tør. Så efter fire måneder tog vi videre.

Mine to fætre og jeg rejste nordpå til Salonika, hvor vi fandt en menneskesmugler, som kunne få os gennem Makedonien til Beograd i Serbien. Der var kun plads til to af os i bilen. Min ældste fætter sagde, at jeg skulle tage afsted med hans lillebror, så ville han møde os senere. Vi blev kørt gennem Makedonien til en lille by tæt på grænsen mod Serbien, hvor vi blev sat af og selv skulle gå over. Vi fór desværre vild og blev fanget af bevæbnede soldater, som sendte os til et asylcenter i Skopje. Det var kun dem, der kom fra Syrien, der blev lukket ind i asylcenteret. Der var iranske kvinder med små børn, som man ikke ville lukke ind.

Det var midt om vinteren, så min fætter og jeg forlangte, at den iranske familie fik lov til at komme med ind i varmen, men endte med at måtte bestikke vagten, førend han ville lukke dem ind. Samme aften fandt vi ud af, at min ældste fætter var blevet fanget af det makedonske grænsepoliti, og var blevet sat i fængsel. Han var blevet taget i en bil sammen med en menneskesmugler, og derfor skulle han vidne i retssagen mod smugleren. Det betød desværre, at han ville være fængslet, indtil retssagen var ovre.

Efter en dags ophold flygtede min fætter og jeg fra asylcenteret, hvorefter det lykkedes os at komme over grænsen til Serbien, hvor vi blev, indtil vi kunne tage af sted mod den østrigske grænse gennem Ungarn. Vi nåede ind i Ungarn uden problemer, men da vi nærmede os den østrigske grænse kom vi til et checkpoint, hvor en politimand stoppede vores bil og udspurgte alle i bilen om, hvor vi var fra. "Vi er fra Syrien, men vi er ikke terrorister", sagde jeg til ham. Så blev vi anholdt og kørt til et fængsel i en politibil.

I fængslet prøvede politiet at presse os til at give dem vores fingeraftryk, men vi nægtede. Vi vidste, at hvis vi afgav vores fingeraftryk, kunne vi ikke rejse videre. Vi var i fængslet i tolv forfærdelige dage og blev behandlet meget dårligt af politiet. Da vi endelig blev løsladt, udviste de os af landet, og vi havde tre dage til at forlade Ungarn. Efter vi kom ud af fængslet, tog vi en bil med en menneskesmugler og kørte gennem Østrig og Tyskland til Danmark.

Flygtning i Danmark

Jeg er født i Syrien, men jeg har også været flygtning dér, da min bedstefar flygtede til Syrien fra Palæstina. Nu er jeg flygtning i Danmark. I Syrien følte jeg mig ikke anderledes eller udenfor, men det gør jeg til gengæld i Danmark. Jeg tror, at danskerne er bange for mig, eller måske bare bange for arabere generelt. Jeg oplever, at folk undgår mig, uden overhovedet at kende mig, men kun baseret på mit udseende – noget, jeg aldrig

oplevede i Syrien, på trods af at jeg også har været en "fremmed" dér.

Da jeg kom til Sandholmlejren skulle jeg prioritere tre byer, jeg ønskede at komme til. Min første prioritet var København, fordi det er tæt på Malmø, hvor min kæreste var. Min anden og tredje prioritet var Haderslev og Sønderborg, fordi dér var min søster kommet til. Myndighederne sendte mig så til Haderslev.

Selvom jeg er glad for at være i nærheden af min familie, så gør det mig også meget trist. Det har nemlig været svært for min kæreste, som jeg ikke troede, jeg skulle se igen, da vi heller ikke da kunne ses særlig tit. Det kostede mere at rejse hen for at se hinanden, end vi begge havde råd til, og jeg skal vente i i alt tre år, før jeg kan flytte til København.

Vi prøvede at være tålmodige og vente på hinanden, men det endte med, at vi slog op – faktisk på det tidspunkt, hvor jeg sidder og skriver denne beretning. Det gør mig meget ked af det, men som det var, fungerede det heller ikke. At jeg kom til Haderslev betød, at jeg var i nærheden af min søster og min bror, og min mor kom også hertil senere, men min familie er endnu ikke samlet. Jeg er ked af, at regeringen vil have, at vi skal vente i tre år, før min far kan komme til Danmark, og vi kan forenes igen.

Når det så er sagt, så er det også stort set det eneste negative, jeg kan sige om Danmark, og jeg er glad for, at jeg kom hertil. De mennesker fra kommunen, jeg møder, er meget flinke og respektfulde og gode til at hjælpe mig, f.eks. med at komme i gang med en uddannelse. De danskere, jeg møder ude i min dagligdag, er også virkelig flinke og hjælper mig med glæde – også selvom de måske i starten virker bange for mig.

Fotografiet til denne fortælling er taget af Hakoma Aldnmarki.

At tage chancer

Af Nana Mansour, Zanzibar
Skrevet i samarbejde med skrivementor Natasha Jackowski

Når du ikke har indflydelse på, hvordan dit eget liv udvikler sig, bliver du frustreret og bange – og det er dét, min historie handler om. Når du oplever, at der hele tiden er nogen, som prøver at styre og kontrollere dig – om det så er din egen familie eller regeringen, der gør det. Jeg håber med denne beretning, at man får en fornemmelse for, hvorfor jeg endte dér, hvor jeg er i dag.

Min barndom

Da jeg var barn, havde jeg et godt liv fyldt med kærlighed. Min familie var omkring mig; mine tre søstre, to brødre og mine forældre. En af de få ting, jeg kan huske om min far, er, at han altid var glad for at se os børn, når han kom hjem fra arbejde. Han elskede at tage os med på legepladsen, til forlystelsesparker og på restaurant. Mens han stadig levede, manglede vi ikke noget, men han døde pludseligt, da jeg var syv, og jeg var sønderknust. Min far ville gerne have, at vi var stærke, og han kunne ikke lide at se os græde. Hans højeste ønske for os var, at vi fik en uddannelse, og han plejede at sige, at en uddannelse er nøglen til et godt liv.

Da jeg begyndte i skole, var jeg lykkelig. Det var ikke alle børn i mit kvarter, som fik den chance, så jeg følte mig meget heldig. Men jeg har altid set min mor som min første egentlige lærer. Hun var en stærk kvinde, som helt alene tog vare på seks børn, og selvom hun havde sine egne problemer, virkede hun aldrig ked af det eller nedtrykt. Hun gjorde alt, hvad hun kunne, for at give mig og mine søskende den bedst mulige barndom.

Jeg var elleve år, da hun døde, og jeg glemmer aldrig den sidste gang, jeg var sammen med hende. Mine søstre hjalp hende med at tage et bad, og hun sad i sin stol og kiggede på os børn. Hun var svag og for syg til at tale, men jeg kunne føle hendes fortvivlelse. Hun sad bare og kiggede på os, mens tårerne trillede

ned af kinderne på hende. Det smertede mig at se hende på den måde. Jeg vidste, at hun sad og tænkte over, hvor meget hun elskede os, og at hun var meget bekymret for at forlade denne verden og efterlade sine seks børn uden nogen forældre til at passe på dem. Den dag i dag dukker det billede op i mit hoved, når jeg tænker på vores kærlige mor.

Livet som forældreløs

Det var ikke nemt at miste begge mine forældre, mens jeg stadig blot var et barn. Børneflokken blev delt op og fordelt mellem vore to tanter. Jeg kom til at bo hos min tante Nasra i en lille landsby sammen med nogle af mine søskende, mens mine andre søskende boede hos min tante Salma inde i byen. Da jeg var færdig med de første skoleår i *primary school*, var jeg et af de få børn fra landsbyen, som fik chancen for at gå videre til en særlig *secondary school* for dem med gode karakterer. Skolen lå i midten af byen, så jeg var nødt til at flytte over til min anden tante, Salma.

Desværre gik det ikke så godt dér på grund af min fætter, og jeg følte mig aldrig tryg i tante Salmas hus. Han havde terroriseret os, lige siden vores forældre døde. Han prøvede at forhindre os i at få noget at spise, generede os når vi havde brug for ro til lektierne, og han prøvede endda at forhindre os i at gå på toilettet. Han slog os og råbte ad os, og vi var altid bange, når han var i nærheden.

Jeg kunne kun se på, mens han flere gange bankede min lillebror. Min søster og jeg kunne ikke forhindre det. Det endte med, at min bror ikke kunne klare det mere, og han valgte et liv som hjemløs på byens gader. Det gjorde min søster og mig endnu mere bekymret. Nu var vi to alene i huset med min fætter, og det skræmte os, og da min søster blev gift, var jeg pludselig helt alene tilbage, og jeg var nødt til at tage mine forholdsregler for at undgå, at han voldtog mig. Så jeg lagde en køkkenkniv under min pude, når jeg gik i seng om aftenen.

Den første gang, han prøvede at voldtage mig, kunne jeg høre ham komme listende ind i mit værelse for at undgå, at jeg vågnede. Jeg var bange, og mit hjerte bankede i brystet på mig. Jeg vågnede, ligeså snart han kom ind i værelset, og da han tog fat i mig, trak jeg kniven frem. Han blev så overrasket, at han skyndte sig ud af mit værelse igen, men det forhindrede ham ikke i at prøve flere gange igen fra tid til anden. Selv i dag kan jeg have svært ved at falde i søvn, hvis jeg hører bare den mindste lyd. Selvom han ikke længere er i nærheden, er jeg stadig bange for, at han vil komme efter mig – eller at andre mænd vil gøre noget lignende.

Når jeg blev for bange for at være i Salmas hus, tog jeg over til Nasra, min anden tante, men heller ikke dér kunne jeg få lov at være i fred. Nasra prøvede gentagne gange at få mig bortgiftet. Mine tre søstre var alle allerede blevet gift, og de mødte først deres kommende mand på selve bryllupsdagen. Så den eneste måde, hvorpå jeg kunne undgå at blive gift, var at løbe væk igen, og så endte jeg tilbage

hos Salma. Jeg brugte efterhånden al min tid på at løbe til og fra de to huse.

Jeg kunne ikke koncentrere mig om skolen på grund af problemerne derhjemme, og derfor bestod jeg ikke min sidste eksamen i *secondary school*. Den dag bristede min drøm, og jeg kunne ikke holde op med at græde. Jeg troede, at mit liv var slut, men mine søskende tændte håbet i mig igen og bad mig om ikke at give op. De sagde, at jeg skulle kæmpe for, at vores forældres drøm kunne virkeliggøres; drømmen om, at vi kunne få en uddannelse. For at få den drøm til at gå i opfyldelse ville jeg være nødt til at gå det sidste år om og bestå den endelige eksamen, men problemet var, at det ville blive meget dyrt. Man skulle have gode forbindelser, hvis man skulle gå gratis i skole, og det havde vi ikke. Da jeg boede hos min tante, var der ingen forældre til at støtte mig økonomisk, så derfor lykkedes det mig ikke at færdiggøre min skole, ligesom mine søskende heller ikke havde fuldført deres uddannelse. Hvis jeg skulle få en ny chance for at tage den afsluttende eksamen, ville jeg slå til med det samme.

En længsel efter at være uafhængig

Jeg er aldrig blevet gift. Min tante prøvede at bortgifte mig tre gange – den første gang, da jeg blot var 19 år gammel – men jeg ville ikke gå med til det. Selv i dag er jeg bange for at få et liv som mine søstre. De har det virkelig svært i deres ægteskaber. Det er ikke sådan, at jeg ikke ønsker at blive gift – det gør jeg – men jeg har lært af erfaring, at jeg skal føle mig tryg, før jeg bliver gift. Tryg i den forstand, at jeg tjener mine egne penge og har mit eget hjem, så jeg altid har et sikkerhedsnet under mig. Jeg nægter at ende i et dårligt ægteskab med vold, affærer og flerkoneri. Og selvom jeg bliver gift, vil jeg stadig have et andet sted at kunne tage hen, hvis det skulle ende i skilsmisse, så jeg ikke ender som hjemløs.

Dér, hvor jeg kommer fra, har du ikke meget at skulle have sagt omkring giftermål eller din fremtid. Mange kvinder bliver aldrig færdig med en uddannelse, enten fordi de ikke har pengene til det, eller fordi deres forældre ønsker, at de bliver gift i stedet. Jeg har erfaret, at der findes to slags korruption i mit hjemland; én, hvor du bestikker med penge, og én, hvor du bruger din krop. Hvis ikke du har penge til at nå dine mål, så bruger du din krop i stedet, og dette dilemma ville jeg komme til at stå i på et tidspunkt, da jeg hverken havde penge selv eller forældre, som kunne hjælpe mig økonomisk.

Det lykkes kun for ganske få kvinder at få en uddannelse og et arbejde bagefter uden at blive korrumperet, og jeg ønsker at være én af dem. Når jeg får chancen for at få succes, vil jeg tage den. Jeg blev interesseret i politik bl.a. på grund af den udbredte korruption og min længsel efter ligestilling og uafhængighed. Alle bør have de samme muligheder og rettigheder – mænd og kvinder, rig og fattig.

Ballade i paradiset

Vi har haft den samme regering i Zanzibar i mange år, og der er ikke sket de store foran-

dringer. I 1960'erne blev Zanzibar indlemmet i Tanzania, og i dag kæmper mange mennesker for, at vi kan blive uafhængige. Jeg er én af dem. I 2010 stemte jeg på oppositionen, som blandt andet er kendt for at ønske et uafhængigt Zanzibar. Da Tanzania et par år senere ændrede sin forfatning, kom der repræsentanter for regeringen og besøgte vores lokalsamfund for at indsamle stemmerne.

Da jeg gik ned for at stemme, gav militæret os to valgmuligheder; enten kunne vi skrive, hvad vi mente, på et stykke papir, eller også kunne vi fortælle om det foran hele forsamlingen. Jeg valgte det sidste, og grunden var, at jeg vidste, at folk kan ændre, hvad du har skrevet, men de kan aldrig ændre, hvad der er blevet sagt, hvordan folk reagerer, og hvad de husker bagefter. Og jeg ønskede at mit lokalsamfund ville huske mine ord om forandring og mit ønske om et uafhængigt Zanzibar.

Jeg var glad for at få chancen for at tale til forsamlingen, og jeg er stolt af, at jeg gjorde det. Det var svært, og jeg var nervøs, men jeg gennemførte, selvom jeg vidste, at det ikke ville falde i god jord hos regeringen. Men alt dette blev glemt, da jeg først begyndte at tale, og jeg fortalte om ønsket om et frit Zanzibar uden undertrykkelse – med lige rettigheder for alle, fri uddannelse, jobmuligheder og et bedre sundhedssystem. Derudover ønskede jeg, at vores stemmer ville blive hørt. Forsamlingen var meget begejstret for min tale, og de jublede og havde håb i øjnene. De eneste, der ikke jublede, var dem, der arbejdede for regeringen. De så vrede ud.

Da valgdagen oprandt i 2015, fik jeg tilbuddet om at repræsentere oppositionen på et valgsted. Jeg sagde først ja, men endte med at blive så nervøs for det, at jeg lod være, for et par uger forinden var jeg blevet stoppet af to mænd på vej hjem. De støttede regimet og ville have, at jeg skulle arbejde for dem. De ville betale mig for at lade som om, at jeg hjalp oppositionen, men i virkeligheden ville jeg arbejde for regeringspartiet. De truede med at gøre mig fortræd, hvis jeg ikke accepterede deres forslag, men jeg nægtede alligevel.

Tre dage efter valget blev det annulleret på grund af uregelmæssigheder, da det stod klart, at oppositionen sandsynligvis ville vinde. Før præsidentvalget blev gentaget, forlod jeg landet. Selvom min rejse ikke var så forfærdelig som mange andres, var det stadig væk en traumatisk tid for mig, fyldt med usikkerhed. Min bror hjalp mig med at købe en flybillet til Sverige, hvor han bor. Jeg blev der i to måneder, men anede ikke, hvad jeg derefter skulle gøre. Hverken min bror eller nogle af mine andre familiemedlemmer kendte til mine planer om at søge om asyl. Ad omveje, som jeg ikke skal komme nærmere ind på her, kom jeg til Danmark, hvor det endte med, at jeg søgte om asyl.

Var jeg blevet i mit hjemland, ville jeg have skullet stå ansigt til ansigt med den barske virkelighed, som andre, der tager del i politik, står overfor. Jeg var bange for, at regeringen

eller dens medløbere ville kunne finde mig, og at jeg kunne risikere at blive kidnappet, banket og voldtaget. Men så ville jeg hellere dø – det er bedre end at skulle leve med så mange traumatiske oplevelser i bagagen. Og selv om regeringen skulle glemme alt om mig, så har min fætter forsikret mig om, at han personligt vil minde dem om mig, og at jeg aldrig vil finde fred i det land, jeg voksede op i. Det var derfor, jeg tog tingene i egne hænder og flygtede, så jeg kan leve et liv i frihed og sikkerhed. Hver dag kæmper jeg for mine værdier, så jeg ikke ender med at være en taber i mit eget liv, fordi andre vælger for mig.

Hvad vil fremtiden bringe?
Jeg tænker tit over, hvad fremtiden vil bringe. Bliver jeg lykkelig og tryg? Går min asylansøgning igennem? Får jeg nogensinde en uddannelse? Bliver jeg gift og får jeg børn? Lige nu aner jeg det ikke; kun Gud har svarene.

Alt er anderledes nu. Tidligere ville jeg gerne uddanne mig til læge, men årene er gået, og det er nok for sent nu. Jeg har tænkt meget over, hvad jeg vil med mit liv, og på baggrund af de ting, jeg har oplevet, har jeg besluttet mig for at lære mere om menneskerettighederne. Jeg kunne måske arbejde med juridiske aspekter, blive socialrådgiver eller være én, som hjælper andre, f.eks. som sygeplejerske.

Lige her og nu har jeg brug for håb. Jeg har brug for et lys, der guider mig – et lys i mit liv, så jeg kan blive lykkelig. Selvom jeg har boet på et dansk asylcenter i otte måneder og ikke aner, hvad fremtiden vil bringe, så føler jeg mig stadig langt mere fri og tryg, end jeg har gjort i årevis.

Jeg er fri til at gøre, hvad jeg har lyst til, selvom det kun er indenfor lejrens rammer. Jeg kan vælge at gå til højre eller til venstre, hvornår jeg vil spise, og hvad jeg har lyst til at lave. Jeg føler mig tryg, fordi jeg er i et land uden korruption, hvor jeg kan få hjælp, hvis jeg har brug for det. Jeg føler mig tryg, fordi jeg ikke længere behøver at bekymre mig, om der er nogen, der vil mig noget ondt. Hvis jeg får mulighed for at blive i Danmark, vil jeg tage imod chancen med kyshånd, og jeg er overbevist om, at jeg så har en lys fremtid.

Fotografiet til denne fortælling er taget af Natasha Jackowski.

Min vej mod frihed

Af Amlesom Teklemariam, Eritrea
Skrevet i samarbejde med skrivementor Rikke Jakobsen

Fredag d. 2. maj 2014 var dagen, hvor jeg tog en stille afsked med min familie og mit hjemland, og forlod alt hvad jeg hidtil havde kendt. Jeg var 15 år gammel.

To af mine gode venner var flygtet ud af landet kort forinden, og jeg var blevet fængslet, fordi politiet ville vide, hvor de var. Det lykkedes mig at flygte fra fængslet og tage hjem til min mor. Jeg opsøgte min skole, men blev afvist, da jeg ikke havde papirer, der dokumenterede mit fravær. Så vidste jeg godt, at der kun var én ting at gøre; at flygte. Det er sådan i Eritrea, at når man ikke længere har papirer på, at man er studerende, så bliver man hentet ind til livslang militærtjeneste.

Dén fredag bad min mor mig derfor om at gå ud i skoven og sove dér, for at undgå at militæret hentede mig i løbet af natten. Det blev den sidste gang, jeg så min mor.

Begyndelsen på flugten

Jeg gik til den nærliggende landsby Golij, hvorfra jeg tog en bus til en by nær den sudanesiske grænse. Derfra krydsede jeg grænsen til fods. Jeg begyndte først at gå ved skumringstid, da jeg var nødt til at skjule mig for militæret. Det betød også, at jeg ikke kunne følge en vej, men måtte finde vej i mørket, kun hjulpet af månelyset og en lige række bananträer på en mark. Det var meget mørkt, og jeg var bange. Bange for hyæner og for slanger, men, mest af alt, bange for militæret.

Efter at have gået i otte timer, ankom jeg midt om natten til en lille sudanesisk grænseby. Næste morgen kørte jeg med bus til Kassala, som er en stor by i Sudan. Mit første mål var at komme til Khartoum, Sudans hovedstad, men jeg var klar over, at for endegyldigt at få min frihed måtte jeg flygte videre til Europa. Mit modersmål er tigrinya, men jeg er opvokset i Gash-Barka regionen, som grænser op til

Sudan, og i dette område taler mange arabisk, som jeg også havde lært. At kunne tale arabisk hjalp mig nu, da jeg kunne lade som om, jeg var sudaneser. Jeg vidste, at hvis politiet opdagede mig, og fandt ud af at jeg var fra Eritrea, ville de sende mig til en flygtningelejr, og så ville det blive svært at komme videre. Efter én dag i Kassala købte jeg en busbillet til Khartoum og fortsatte min flugt.

Jeg ville så gerne ringe til min mor og fortælle hende om, hvor jeg var. Det var første gang nogensinde, at jeg ikke havde talt med hende dagligt, og jeg vidste, at hun måtte være meget bekymret for mig, men jeg havde ikke nogen telefon. Efter to dages ophold i Khartoums gader, mødte jeg en meget venlig eritreisk mand, som tog mig med tilbage til det hus, han boede i. Det var et kæmpe hus, hvor der boede omkring 20 andre eritreere, og det var meget beskidt. Der var bad og toilet, men intet køkken. Den eritreiske mand kontaktede husejeren, som, fandt jeg senere ud af, var menneskesmugler. Vi mødtes, og jeg fortalte ham, at jeg ville til Libyen, og derfra videre til Europa. Vi aftalte, at jeg kunne bo i hans hus, og så ville han sørge for, at jeg kom til Libyen. Rejsen ville koste 3.000 US-dollars.

Den eritreiske mand var et godt menneske, der bl.a. hjalp mig med at finde arbejde hos en murer. De penge, jeg tjente, brugte jeg på mad, og efter en måned i Khartoum havde jeg tjent nok penge til også at købe et taletidskort, og så kunne jeg endelig ringe til min mor. Hun var vred på mig, fordi jeg ikke havde fortalt hende, at jeg ville flygte. Hun havde været meget bekymret, og ikke anet om jeg var levende eller død, fordi jeg bare var forsvundet uden at sige farvel. Jeg fortalte hende, at jeg ville flygte videre til Libyen, så jeg kunne komme til Europa. Hun blev meget ked af det, men både min far og min bror var i militæret, så hun vidste godt, at der ingen fremtid var for mig i Eritrea. Min mor bad mig vente, og så ville hun forsøge at skaffe penge for at hjælpe mig.

Efter 2 måneder ringede min mor og fortalte, at hun nu havde pengene, så jeg kunne flygte videre til Libyen. Hun havde solgt mange af vores køer, geder og får, samt min søsters guldsmykker. Jeg ringede til menneskesmuggleren og fortalte ham, at jeg var klar. Han sagde, at jeg snart skulle afsted, for han havde mennesker nok til at fylde lastbilen.

Flugten ud af Sudan

Vi blev kørt til en forstad til Khartoum siddende i en container, og næste nat kom der en stor lastbil og hentede os. Vi var 147 eritreere – både unge og gamle, mænd, kvinder og børn. Vi kom ind i et lukket lastrum, hvor alle skulle stå op, og pladsen var meget trang. Da vi havde kørt i halvanden time, blev lastbilen stoppet af det sudanesiske militær, og de beordrede os ud af lastbilen. De slog og kropsvisiterede os, for at se om vi havde penge eller guld på os. Hvis de fandt noget, så tog de det. Jeg havde hørt, at sådan noget kunne ske, så derfor havde jeg kun meget få penge med mig. Men jeg var bange. Jeg havde hørt, at hvis de ikke fandt nogle penge eller noget

guld, så risikerede man, at de tog os med tilbage til Khartoum og fængslede os. Men vi fik lov at køre videre.

Vi nåede frem til ørkenen, hvor vi skiftede til en bil og en lastbil, der bedre kunne køre i de omgivelser. Jeg kom med i bilen sammen med 27 andre. Resten kørte med lastbilen. Vi havde ikke vand nok til alle, og mad var der slet ikke, kun lidt kage. Solen bagte ned på os, og det var utroligt varmt – varmere end jeg nogensinde har oplevet i Danmark. Ørkenen gjorde mig bange. Jeg havde aldrig været i den før, og den var så stor. Det blæste meget, og vinden var meget varm. Det var umuligt at efterlade sit fodaftryk i sandet, da vinden fjernede alle spor med det samme.

Mange gange måtte vi stå ud af bilen og hjælpe med at skubbe, når den satte sig fast i sandet. Om eftermiddagen holdt vi pause i en times tid, ligesom vi stoppede om natten, når chaufføren skulle sove. Når vi holdt pause, fik vi udleveret lidt vand. Chaufføren, derimod, fik rigeligt at både spise og drikke. Nogle nætter holdt vi slet ikke pause, fordi chaufføren valgte at køre videre, måske fordi det var for farligt at stoppe. Efter fire dage i ørkenen var vi meget sultne og tørstige. Kagen spiste vi ikke, for det ville bare gøre tørsten værre, og vi havde ikke mere vand. Seks dage efter, at turen var begyndt i forstaden til Khartoum, nåede vi endelig gennem ørkenen og frem til grænsen mod Tchad og Libyen. Chaufføren ringede til menneskesmuglerne i Libyen og bad dem om at komme og hente os.

Et mørkt liv

Pludselig kom der kørende otte biler med cirka 20 mennesker i fra Tchad. De tvang chaufføren til at stoppe bilen. De fleste af mændene var bevæbnet med maskingeværer, og der var monteret store maskingeværer på bilerne. Vi var meget svage på grund af sult og tørst og kunne ikke gøre modstand.

Vi kørte yderligere to dage i ørkenen med de mange bevæbnede mænd, og fik kun lidt vand om natten. Så nåede vi til et hus i Tchad, og dér fik vi at vide, at vi skulle betale 3.000 US-dollar hver for at komme videre til Libyen. Hvis ikke vi kunne betale, fik vi ikke hverken mad og drikke, og de slog os. Jeg havde ingen fornemmelse af tid i det hus; om det var dag eller nat, eller hvor længe jeg havde været der. Mange blev syge, fordi de ikke fik nok at spise eller drikke. Der var stille i huset, fordi folk enten sov eller sad og tænkte. Vi var alle bekymrede.

Når vi havde fået noget mad eller vand, fik vi ny energi og talte lidt sammen. Vi talte mest om Gud. Mange græd, og jeg var også trist indeni, men jeg græd ikke. Jeg var i det hus i fem måneder – fem lange måneder, hvor jeg ikke var udenfor en dør. Jeg trak stadig vejret, men jeg levede som en zombie, og jeg savnede min mor.

Da alle havde betalt det ønskede beløb, kom menneskesmuglerne til os en nat. Nu skulle vi afsted. Vi kørte atter gennem ørkenen for at komme til Libyen. En vanskelig tur, hvor vi mange gange skulle skubbe bilen fri af sandet.

Efter seks dage nåede vi til Libyen, hvor vi blev afleveret til en ny menneskesmugler. I hans hus fik vi vand og mad, og vi fik det langsomt bedre, men vi blev fortsat slået og helt uden årsag. Især husker jeg en episode, hvor en mand slog mig hårdt i nakken med skæftet af hans skydevåben, og jeg anede ikke hvorfor.

Vi kørte hver nat, og om dagen opholdt vi os i forskellige huse, så chaufføren kunne sove. Efter to dage på denne måde opdagede politiet os i ét af husene. Vi blev fængslet, og de forlangte 800 US-dollar pr. person for at løslade os igen. Politiet aftalte med menneskesmugleren, at han først betalte dem, og så måtte vi betale ham tilbage. Der gik en måned, før han havde alle pengene. Der var meget beskidt i fængslet, og her blev vi også slået, for eksempel hvis de syntes, vi talte for højt – eller bare, hvis man var den, der stod tættest på. Til sidst blev vi endelig hentet af menneskesmugleren.

Da vi ankom til hans hus i Tripoli lånte jeg en telefon, så jeg kunne ringe til min mor og bede hende betale menneskesmugleren de 800 US-dollar. Det var det eneste, jeg fik sagt til min mor. Vi blev flyttet rundt mellem forskellige huse, så vi ikke igen blev opdaget af politiet. Min mor sendte 500 US-dollar til ham, og han sagde til mig, at jeg skulle blive i Tripoli, indtil han fik resten af pengene. Efter et par måneder kom han og meddelte, at nu kunne jeg tage afsted til Italien.

En lastbil kørte os til en strand, som lå i nærheden. Klokken var cirka to om natten, og vandet var stille. Ved stranden ventede flere gummibåde, der sejlede os ud til et større træskib med ca. 500 mennesker ombord. Jeg skulle være nede i motorrummet sammen med ca. 220 andre mænd. Luften var meget dårlig i det trange rum, og mange kastede op. To mænd besvimede dernede, og nogen fortalte, at det var fordi, de havde astma.

Efter seks timer satte motoren ud, og vand begyndte at sive ind. Vi fik en plastikspand, så vi kunne få hældt noget af vandet ud igen. Jeg hjalp også, men jeg følte mig meget utilpas, og der var opkast over det hele. Jeg tænkte, at nu var mit liv slut. Ovenpå var der mødre med små børn. Jeg kunne høre, at de græd, og jeg var så ked af det på deres vegne. Folk begyndte at bede til deres gud. Det gjorde jeg også. Skibet var begyndt at vippe rigtig meget, det tog vand ind, og jeg var bange for, at vi ville kæntre.

Efter fem uendeligt lange timer hørte jeg, at der blev talt om, at der var en helikopter over os, og kort tid efter ankom et stort skib. Der blev sendt mindre gummibåde ud, der skulle sejle os over til redningsskibet. De startede med kvinderne og børnene, og så kom mændene til sidst. Jeg havde kastet meget op, så jeg var svækket og svimmel. Ombord på det store skib var der gode mennesker, der gav os mad og drikke og udleverede dyner og tæpper. Jeg havde ikke grædt, siden jeg forlod mit hjemland, men her ombord på det store skib med de venlige mennesker, genkaldte jeg mig alle de problemer, der havde været undervejs, og

så græd og græd jeg. Et døgn efter ankom jeg til Italien. Et helt år var nu gået, siden jeg forlod mit hjemland og min mor.

Min europæiske genfødsel

Vel ankommet til Italien talte jeg med andre flygtninge fra Afrika, som fortalte, at hvis jeg blev, ville det italienske politi komme og tage mine fingeraftryk. Jeg havde hørt, at England og Danmark tog godt imod flygtninge, så sammen med to andre unge fra Eritrea, tog jeg med toget til Milano.

I Milano var der mange flygtninge, og dér fik jeg at vide, at det var vanskeligt at nå til England, så jeg besluttede mig derfor for at rejse til Danmark. Jeg var så glad og lettet over at være nået til Europa, men det var også svært at være der. Så mange nye ting, nye sprog, ny kultur – alt sammen fremmed for mig. Jeg ringede til en ven i Schweiz, som fortalte mig, at jeg ikke skulle være bange. I Europa kunne man endda gå ude om natten uden at bekymre sig om at blive overfaldet eller taget af politiet. Det kan man ikke i Afrika.

Efter en uge i Milano tog jeg toget til Tyskland. Jeg havde ingen penge, så turen gennem Europa var uden billet. Når toget krydsede grænserne, gemte jeg mig på toilettet. I München mødte jeg en anden ung fyr fra Eritrea, der også ville videre til Danmark, og han købte billet til os begge. Da vi nåede København, var jeg klar over, at jeg nu endelig var nået frem. Endelig. Jeg var så træt – og træt af at flygte.

Jeg er nu 17 år, og mit største ønske for fremtiden er, at mit land bliver frit, så jeg kan være sammen med min familie igen. Jeg savner dem, men lige nu er Danmark min fremtid, mit land og mit hjem. Det hjem, hvor jeg fandt min frihed.

Fotografiet til denne fortælling er taget af Amlesom Teklemariam.

MUSIC IS MY ESCAPE

Musik er min udvej

Af Nailah Saeed, Ægypten
Skrevet i samarbejde med skrivementor Nicoline Ankerhjerte

Jeg kan kun udtrykke mig selv gennem musik, og det er grunden til, at jeg er blevet dén, jeg er.

Mit navn er Nailah Saeed. Jeg er 24 år og begyndte at lave rap i 2010, hvor jeg udgav min første sang.

Mine tekster handler om udfordringer i mit eget liv og om forskellige sociale problemer. I 2011, da det arabiske forår begyndte, blev mine tekster mere politiske – inspireret af de forandringer, som de revolutionære bevægelser satte i gang – særligt i Ægypten. Mine rap-tekster omhandlede sociale problemstillinger og kvindernes rolle i revolutionen.

Men fra 2014 og frem til i dag er jeg holdt op med at skrive om revolutionen, fordi det arabiske forår endte i fiasko. I stedet skriver jeg igen om sociale problemer, om mig selv, om kvinders rettigheder og om lighed. Ægypten er nok et af de værste lande at bo i som kvinde. Som kvindelig rapper i en mandsdomineret branche, har jeg fået mange spydige kommentarer og er blevet kaldt mange mærkelige ting.

Min første tur til Danmark

Jeg var blevet inviteret til at deltage på Images Festival 2014 i København, hvor jeg mødte kunstnere fra hele verden. Jeg var også med i mange workshops og deltog i en musikturné rundt til tre danske byer, hvor vi underviste børn og studerende i, hvordan man udtrykker sig gennem at skrive tekster. Vi introducerede dem også til hiphop-kulturen og fortalte dem, hvordan den havde hjulpet os under revolutionen.

Jeg tog tilbage til Ægypten, men så blev jeg igen inviteret til Danmark for at lave mit eget projekt. Jeg arbejdede sammen med nogle kvindelige, danske rappere, og jeg spillede også nogle koncerter. Mens jeg arbejdede på dette projekt bombede den ægyptiske præsident en hel by

på grænsen til den zionistiske enklave. Byen hed Sinai, og bagefter måtte ingen i hverken medierne eller befolkningen omtale det, der var sket.

Én af mine venner boede i Sinai, og han sendte mig en video, hvor man så ægyptiske tropper bombe civilbefolkningens huse og brænde olivenmarker af. Man påstod, at det var terrorister, man bekæmpede. Efter at have set videoen blev jeg chokeret over, hvor naivt medierne behandlede sagen, og jeg besluttede mig for at skrive en sang om det.

Sangen gik viralt på internettet med 16.000 visninger på bare én dag. Men da jeg kiggede gennem feedback og kommentarer til sangen, fandt jeg anonyme beskeder, hvor man prøvede at true mig til at slette sangen igen. Jeg regnede med, at det bare var dumme *haters*, men dagen efter var min sang forsvundet, min Facebook-konto var blevet hacket, og jeg havde heller ikke adgang til min e-mail konto mere. Senere samme aften ringede en af mine venner og sagde, at jeg ikke skulle tage tilbage til Ægypten – det ville være alt for farligt. Alt dette skete blot to dage, før mit visa udløb.

Ophold i Danmark

Jeg vidste ikke, hvad jeg skulle gøre, men jeg forhørte mig rundt omkring og fandt ud af, at jeg kunne ansøge om at få forlænget mit visa, hvis jeg havde et arbejde. Så jeg ringede til en masse mennesker og var så heldig at finde noget. Derefter tog jeg til Udlændingestyrelsen for at ansøge om forlængelse af mit visa, men jeg var tilsyneladende kommet til den forkerte afdeling. Jeg talte med en af de ansatte, som fortalte mig, at jeg skulle tage hen til en anden afdeling, hvor de kunne hjælpe mig. Jeg mente ikke, at jeg kunne nå det i tide, og jeg gjorde hende opmærksom på, at det var sidste dag, før mit visa udløb, men hun svarede, at hun ville kontakte dem og forklare dem om min sag, så jeg kunne blive lukket ind.

Jeg skyndte mig over til den anden afdeling og bankede på ruden. En kvinde kom ud og sagde, at jeg var seks minutter for sent på den, og at de ikke kunne lukke mig ind. Jeg blev ved med at forklare, hvorfor jeg var der, men hun blev bare ved med at sige, at jeg var nødt til at respektere åbningstiderne. Jeg påpegede, at det var en nødsituation, og at jeg ville komme til at opholde mig ulovligt i Danmark fra nu af, men hun rystede bare på hovedet og lukkede døren for næsen af mig. Da indså jeg, at jeg intet kunne stille op, og jeg følte det, som om hele mit liv var ved at falde fra hinanden.

Jeg tilbragte næsten en hel måned ulovligt i Danmark på grund af den oplevelse, og de to første uger var jeg nærmest i chok. Jeg havde ikke nok tøj med mig og ikke noget taletid tilbage på min mobiltelefon. Jeg var i et fremmed land, hvor jeg hverken havde venner eller familie. Jeg sov på gaden i tre dage, men så mødte jeg en ældre dame, som inviterede mig med hjem til hende og lod mig sove på hendes sofa i et par uger.

Jeg ringede til en gammel ven, jeg kendte fra et af de projekter, jeg havde lavet i København. Han var også rapper. Jeg fortalte ham, hvad der var sket, og så inviterede han mig til at bo hos ham i hans lejlighed. Desværre kunne jeg ikke blive mere end en god uges tid, da en anden havde brug for pladsen på sofaen.

Helt tilfældigt mødte jeg så et sødt par, som åbnede deres hjem for mig. En aften inviterede de mig en tur i byen, og vi tog til en klub, der spillede hiphop musik. Dér mødte jeg en af mine danske fans. Vi snakkede sammen og fandt ud af, at vi havde mange fælles interesser. På ingen tid blev vi gode venner, og jeg fortalte hende, hvad der var sket for mig. Ved et utroligt tilfælde viste det sig så, at hun arbejdede som advokat på asylområdet. Hun fortalte mig, at jeg skulle søge om asyl, og at jeg burde have gjort det for længe siden, men at det ikke var for sent endnu. Dagen efter ville hun komme og hente mig og køre mig til Sandholm, hvor jeg kunne blive skrevet ind. Hun fortalte mig kort om, hvad procedurerne var, og hvilke regler jeg skulle følge. Jeg var så glad for at have mødt hende.

Fra rap-turné til asylcenter

Jeg blev indskrevet hos Røde Kors på Asylcenter Sandholm og fik et værelse, som jeg delte med en syrisk kvinde. Hun var meget venlig og stille og bad for mig hele tiden.

De første tre dage fik jeg kun rester at spise, og de andre beboere nærmest kæmpede om maden. Nogen gange kom folk direkte op at slås om den. Det tog ikke lang tid, førend jeg blev god til det og lærte, hvordan jeg hurtigst muligt kunne få noget mad. Nogle i lejren fik særbetjening, fordi de var venner med dem, der arbejdede i kantinen.

Dagene var lange, mens jeg ventede på brevet fra Udlændingestyrelsen om, hvornår jeg skulle møde til min første samtale. Her ville jeg fortælle dem, hvad der var sket og forklare, hvorfor jeg søgte om asyl.

Jeg blev ikke behandlet særligt godt af nogle af beboerne på Asylcenter Sandholm, fordi jeg var den eneste arabiske kvinde, som var der uden sin familie eller sin mand. Jeg blev chikaneret mange gange, og jeg klagede over det, men de sagde, at de ikke kunne gøre noget ved det, når jeg ikke var blevet korporligt angrebet. Så jeg valgte at tage tilbage og bo hos det søde par, indtil jeg kunne blive overført til et kvindeasylcenter i Skørping.

Et nyt sted at bo

Det var dejligt at komme væk fra mobningen og til et sted, hvor jeg kunne falde lidt til ro, mens jeg ventede på, hvad skæbnen ville bringe. Omvendt var jeg også lidt bedrøvet, fordi jeg nu var langt væk fra mine venner. København var den by, jeg kendte bedst, og hvor jeg havde lavet og fremvist mine rap-projekter. Jeg pakkede mine fire tasker og tog med toget den lange vej over til kvindeasylcentret.

Da jeg ankom til den nye asylcenter, var der en lille pige, som på engelsk spurgte mig, om

jeg var ny. Det bekræftede jeg, og da hun så, at jeg bar et arabisk tørklæde, begyndte hun at tale til mig på arabisk. Hun fortalte mig, at der ikke var nogen på kontoret, og at alle var gået, og jeg kunne ikke komme ind i mit nye værelse uden en nøgle. Heldigvis var der en sød dame, som gav mig lov til at overnatte i hendes værelse. Næste dag fik jeg så mit nye værelse, som jeg skulle dele med en sød kurdisk kvinde.

Fordi jeg er mørk i huden, troede alle på centret, at jeg kom fra Somalia, da størstedelen af beboerne var derfra. Det skabte en del problemer for mig, og da det blev nødvendigt for lederen af lejren at flytte nogle af beboerne til andre asylcentre, valgte hun også at sende mig videre. Jeg tror, at det var nemmere for dem at flytte mig, fordi jeg var ugift.

Endnu en flytning

Så kom jeg til Ranum, og det er det værste asylcenter, jeg har været på. De første to måneder talte jeg ikke med nogen og passede bare mig selv. Jeg lyttede til musik og skrev tekster. Folk blev selvfølgelig nysgerrige, når nu der var en person i lejren, som de ikke kendte noget til. Til sidst fandt de ud af, at jeg var ægypter. Der var ikke mange ægyptere i lejren, men jeg troede, at jeg endelig havde chancen for at snakke med nogen, som kunne forstå min situation, og som havde den samme mentalitet som mig. Desværre kom de enten fra landet og havde ikke meget tilfælles med mig, eller også var det familier, som troede, at jeg havde gjort noget uanstændigt, eller at jeg på en eller anden måde var farlig. Så ingen snakkede med mig. Jeg boede i centret i otte måneder – eller måske lidt længere; det kan jeg ikke rigtigt huske.

Hvordan det er at bo på et asylcenter

Jeg brugte al min tid på at skrive sangtekster, og det, jeg oplevede i lejren, brugte jeg i dem. Måske skulle jeg skrive om den østeuropæiske bande, som styrede lejren ved at sælge stoffer, ulovlig alkohol, cigaretter og andre varer. Om hvordan jeg gik til kontoret og fortalte dem om de aktiviteter, der foregik, og om hvordan ledelsen ikke foretog sig noget. Jeg er ikke nogen stikker, men nogle af beboerne solgte disse stoffer, og jeg ville ikke have, at de fik problemer på grund af det. Det forklarede også, hvorfor der var mange piger i lejren, som fik en abort. Jeg var klar over, at dette skete, fordi jeg arbejdede som tolk for kontoret. Jeg hjalp dem, som hverken talte engelsk eller dansk, og de fortalte mig mange ting i fortrolighed.

Jeg overvejede også at skrive om banden af unge danskere, som plejede at komme ind i lejren og banke flygtningene, mens de råbte, at vi skulle forlade Danmark, fordi vi ikke hørte til her. Jeg kunne også fortælle om de tre mænd, som tog gebisset fra en 40-årig kvinde, efter at de havde slået hende, fordi hun var sort. Alt dette tænkte jeg på at skrive om, men alligevel var det som om, ord ikke rigtig var nok til at forklare, hvordan det var at bo der.

I stedet for brugte jeg tiden til at iagttage livet omkring mig, beskytte mig selv og tænke over min ukendte fremtid. Og så – efter at have

ventet i lang tid – kom brevet endelig med indkaldelsen til min første samtale på immigrationscentret.

Afslag

Første gang, jeg søgte, fik jeg afslag på min asylansøgning, men begrundelsen gav ikke nogen mening. De skrev, at jeg havde sagt noget, som jeg ikke havde sagt. Men jeg besluttede mig for ikke at give op, og jeg fandt en advokat, som kunne støtte mig i min appelsag. Jeg havde brug for lidt held, og heldigvis viste det sig, at min advokat bare var den mest hæderlige og fantastiske advokat, jeg nogensinde havde mødt. Han havde fuld tiltro til min sag, men fortalte mig også helt ærligt, at chancen for at vinde den var 50/50. Han kunne let have afvist at tage sagen.

Den dag, jeg skulle i retten, mødtes jeg med min ven fra Udlændingestyrelsen – hende, der oprindeligt havde hjulpet mig med at søge asyl. Hun var meget sød og sagde farvel til mig, og vi græd lidt sammen, inden retsmødet begyndte. Da jeg gik ind i retslokalet, tænkte jeg, at de sikkert ofte havde dramatiske optrin derinde, hvor folk græd, råbte eller besvimede, men jeg lod mig ikke mærke med det. Rapperen i mig nægtede at lave et stort drama ud af det.

Men da jeg så fik at vide, at jeg havde vundet retssagen og havde fået asyl i Danmark, græd jeg alligevel af glæde, og jeg omfavnede alle, lige bortset fra dommerne og myndighedsrepræsentanten. Det allerbedste var, da myndighedsrepræsentanten, som i retten havde haft rollen som en slags anklager, spurgte mig om, hvor jeg helst ville bo henne. Der følte jeg nærmest, at det var karma, der spillede ind.

Og nu er jeg så her. Jeg har kæmpet – og overlevet – og musikken har altid været min udvej, i Danmark som i Ægypten.

Illustrationen til denne fortælling er tegnet af Nailah Saeed.

KOPI

POLITI

Udlændingestyrelsen

Dato: 03.11.2016
+ bilag

☒ Indstilling om administrativ udvisning, jf. § 25 b
Sendes pr. mail til: asyl-adm-udvisning@us.dk

☒ Indstilling om iværksættelse af kostpengeordning.
Sendes pr. mail til: forsorgelseskontoret2@us.dk

☒ Indstilling om overflytning til et udrejsecenter.
Sendes pr. mail til: forsorgelseskontoret2@us.dk

Udl.ID-nr.: [redacted]
Statsborger i: Pakistan
Navn: [redacted]
Født den: [redacted]
Børn: ID: [redacted] og ID: [redacted]
Indkvarteret: Center Vrå

indstilles til foranstaltninger jf. ovenfor, idet den pågældende har fået endeligt afslag på asyl og ikke medvirker til udsendelse.

Der henvises til vedlagte rapport.

Udlændingen har fået udleveret/tilsendt en kopi af denne indstilling, hvorved det samtidig er tilkendegivet den pågældende,

at politiet indstiller til Udlændingestyrelsen, at ovenstående foranstaltning(er) iværksættes, og

at Udlændingestyrelsen som udgangspunkt vil træffe afgørelse på dette grundlag, samt

at pågældende – hvis han/hun eller en eventuel advokat senere ønsker at fremkomme med bemærkninger – må fremsætte disse over for Udlændingestyrelsen.

Dato: 03.11.2016

Underskrift: [redacted] ka

P612-23 (03/16)

Forfulgt af en frygtsom forsigtighed

Af Kashif Bhatti, Pakistan
Skrevet i samarbejde med skrivementor Stinna Dommerby

Afslaget på asyl
Torsdag d. 3. november 2016, Vrå, Danmark

Jeg sad og skimmede brevet, og det sortnede for mine øjne. Jeg tog en dyb indånding, sank en ekstra gang og læste med skælvende stemme afgørelsen op for min familie. Tårerne trængte sig på; det værst tænkelige var sket og med et trylleslag blev vores fundament fjernet under os. Vi stod til udvisning og skulle overflyttes til et udrejsecenter. Særligt én sætning bed sig fast i min bevidsthed: "Udrejser udlændingen ikke frivilligt, påhviler det politiet at sørge for, at udlændingen udsendes af landet, jf. udlændingelovens § 30, stk. 2".

Min bekymring blev senere bekræftet af en samtale hos politiet, hvor vi fik strenge ordrer om at underskrive udvisningen, for ellers ville de komme og arrestere os midt om natten. Frygten og fortvivlelsen bredte sig; jeg måtte bringe min familie i sikkerhed. Da mørket faldt på, sneg vi os ned på togstationen, hvor vi tilbragte tre nætter af frygt for arrestation på asylcentret. Det var isnende koldt, og kulden sneg sig ind på os.

Vi sad tæt samlet for at holde på varmen, og jeg knugede mine søstres hænder og hviskede bønner til Gud om hjælp. Det var umuligt at få ro på tankerne, til trods for at vi var udmattede. Minderne om alt det, der var sket, før vi kom til Danmark, begyndte at vende tilbage.

Forfølgelse i fødebyen
Fredag d. 25. maj 2012, Faisalabad, Pakistan

Det hele startede, da jeg var sytten år. Det var en almindelig skoledag, ligesom alle andre, og så alligevel ikke. Solen stod højt på himlen, og de skarpe stråler brændte mine kinder. Jeg havde frikvarter og søgte skjul under det store træs skygge i skolegården. Jeg var sammen med mine klassekammerater og snakken kredsede

om den kommende højtid, den muslimske *Eid-ul Fitr*, som følger efter Ramadanen – fastemåneden. Mine muslimske klassekammerater fortalte ivrigt om, at de skulle i indkøbscentret for at købe fint tøj til den forestående fællesbøn i moskéen.

Formiddagens fællesbøn blev efterfulgt af fest og farver i selskab med familien, samt god mad og uddeling af gaver. Som den eneste katolik dér fortalte jeg om den kristne jul; om hvordan vi spiste god mad og tog til midnatsmesse d. 24. december og fik julegaver i vores pyjamas d. 25. december om morgenen. Det var en afslappet og venskabelig snak, vi havde, hvor jeg stille og roligt indviede mine klassekammerater i min katolske tro, fordi vi i den muslimske skole ikke modtog undervisning i andre religioner end islam.

I Pakistan betaler vi selv for skolegangen, og den kristne skole er kun for de velhavende, og det er ikke en kategori, min familie befinder sig i. Den manglende undervisning i andre religioner fører til uvidenhed, fordomme og frygt, som jeg håber vil blive forebygget og udryddet engang i fremtiden, så vi kan leve i fred, side om side.

Den pakistanske befolkning udgøres af 97 % muslimer og 3 % minoriteter. Det farlige ved situationen er, at ingen taler minoriteternes sag og blasfemilovene skaber store problemer for os, så vi lever i frygt for at blive forfulgt på grund af vores religiøse overbevisning. Det sker ofte, at minoriteterne chikaneres, overfaldes, fængsles eller i værste fald bliver dræbt.

FN's generalforsamling stemte 21. december 2011 om en resolution, der skulle beskytte religiøse mennesker mod krænkende og hadefulde udtalelser, men flertallet stemte nej, fordi de hellere ville beskytte ytringsfriheden. Det har frygtelige følger for sådan én som mig.

Det ringede ind til fysiktime, og vi fulgtes tilbage til klasselokalet. Efter endt undervisning og udringning pakkede jeg mine bøger sammen og begav mig ud i skolegården. Derude blev jeg passet op af ti elever, som råbte, at de havde hørt, at jeg havde talt fornærmende om deres religion. De tog fat i min taske, væltede mig omkuld og begyndte så at sparke og slå, inden jeg kunne nå at forsvare mig.

Jeg forsøgte at gøre modstand og komme på benene igen, men de var for mange. Jeg prøvede at afværge slagene og sparkene med mine hænder og krøb sammen som et skjold. Mine klassekammerater råbte af dem og kom mig så til undsætning. De fik mig tilbage på benene igen og bragte mig hjem. Min mor modtog mig i døren, og hun blev forskrækket, da hun så, hvilken sølle forfatning jeg var i. Hun græd, og spurgte hvad der var sket, mens hun behandlede mine sår.

Om søndagen tog jeg som sædvanlig til messe i den nærliggende katolske kirke i selskab med min mor og mine to søstre. På vej hjem fra messen blev vi indhentet af to af de elever, som havde overfaldet mig, og så to yderligere

på motorcykel. De råbte, "Vi slår din søn ihjel og kidnapper dine døtre", og startede umotiveret med at slå løs på min mor, mine søstre og jeg. Folk stimlede sammen omkring os i et forsøg på at få dem til at forsvinde, og det lykkedes til sidst. Vi var bange og skyndte os hjem. Min mor ringede efter min storebror, som hastede hjem og fik det hele fortalt.

Situationen eskalerede senere på aftenen, da de fire overfaldsmænd satte ild til vores stuevindue. Min mor opdagede branden og fik den slukket med vand sammen med naboerne, som strømmede til for at hjælpe. Vi var rystede, og mor ringede til min onkel. De blev enige om, at det var for farligt for os at blive; vi var nødt til at flygte. Vi tog toget til et lejet hus i Karachi samme nat, hvor vi holdt os indenfor i tre uger og fik bragt mad og drikke udefra for ikke at blive opdaget.

Flugten fra Faisalabad
Mandag d. 18. juni 2012, Karachi, Pakistan

Min hukommelse i forbindelse med den efterfølgende flugt er tåget, og jeg kan kun huske brudstykker af, hvad der skete. Min onkel havde arrangeret flugten for os, og forklarede at første færd ikke var farlig. Vi blev kørt i bil til Iran fra det midlertidige opholdssted i Karachi. Menneskesmuglerne gav os bind for øjnene, for vi måtte ikke kunne identificere dem. Mørket var uigennemtrængeligt og uhyggeligt, men jeg blev beroliget af at mærke mine familiemedlemmers nærvær og minde mig selv om min onkels ord.

I Iran skulle vi skifte fra bilen til en lastbil. Stadig med bind for øjnene blev vi ført op i lastbilen. Vi fik tildelt en madpakke og blev fortalt, at vi blot ville gøre ét ophold det næste halvandet døgn. Så skulle vi lade vandet i utide, måtte det blive i en plasticflaske. Jeg befandt mig blandt en masse fremmede mennesker, lyde og lugte. Mørket fik tag i mig, og jeg var bange og bekymret. Tankerne trængte sig på; Ville min familie forblive samlet eller blive spredt for alle vinde? Ville vi komme sikkert frem og få et bedre liv? Pludselig gik porten op, og der bredte sig en uro i flokken. Én efter én fik vi tape for munden.

En mandsstemme formanede os om, at vi skulle være stille og forholde os i ro, for politiet ville foretage en kontrol inden for de næste par minutter. Ventetiden føltes uendelig lang, og det føltes som om mit hjerte prøvede at galopere ud af brystet på mig, men endelig fik vi fjernet tapen fra munden.

Fra Tyrkiet fortsatte flugten til søs. Vi sejlede afsted i en lille båd, som vuggede voldsomt på det store hav. Søsygen og panikken bredte sig. Vi fik tildelt to redningsveste, til trods for at vi var fire i alt. Ingen af os kunne svømme. Ville vi overleve? Hvem skulle iføres redningsvestene og reddes, hvis det skulle gå galt? Vi holdt hinandens hænder og hviskede sammen. Jeg forsøgte at berolige min familie, selvom jeg selv var bange og havde nok at gøre med at holde hovedet koldt.

Langt om længe nåede vi Grækenlands kyst. På turen op gennem Europa skiftede vi talrige

gange mellem biler og lastbiler, indtil vi endeligt blev indlogeret i et hus på Sjælland, som var endestationen for vores flugt. Vi blev pålagt at få klippet vores hår og skæg og blev iført rent tøj, før vi blev fragtet ind til København. På Hovedbanegården blev vi efterladt med et skilt i hånden, hvorpå der stod "Sandholmlejren". Jeg iagttog nysgerrigt de nye omgivelser. Der var mange mennesker fra forskellige folkeslag og kulturer, og de fleste smilede. Jeg tænkte, at det måtte være et godt tegn.

Jeg betragtede de baskende duer og de besynderligt lige fortove, og jeg kiggede med forundring på et kyssende kærestepar, fordi det er forbudt at kysse offentligt i mit hjemland. For første gang i lang tid følte jeg mig glad indeni. Jeg var taknemmelig for at være i sikkerhed og få chancen for en ny begyndelse.

Voldsomhed i Vollsmose
September 2012, Vollsmose, Danmark

Min første tid i Danmark bar præg af flere flytninger, og en af de værste var til Vollsmose. På en grå og regnfuld efterårsdag i september sad jeg og spillede *Grand Theft Auto* i ungdomsklubben efter jeg lige havde været til undervisning i matematik og madlavning. En flok unge drenge kom gående og spurgte anklagende: "Hvorfor er du kristen? Du skal være muslim ligesom os". De skubbede til mig, men jeg forsøgte at spille videre og bad dem afdæmpet om at stoppe. Jeg var bange, og mistænksomheden begyndte at indfinde sig. Hvem havde brudt fortroligheden og hvorfor? Hvem havde jeg ikke været forsigtig nok overfor?

Efter drengene endelig fortrak, opsøgte jeg en medarbejder, som fortalte skolen om hændelsen. Jeg blev i den efterfølgende tid fulgt til og fra skole, men forulempelserne fortsatte i skolegården, hvor de skubbede til mig, tiltalte mig på tarveligste vis og tog bolden fra mig. Jeg var bange, og minderne om de traumatiske oplevelser i Pakistan vendte tilbage.

I tiden efter følte jeg mig trist og modløs. Hvorfor flygte til et fremmed land for så bare at møde de selvsamme fordomme og forfølgelse? Så var jeg jo lige vidt. Jeg havde troet, at jeg var tryg i Danmark, og at religions- og ytringsfriheden ville beskytte mig.

I mine øjne syntes de unge drenge i ungdomsklubben ikke at være synderligt interesseret i at integrere sig i det danske samfund. De levede i et parallelsamfund langt fra dét danske samfund, som jeg havde skiftet bekendtskab med, hvor forskellighed hilses velkommen. Til mit held blev jeg kort tid efter flyttet til Rødhus Klit.

Håbløshed og intet sted at høre hjemme
December 2016, Vrå, Danmark

Det endegyldige afslag på asyl blev slutningen på mit eventyr i Danmark. Alt, hvad jeg havde arbejdet for i fem år, faldt til jorden. Jeg har gjort alt, hvad jeg er blevet bedt om. Jeg har deltaget i samtlige interviews og

samtaler, har passet min skolegang og lavet mine lektier, samt været frivillig hos Nordjysk Fødevareoverskud, Kirkens Korshær og på asylcentret. Jeg har vænnet mig til klimaet, lært kulturen, demokratiet og danskerne at kende – og ikke mindst har jeg lært at tale og skrive sproget.

Jeg har gjort alt, hvad der stod i min magt, og alligevel blev jeg mødt med et afslag. Hvad så nu? Hvor skal jeg tage hen? Hvis jeg tager tilbage til Pakistan, spiller jeg hasard med mit liv, fordi jeg er eftersøgt og flere ønsker at gøre en ende på mig. Hvis jeg søger videre mod et andet land, risikerer jeg at blive sendt retur til Danmark, fordi jeg har fået taget mine fingeraftryk hér, og så vil de sende mig tilbage til Pakistan. Den eneste forskel er, at i mit hjemland slår de mig ihjel – hér slår de mine drømme ihjel. I bedste fald kan jeg opholde mig illegalt i et andet land, men så har jeg ingen mulighed for uddannelse og et sikkert og stabilt liv. Min situation synes håbløs, uanset hvad jeg gør.

Mit største ønske er, at min familie kan leve i fred, uden frygt og forfølgelse. Gid de danske myndigheder ville stole på os og hjælpe os i den svære situation. Gid de ville forstå, at det ikke er for sjov, at vi sætter liv og lemmer på spil, satser alt hvad vi ejer og forlader alt hvad vi har kært, for at blive smuglet væk i sikkerhed. At vi kæmper en kamp for at integrere os i samfundet i håb om, at vi ikke bliver sendt hjem igen. Vi kommer af nød og ønsker at bidrage, ikke for at være en belastning.

Uvisheden er ultimativt det værste ved at være flygtning. Den stadige bekymring og rastløshed, som konstant ånder mig i nakken. De få sorgfri dage og de mange søvnløse nætter. Mit unge sind er blevet gammelt før tid, tynget af tragiske oplevelser i fortiden og tunge tanker om fremtiden. Hvilken fremtid har jeg?

Illustrationen til denne fortælling er et dokument fra det danske politi.

Det unge sind kan ikke undertrykkes

Af Rosalinde Mynster,
skuespiller og dramatiker

Jeg læser historierne en vinterdag i København. Det sner udenfor, og det er meget tyst i gården og på mit værelse. Styrken i de unge flygtninges stemmer tager pusten fra mig. Jeg genkender mig selv i hver eneste historie. At være ung. Selvom landskaberne, der beskrives, er meget anderledes end mit landskab. I historierne er der rødt sand, citrontræer, sol, haver med kvinder omkranset af mure, tykke vævede tæpper på gulvene. Der er moskéer, varme og larm – og der er krig. Beskrivelserne af de forskellige hjemlande er smukke og fulde af afsavn. Der er kærlighed til de steder, som er blevet forladt, og smerte over de omstændigheder der har fremtvunget flugten til Danmark.

De Flygtede giver ikke kun et portræt af, hvad det vil sige at være flygtning, men skaber med sine mangfoldige historier en fin og ærlig skildring af det unge sind, som bærer universelle ligheder, uanset hvor man kommer fra. At det unge sind er fuld af forhåbninger, drømme og ønsker for fremtiden og for verden omkring sig. Det unge sind ønsker den åbne verden. Det unge sind er fuld af oprør, energi, længsel og optimisme. Det unge sind er skrøbeligt, bøjeligt og let at lave aftryk i.

Fortællingerne bæres frem af et stort ønske om at fortælle sin egen historie. De unge ønsker at blive forstået, for hvem de er; at flugten er en del af dem, men at de består af mange dele. Hjemlandet er en del af dem; deres kultur og deres håb om at blive en del af Danmark er en del af dem; og de vil gerne forstås uden fordomme. De er ikke kommet til vores land for at udnytte velfærdssystemet eller tage vores job, sådan som udlændingeminister Inger Støjberg og mange andre politikere på Christiansborg til tider får det til at lyde som. Jeg er som mange andre danskere fortvivlet og frustreret over retorikken i flygtningedebatten. En voksende islamofobi er med til at skabe frygt, stigmatisering og dehumanisering af de flygtninge, der kommer til vores land. Vi taler om flygtninge som tal, som økonomiske problemer, som trusler mod vores kultur og vores velstand.

Når Mohammad Ahmadi fra Afghanistan oplever, at en dansker råber "Tag hjem til jeres eget land", bliver han vred, fordi dette simpelthen ikke er en mulighed, selvom han ville ønske det var. Disse 22 forfattere er ikke kommet for sjovs skyld. Der er ikke noget sjovt ved det. De har oplevet, at deres fremtid blev taget fra dem. De har oplevet, at det liv der lå åbent og skulle til at begynde, brat blev forandret. I næsten alle historierne må den unge flygte for at overleve. I de fleste tilfælde er deres liv truet, fordi de har sagt nej. Nej til

at gå i krig og bære våben, nej til at tie stille, nej til religiøs indoktrinering, nej til at blive undertrykt. For, hvordan sige det anderledes? Det unge sind vil ikke undertrykkes, kan ikke undertrykkes. Om det så betyder, at det liv, der skulle til at begynde, forvandler sig til en usikker, farefuld vej: en flugt gennem utænkelige prøvelser – som papirløs i en verden fuld af grænsekontrol, kriminaliseret i det øjeblik man er på flugt. Det unge sind, der, i en alt for tidlig alder, kommer til at opleve at ondskab findes. At udnyttelse findes; at tab findes; at forfølgelse og tortur findes. Og død. Oprørske hjerter, der knuses; familier, der splittes op. Sorgen findes. Hvordan skal det unge sind udholde dette?

Hver især har de deres skjold. For Lokua Mabweni er det dansen; for Jomana Salem er det bøgerne og uddannelsen; for Nailah Saeed er det musikken og rappen; for Jasmin er det hendes elefantstyrke. For nogen er det gud; for mange findes evnen til at kæmpe videre i kærligheden til familien og ønsket om at blive genforenet med forældre, søskende og venner. Disse fortællinger vidner om en råstyrke i det unge sind – af håb og tro på, at friheden, trygheden og godheden findes et eller andet sted i verden og i mennesket.

I deres historier er Danmark repræsentant for friheden. Et sted, hvor vi er så privilegerede, at vi kan gå på gaden som vi vil, sige hvad vi vil, se ud som vi vil, elske dem vi vil. Vi kan lære meget af os selv og om vores privilegier ved at læse beskrivelserne af de unge flygtninges første møde med Danmark. Der er de små fine observationer som, at danskerne går meget hurtigt, at de planlægger alting i god tid, at vi aldrig snakker med fremmede i bussen, at vi også er meget venlige og at vi har vidunderlige børnehaver.

Historierne skaber også et portræt af det danske asylsystem som uforståeligt og fremmedgørende. Et uigennemtrængeligt bureaukrati af venten, papirer, formularer og domstole, der beslutter deres skæbne, regler der afskærer dem fra deres familier. For mange er kampen ikke ovre endnu. Selvom flugten er ovre, er sikkerheden og friheden ikke vundet endnu. Endnu er de unge stadig overladt til omstændigheder, de ikke selv er herre over. Følelsen af at være fanget, følelsen af at uddannelsen i hjemlandet er spildt og følelsen af at skulle starte forfra. Livet handler ikke om overlevelse, men om at leve, om at udfolde sig, om ens drømme og ens egenskaber. Det ved det unge sind.

Der er aldrig nogen, der har sagt, at integration skal være nemt, men jeg håber, at disse historier kan være med til at skabe forståelse for, at unge mennesker som disse er en tilføjelse til det danske samfund og vores kultur. Jeg håber, at man i historierne lægger mærke til, hvor meget mødet med danskere betyder. Det betyder noget at danskerne engagerer sig i integrationen – at integrationen er en samtale. Den sker ved, at kulturerne taler sammen. Det sker, når jeg giver mig til at læse denne bog på en kold snevejrsdag i København. Det sker

i mødet mellem den unge, syriske dreng og den sjove, danske matematiklærer, og den tilfældige pige på gaden, der hjælper med at læse et brev op. Det sker ved de imødekommende ansatte på asylcenteret, og de skrivementorer der har hjulpet med at få de her historier ned på papir. Det betyder noget at tale med dem, man ikke kender, i bussen.

Jeg tror, at man, ved at bygge broer henover kløften af uvidenhed, kan komme en dehumaniserende flygtningeretorik og de ekstreme asylstramninger, som retorikken validerer, til livs. Vejen til empati og forståelse for hinanden kommer gennem indlevelse. Det kommer ved at skabe mulighed for at kigge gennem hinandens brilleglas og genkende og spejle sig i alle de fundamentale, menneskelige følelser og tanker, der findes i hinandens subjektive historier. Det er lige præcis hvad denne bog tilbyder; muligheden for indlevelse i 22 unge flygtninges historier.

Frihed, lighed og retfærdighed er ord, der bliver brugt i næsten alle fortællingerne. Det er noget de 22 unge ønsker, ikke kun for sig selv, men for alle individer i verden. Det er det, der har gjort, at de ikke har kunnet tie stille; det er det, der har gjort, at de ikke har kunnet bære våben i andres krige; det er det, der har fået dem til at vælge en anden fremtid end undertrykkelse; det er det, der har drevet dem på flugt. Alle disse unge flygtninge er hver især forkæmpere for medmenneskelighed og demokrati. Man kan ikke se det som andet end en sejr for demokratiet, at de har overlevet. En gave for vores land, at de lever hér med deres unge sind fuld af energi, følsomhed, styrke og mod på fremtiden.

Tak til

Takket være en masse hjælpende hænder, gode råd samt støtte og finansiering er *De Flygtede* blevet til virkelighed.

Den allerstørste tak skal vore forfattere og skrivementorer have. Tak til hver og én af jer forfattere for at dele jeres oplevelser og historier – og for jeres mod til også at fortælle om de svære ting. Tak for, at I har kastet jer ud i at fortælle på et sprog, der ikke er jeres modersmål, og for at I indvier læserne i brudstykker af jeres liv. Tak til skrivementorerne for at være dedikerede samtalepartnere, skrivemakkere og redaktører. I har spillet en kæmpe rolle i at få fortalt de 22 historier.

Også tak til alle dem, der har hjulpet os til at finde frem til bogens forfattere og givet os gode råd. Heriblandt skal særligt nævnes: Maria Michell Blankensteiner fra Røde Kors; Per Svanholm Christensen fra Jammerbugt Asylafdeling; Jacob Zakarias Eyerman og Maren Gadegaard fra Silkeborg Højskole; Maria Juul Riemenschneider og Cecilie Søholm fra Ungdommens Røde Kors; Mathias Findalen fra Rapolitics; Marianne Jensen fra Lærdansk; Christina Tengstedt Rasmussen fra Foreningen Nydansker; Lasse Winstrup Pedersen; Kasper Ahlmark Kjær; Kristian Elias Andersen; Henrik Andresen; Torben Langberg; og endelig Sarah Karim-Madsen, Kathrine Munch, Anna Sif Kyhn og Nanna Nørgaard fra DFUNK.

Tak til Rosalinde Mynster for hendes refleksioner over bogen i efterordet.

Derudover skal der lyde en stor tak til vores samarbejdspartner, Ungdommens Røde Kors, og særligt Marie Sander Rydzy, Sofie Arnfast Bohm og Janina Frederiksen for at have rekrutteret skrivementorerne.

Endelig skal der lyde en stor tak til EU-Kommissionens Erasmus+ program og Spar Nord Fonden, der velvilligt har støttet dette projekt økonomisk.

De varmeste tanker,

Sara Ridder og **Olav Hesseldahl**
Ungdomsbureauet

DANISH RED CROSS YOUTH

Spar Nord FONDEN

Medfinansieret af Den Europæiske Unions program Erasmus+

978-87-997405-9-8